

MIKKELI

Mikkelin kaupunki

Jätehuoltomääräykset

Luonnos Kaupunkikehityslautakunta 23.5.2023

Sisällys

MIKKELIN KAUPUNGIN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET	1
1.1 Yleistä jätehuoltomääräyksistä ja niiden merkityksestä	1
1.2 Etusijajärjestys	2
1.3 Kunnallinen jätehuoltojärjestelmä.....	3
1.3.1 Jätehuollon viranomaistehtävät, käytännön toteuttaminen ja valvontatehtävät	3
1.3.2 Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet	4
1.3.3 Jätteiden luovuttaminen kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään.....	4
1.3.4 Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet.....	5
1.4 Jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely.....	5
1.4.1 Jätteiden keräys kiinteistöllä.....	5
1.4.2 Jätteen kuljetus	6
1.4.3 Jätteiden käsittely.....	6
1.5 Tuottajavastuu	7
1.6 Muun kuin kunnan vastuulle kuuluvan jätteen jätehuolto	7
1.7 Roskaantumisen ehkäisy	8
1.8 Lisätietoa jätehuollosta ja yhteystietoja	8
LUKU 1. SOVELTAMISALA JA YLEISET VELVOITTEET	9
1 § Soveltamisala	9
2 § Määritelmät.....	10
3 § Jätehuollon tavoitteet.....	15
LUKU 2 KUNNAN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN LIITTYMINEN	16
4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	16
5 § Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden (TSV) perusteella	16
6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen	17
7 § Kiinteistökohtainen jäteastia	18
8 § Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (jätekimppa).....	19
9 § Aluekeräyspiste ja bioaluekeräyspiste	20
10 § Korttelikeräys	21
11 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen.....	21
12 § Kiinteistön jätehuolto erityistapauksissa.....	21

13 § Jätteiden vastaanottoaikat	22
LUKU 3. JÄTTEIDEN KERÄÄMINEN KIIINTEISTÖLLÄ	22
14 § Kiinteistöillä erikseen lajiteltavat jätelajit.....	22
15 § Sekajäte.....	23
16 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet	24
17 § Muilla kuin kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet	25
LUKU 4. OMATOIMINEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN.....	26
18 § Kompostointi	26
19 § Jätteen polttaminen	28
20 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen.....	29
21 § Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa.....	29
LUKU 5. JÄTEASTIAT JA NIIDEN TYHJENTÄMINEN	29
22 § Jäteastiatyypit	29
23 § Jäteastian merkitseminen.....	30
24 § Jäteastioiden täyttäminen	30
25 § Jäteastioiden tyhjennysvälit.....	32
26 § Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen	33
27 § Kunnossapito ja pesu	34
LUKU 6. JÄTTEEN KERÄYSPAIKAT.....	34
28 § Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä.....	34
29 § Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen	36
30 § Keräyspaikan suojaaminen	36
31 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet.....	37
LUKU 7. JÄTTEENKULJETUS	38
32 § Kuormaaminen	38
33 § Kuljettaminen.....	38
34 § Kuljetustietojen toimittaminen.....	38
35 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat.....	39
LUKU 8. EROTUSKAIVOJÄTTEET JA JÄTEVESILIETTEET	39
36 § Erotuskaivot ja erotuskaivojätteet	39
37 § Jätevesilietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi	40
38 § Saostus- ja umpisäiliölietteiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse	41
39 § Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely.....	42

40 § Käymäläjäte.....	42
LUKU 9. ROSKAANTUMISEN EHKÄISEMINEN	43
41 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto	43
42 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	43
LUKU 10. VAARALLISET JÄTTEET JA ERITYISJÄTTEET	43
43 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto.....	43
44 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä	44
45 § Erityisjätteet	44
LUKU 11. MUUT MÄÄRÄYKSET	45
46 § Tiedottamisvelvoite	45
47 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta.....	45
48 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	45
49 § Voimaantulo	45
50 § Siirtymäsäännökset	46
3. KUNNALLISTEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT	47

MIKKELIN KAUPUNGIN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET

1.1 Yleistä jätehuoltomääräyksistä ja niiden merkityksestä

Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat paikallisia säännöksiä, jotka annetaan jätelain (646/2011) nojalla. Nämä jätehuoltomääräykset sisältävät yleisen osan ja varsinaisen määräysosan sekä määräysten perustelut. Sitovat määräykset sisältyvät varsinaiseen määräysosaan. Jätehuoltomääräysten yleinen osa ei sen sijaan sisällä sitovia määräyksiä, vaan siinä kerrotaan jätelaista ja muualta lainsäädännöstä tulevista velvoitteista ja kuvataan muihin päätöksiin perustuvaa jätehuoltojärjestelmää. Lisäksi annetaan tietoa jätehuollosta.

Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain ja sen uudistusten toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle taikka ympäristölle sekä edistää jätehuollon etusijajärjestyksen noudattamista. Jätehuoltomääräykset hyväksyy jätelain 91 §:n nojalla kunnan jätehuoltoviranomainen, jona Mikkelin alueella toimii Mikkelin kaupungin kaupunkikehityslautakunta.

Jätehuoltomääräyksillä on tärkeä asema jätehuollon käytännön toimeenpanossa kunnassa. Jätehuoltomääräyksissä muodostetaan normi siitä, miten kiinteistön haltijat toimivat ja miten jätteet kuljetetaan. Määräykset koskevat esimerkiksi jätteiden lajittelua, keräämistä, kuljettamista sekä roskaantumisen ehkäisemistä.

Jätehuoltomääräykset ovat lainsäädäntöä, kuten jätelakia ja jäteasetusta (Valtioneuvoston asetus jätteistä, 978/2021), täydentäviä ja tarkentavia määräyksiä. Ne ovat nimensä mukaan velvoittavia, eivät suosituksia. Jätehuoltomääräykset koskevat kiinteistöjä, joiden jätehuolto kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle jätelain 32 §:n mukaisesti. Näitä kiinteistöjä ovat asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt. Siten kaikkien kunnan asukkaiden sekä asumiseen ja kuntien julkiseen hallinto- ja palvelutoimintaan tarkoitettujen kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden sekä soveltuvilta osin myös muiden toimijoiden on noudatettava jätehuoltomääräyksiä. Mikäli lainsäädäntö muuttuu, otetaan tämä huomioon jätehuoltomääräyksiä sovellettaessa.

Muun kuin kunnan vastuulle jätelain 32 §:n nojalla kuuluvan jätteen eli esimerkiksi elinkeinotoiminnan jätteen osalta jätehuoltomääräyksiä sovelletaan silloin, jos jäte kerätään ja käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä jätelain 33 §:n mukaisesti kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden nojalla. Lisäksi tietyt jätehuoltomääräyksissä säädetyt jätehuollon käytännön järjestelyt ja teknisiä vaatimuksia koskevat säännökset koskevat myös kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolisia toimijoita. Riippumatta siitä, koskevatko jätehuoltomääräykset jätteen haltijaa, jätelain 13 ja 15 §:n mukaisesti jätehuolto on järjestettävä joka tapauksessa aina asianmukaisesti sekä kuljetettava ja käsiteltävä jätteet hallitusti.

1.2 Etusijajärjestys

Jätelain 8 §:ssä veloitetaan noudattamaan etusijajärjestystä kaikessa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Tämä tarkoittaa toimimista seuraavasti:

1. Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hankintoja tehtäessä ostetaan vain tarpeellista ja sen verran kuin on tarvetta. Käytetyt tavarat, joille ei ole enää tarvetta, ohjataan uudelleenkäyttöön.
2. Syntynyt jäte on ensisijaisesti valmisteltava uudelleenkäyttöä varten. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että rikkoutunut esine korjataan tai esineen osia puretaan, jotta ne voidaan käyttää uudelleen.
3. Syntynyt jäte on toissijaisesti kierrätettävä. Tämä tarkoittaa sitä, että jäte hyödynnetään materiaalina ja kierrätetystä uusiomateriaalista tehdään uusia tuotteita
4. Jos kierrättäminen ei ole mahdollista, jäte on hyödynnettävä muulla tavoin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jäte hyödynnetään laitosmaisessa energiantuotannossa.
5. Viimeisenä vaihtoehtona on jätteen loppukäsittely. Jätteen loppukäsittelyä on esimerkiksi sijoittaminen kaatopaikalle.

Kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön on jätehuoltopalveluja järjestäessään noudatettava etusijajärjestystä siten, että saavutetaan kokonaisuus arvioiden jätelain tarkoituksen kannalta paras lopputulos. Erilaisten jätehuoltoa koskevien vaihtoehtojen vertailu elinkaaritarkastelun avulla on tärkeää, jotta etusijajärjestyksen toteutumisen hyödyt voidaan saavuttaa. Elinkaaritarkastelussa otetaan huomioon terveys- ja ympäristönäkökulmat sekä tekniset ja taloudelliset edellytykset.

Etusijajärjestyksen toteutumista kunnallisessa jätehuollossa edistetään esimerkiksi asettamalla lajittelu- ja erilliskeräysveloitteita erilaatuisille jätteille. Erilliskeräysveloitteiden minimitaso on määriteltä vuonna 2021 tiukentuneessa jäteasetuksessa. Jätehuoltomääräyksillä erilliskeräysveloitteita voidaan laajentaa tai perustellusta syystä supistaa. Supistaminen edellyttää, että elinkaaritarkastelun tai muun paikallisia kuljetusolosuhteita koskevan selvityksen perusteella jokin jätelain 15 §:n 2 momentissa säädetyistä erilliskeräyksestä poikkeamisen edellytyksistä täyttyy. Tällöin asetusta suppeamman veloitteen voidaan todeta tuottavan paremman lopputuloksen erilliskeräyksen kokonaisvaikutuksia arvioitaessa. Myös asetuksen vaatimusten laajentaminen perustuu asianmukaiseen valmisteluun ja paikallisten kuljetusolosuhteiden selvittämiseen.

1.3 Kunnallinen jätehuoltojärjestelmä

1.3.1 Jätehuollon viranomaistehtävät, käytännön toteuttaminen ja valvontatehtävät

Kunnallisen jätehuollon tehtävät voidaan jakaa kolmeen osaan:

1. jätehuollon järjestämisen viranomaistehtäviin,
2. jätehuollon palvelutehtäviin eli käytännön toteuttamiseen ja
3. jätehuollon valvontatehtäviin.

Jätehuoltoviranomaisena näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella toimii Mikkelin kaupungin kaupunkikehityslautakunta. Virkatehtävää hoitaa sekä asumisen ja palvelualueen toimintasäännössä määrätyistä asioista päättää nimetty jäteasiantarkastaja.

Jätehuoltoviranomaisen tehtäviä ovat:

- jätehuoltomääräysten antaminen (jätelaki 91 §),
- poikkeamispäätökset jätehuoltomääräyksistä,
- jätetaksan hyväksyminen ja jätemaksupäätökset (jätelaki 79 - 83 §) sekä maksamattomien maksujen ulosottoon siirtäminen,
- jätteenkuljetusjärjestelmäpäätökset (jätelaki 36 ja 37 §),
- kunnan jätehuollon järjestämistä vastuulle kuuluvien kiinteistöjen liittymisvelvoitteen ja jätehuollon järjestämisen seuranta, sekä jätteenkuljetuksen seuranta
- rekisterin ylläpito jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä (jätelaki 143 §)
- poikkeamispäätökset yhdyskuntajätehuollosta (jätelaki 42 §).

Mikkelin kaupunki on siirtänyt jätehuollon käytännön toteuttamiseen liittyvät tehtävät kunnalliselle jäteyhtiölle, Metsäsairila Oy:lle.

Jäteyhtiön tehtävinä ovat:

- kierrätettävien jätteiden ja sekajätteen kiinteistöittäinen sekä alueellinen keräys,
- jätteenkuljetusten kilpailuttaminen kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa,
- jätteenkäsittelyn järjestäminen: käsittelypaikkojen rakentaminen ja ylläpito sekä käsittelypalveluiden hankkiminen ja vaarallisten jätteiden vastaanotto,
- jätemaksujen laskutus sekä jäteneuvonta ja tiedotus.

Jätehuoltomääräysten noudattamista valvoo Mikkelin seudun ympäristöpalvelun ympäristönsuojeluviranomaiset ja alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).

Valvontaviranomaisen tehtäviä ovat:

- jätelain noudattamisen valvominen ja päätökset valvonta-asioissa
- valvontamääräysten antaminen tarvittaessa laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi sekä tehosteen kuten uhkasakon liittäminen valvontamääräykseen,
- sille kuuluvien rekisteröinti-, ilmoitus- ja lupa-asioiden käsittely sekä päätösten noudattamisen valvonta.

1.3.2 Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet

Kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvat jätelain 32 §:n nojalla seuraavat jätteet:

1. asumisessa (vakituksessa ja vapaa-ajan asumisessa) syntyvät jätteet,
2. kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet,
3. liikehuoneistossa syntyvät yhdyskuntajätteet, jotka kerätään kiinteistöllä yhdessä em. jätteiden kanssa sekä
4. muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä em. jätteiden kanssa esim. alueellisessa putki-keräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kunnan vastuulle kuuluu kaikki asumisessa syntyvä jäte ja osin siihen ominaisuudeltaan, koostukseltaan ja määrältään rinnastettava kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä jäte. Esi-merkiksi kuntien virastoissa, kulttuuri- ja liikuntapaikoissa sekä kouluissa ja päiväkodeissa syntyvät yhdyskuntajätteet kuuluvat kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään siltä osin kuin ne soveltuvat kerätäväksi ja käsiteltäväksi samassa jätehuoltojärjestelmässä asumisessa syntyvän jätteen kanssa.

Vaarallisen jätteen osalta kunnan jätehuollon järjestämisvastuu koskee vain asumista. Maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely kuuluu lisäksi kunnan vastuulle, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä. Kunnalla on velvollisuus ja näin ollen myös oikeus järjestää kunnan vastuulle kuuluvien jätteiden jätehuolto. Kunta järjestää tällaisten jätteiden keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn. Muiden jätteiden, kuten elinkeinotoiminnassa syntyvien jätteiden, jätehuollon järjestämisestä vastaa jätteen haltija jätelain 28 §:n mukaisesti.

1.3.3 Jätteiden luovuttaminen kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään

Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet ovat jätelain 41 §:n mukaan luovutettava aina joko kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan. Tämä tarkoittaa, että kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen sekä muiden sellaisten kiinteistöjen, joilla syntyy kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa yhdyskuntajätettä, on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevilla kiinteistöillä tulee olla käytössään seka-jäteastia. Aluekeräyspisteen käyttäjät vievät sekajätteen aluekeräyspisteeseen.

Näissä jätehuoltomääräyksissä määrätään, milloin ja miten jätelaji on luovutettava kunnan jätehuoltojärjestelmään eli säädetään, kuinka liittyminen toteutetaan. Liittymisvaihtoehtoja ovat kiinteistökohtainen jäteastia, lähikiinteistöjen yhteinen jäteastia (jättekimppa) ja tietyn edellytyksin aluekeräyspiste. Yksittäisillä asuinalueilla on lisäksi käytössä korttelikeräysjärjestelmä / vastaava.

Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäisistä erilliskeräysvelvoitteista määrätään jätelain muutoksessa (714/2021) ja jäteasetuksessa. Jätehuoltomääräyksissä määritellyillä kiinteistöillä on oltava seka-jätteen lisäksi erikseen jäteastiat kierrätettäville jätteille, kuten biojätteelle, kartonkipakkauksille, lasipakkauksille, muovipakkauksille ja metallille. Muutoin kierrätyskelpoiset jätelajit ja sellaiset jätteet, joita ei kerätä kiinteistöittäisesti, lajitellaan erikseen ja toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön tai tuottajan järjestämiin keräyspisteisiin. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että vaaralliset jätteet pidetään erillään muista jätteistä ja toimitetaan kunnallisen jäteyhtiön tai tuottajan vastaanottopaikoihin.

1.3.4 Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

Asumisessa sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät lietteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Lietteiden osalta on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Asumisessa syntyvillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöihin ja erilaisten kiinteistökohtaisten laite- eli pienpuhdistamoiden liettiloihin kertyviä lietteitä sekä umpisäiliöihin kerättäviä jätevesiä niiden määrästä ja ominaisuuksista riippumatta.

Kiinteistökohtaisten jätevesien käsittelyjärjestelmien toiminnasta ja puhdistustehosta säädetään ympäristönsuojelulaissa (527/2014) sekä valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla (157/2017, ns. haja-asutuksen jätevesiasetus). Näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset lietteenpoistosta ovat tarpeen asianmukaisen jätehuollon toteuttamiseksi ja jätevesijärjestelmien hyvän toimintakyvyn turvaamiseksi. Jätehuoltomääräyksiin määritellyt vähimmäistyhjennysvälit ehkäisevät ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa haittaa. On tärkeää noudattaa jätevesijärjestelmän suunnittelijan tai valmistajan antamia ohjeita esimerkiksi näissä jätehuoltomääräyksissä annettuja velvoitteita useammin tapahtuvasta lietteen poistosta.

1.4 Jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely

1.4.1 Jätteiden keräys kiinteistöllä

Kiinteistön haltijan on jätelain mukaan järjestettävä kiinteistölle keräyspaikka jätteiden keräämistä varten kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Keräyspaikalle sijoitetaan jätehuoltomääräysten edellyttämät jäteastiat. Lähtökohtaisesti jäteastioiden sijoituspaikka on kiinteistökohtainen. Kiinteistöt voivat sopia myös yhteisen keräyspaikan käyttämisestä.

Jäteasetuksessa (10 §) annetaan määräyksiä jäteastioiden sijoittamiseen, käyttämiseen ja merkitsemiseen liittyen. Jäteastioiden sijoittamisesta päätettäessä on otettava huomioon jäteasetuksen ja jätehuoltomääräysten lisäksi rakentamismääräyskokoelma, kunnan rakennusjärjestys sekä paloturvallisuusnäkökohdat. Paloturvallisuuden vuoksi jätteiden keräyspaikat on sijoitettava riittävälle suojaetäisyydelle rakennuksista tai estettävä palon mahdollinen leviäminen rakennukseen rakenteellisin keinoin.

Jäteasetuksen mukaan kiinteistön keräyspaikkaan eli jäteastioiden sijoituspaikkaan tulee olla esteetön pääsy. Jäte tulee aina pystyä kuormaaman turvallisesti eikä jäteastioiden käytöstä tai tyhjentämisestä saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa tyhjentäjälle tai astian käyttäjälle. Keräyspaikassa tulee olla riittävä määrä ehjiä jäteastioita, kuten kannellisia säiliöitä tai syväkeräyssäiliötä, ja niiden tulee soveltua niihin kerättävälle jätelajille.

Jäteastian pitää olla aina suljettavissa, eikä sen käytöstä saa aiheutua ympäristön likaantumista, roskaantumista tai hygieenistä haittaa. Jäteastiat on puhdistettava säännöllisesti ja toisaalta on huolehdittava, ettei jätteiden sijoittaminen niihin riko tai tarpeettomasti likaa astiaa. Jäteastioihin merkitään selkeästi tiedot siihen kerättävästä jätelajista sekä sen tyhjentämisestä vastaavan tahon (kunnallisen jäteyhtiön tai kuljetusyrityksen) yhteystiedot. Keräyspaikalle ja jäteastioille on asetettu näissä jätehuoltomääräyksissä tarkempia vaatimuksia

1.4.2 Jätteen kuljetus

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella on jätteenkuljetuksessa käytössä nk. jätehuollon kaksoisjärjestelmä 31.1.2025 saakka. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus on taajamien ulkopuolisilla alueilla sekä Kirkonvarkauden asemakaava-alueella ja Haukivuoren sekä Suomenniemen alueilla. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on taajama-alueilla, pois lukien edellä kirjatut alueet, jotka kuuluvat kunnan järjestämän jätehuollon piiriin. Erilliskerättävät hyötyjätteet (pl. biojäte) siirtyvät kunnan vastuulle kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella 1.7.2023, biojätteet siirtyvät 1.1.2024 ja sekajätteet 1.2.2025 alkaen, jolloin Mikkelissä on kunnan järjestämä jätehuolto kokonaisuudessaan. Kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä syntyvien lietteiden osalta on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus näiden jätehuoltomääräysten hyväksymishetkellä.

Kunnan järjestämän jätehuollon alueella sekajätteen ja hyötyjätteiden kuljetukset kilpailuttaa keskitetysti kaikille kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluville kiinteistöille kunnallinen jäteyhtiö, Metsäsairila Oy. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella kuljetusjärjestelmät vaihtelevat jättejakeittain 1.2.2025 asti ja kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen tilaamisesta kiinteistölle jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisesti jätehuoltorekisteriin merkityltä kuljettajalta.

Vain ELY-keskuksen jätehuoltorekisteriin hyväksymä kuljettaja voi toimia jätteenkuljettajana. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö vastaa siitä, että jätteenkuljettaja on hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltijan on varmistettava, että jätteenkuljettaja on hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Kuljettajan on pyynnöstä esitettävä jätteenkuljetuksen tilaajalle voimassa oleva ote jätehuoltorekisteristä.

Vaarallista jätettä, POP-jätettä (pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältäviä jätteitä), kiinteistökohtaisissa jätevesien käsittelyjärjestelmissä syntyvää lietettä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietettä, rakennus- ja purkujätettä tai pilaantuneita maa-aineksia kuljetettaessa on laadittava siirtoasiakirja. Siirtoasiakirjan on oltava mukana jätteenkuljetuksen aikana ja se luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja voi olla sähköisesti tallennettuna, jos se on luettavissa kuljetuksen aikana. Jätteen kuljettaja vastaa siirtoasiakirjan laatimisesta, jos jäte noudetaan kotitaloudesta. Muussa tapauksessa siirtoasiakirjan laatiminen on jätteen haltijan vastuulla. Sisältövaatimukset siirtoasiakirjalle on annettu jäteasetuksen 40 §:ssä. Siirtoasiakirjaa ei vaadita siinä tapauksessa, että asuin-kiinteistön haltija tai pienimuotoista urakkaa tekevä omatoimirakentaja kuljettaa kotitalouden rakennus- ja purkujätteitä omatoimisesti vastaanottoipaikkaan näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

1.4.3 Jätteiden käsittely

Kunnan jätehuoltojärjestelmään kuuluvat jätteet kuljetetaan molemmissa kuljetusjärjestelmissä kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan, minkä jälkeen ne siirretään käsittelyyn. Kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvilta kiinteistöiltä kerätty sekajäte hyödynnetään energiana. Biojäte toimitetaan biokaasulaitokseen, kompostointilaitokseen tai muuhun luvanvaraiseen laitokseen hyödynnettäväksi materiaalina ja / tai energiana. Pakkausjätteet kuljetetaan kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan, jonka se on sopinut pakkausten tuottajayhteisön kanssa. Muut tuottajavastuunalaiset jätteet, kuten keräyspaperi, paristot sekä sähkö- ja elektroniikkaromu, toimitetaan tuottajien osoittamiin paikkoihin. Jätteet toimitetaan edelleen kierrätyslaitoksiin.

Kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat saostus- ja umpisäiliölietteet kuljetetaan käsiteltäväksi Mikkelin vesihuoltolaitoksen osoittamiin vastaanottopaikkoihin.

1.5 Tuottajavastuu

Osaa jätteistä koskee tuottajavastuu, joka tarkoittaa tuotteita ammattimaisesti markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuutta järjestää käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto kustannuksellaan. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat sähkö- ja elektroniikkaromu, keräyspaperi, henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, ajoneuvojen renkaat, akut ja paristot sekä kaikkien tuotteiden pakkaukset. Pakkausten osalta tuottajilla tarkoitetaan pakkaajia ja pakattujen tuotteiden maahantuojia. Tuottaja on velvollinen järjestämään tuottajavastuulle kuuluvien jätteiden keräyksen, kuljettamisen, kierrättämisen, hyödyntämisen ja muun käsittelyn. Käytännössä tuottajat hoitavat velvoitensa yhteistyössä tuottajayhteisöjen kautta.

Pakkausten tuottajat vastaavat yhteistoiminnassa kunnan kanssa pakkausjätteiden eli kartonki-, muovi-, lasi- ja metallipakkausten kiinteistöittäisestä erilliskeräyksestä kotitalouksilta. Yhteistointa tarkoittaa sitä, että kunnallinen jäteyhtiö huolehtii pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta, kun taas pakkaustuottajat huolehtivat pakkausjätteiden kierrätyksestä. Tuottajat kustantavat osan keräyksen ja kuljetuksen kuluista. Yhteistoiminnan puitteissa myös muu samaa materiaalia oleva jäte kuin pakkausjäte voi olla mahdollista kerätä yhdessä pakkausjätteen kanssa. Kiinteistökohtaisen erilliskeräysvelvoitteen ulkopuolisille kotitalouksille tuottajat järjestävät pakkausjätteiden keräykseen ekopisteitä (Rinki-ekopisteet). Kunnallinen jäteyhtiö voi järjestää pakkausjätteiden täydentävää keräystä.

Keräyspaperin osalta tuottajan tulee jätelain 49 §:n mukaisesti järjestää käytöstä poistetun keräyspaperin maksuton kuljettaminen pois kiinteistöiltä, jotka sijaitsevat kerros- ja rivitaloalueilla. Tällaisella alueella sijaitseva kiinteistö hankkii yksin tai yhdessä naapurikiinteistöjen kanssa jäteastiat paperinkeräystä varten ja järjestää niille sijoituspaikan. Velvoite ei koske kerros- ja rivitaloalueella sijaitsevia pientaloja, mutta näillä alueilla nämäkin kiinteistöt voivat halutessaan liittyä tuottajan järjestämään paperinkeräykseen järjestämällä kiinteistölle keräyspaperin keräyspaikan. Muutoin paperijäte viedään näiltä kiinteistöiltä ekopisteisiin. Pientalo- ja haja-asutusalueilla paperinkeräys järjestetään ekopisteillä.

1.6 Muun kuin kunnan vastuulle kuuluvan jätteen jätehuolto

Elinkeinotoiminnasta, hyvinvointialueiden, valtion ja seurakuntien toiminnoista sekä muista kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolelle jäävistä toiminnoista ei määrätä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä kattavasti. Jätehuoltomääräykset koskevat muuta kuin kunnan vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa siltä osin kuin niissä määrätään ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemisestä sekä jätehuollon teknisistä vaatimuksista, kuten jäteastioiden sijoittamisesta ja ajankohdista, joina jäteastioita voi tyhjentää.

Mikäli toiminnanharjoittajan tiloissa syntyvä jäte kerätään yhdessä kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kanssa, koskevat näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset jätteen haltijaa täysimääräisesti. Esimerkiksi kiinteistöillä, joilla on sekä asumista että yritystoimintaa, ja jätteet kerätään yhteisiin jäteastioihin, jätehuoltomääräyksiä sovelletaan myös yritystoimintaan.

Toiminnanharjoittaja, jonka jätteet eivät kuulu jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle, voi pyytää jätelain 33 §:n mukaisesti kunnalta jätteidensä käsittelemistä kunnallisessa

jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella yksityisen palveluntarjonnan puutteen vuoksi. Tällöin jätehuoltomääräykset koskevat kyseistä jätteen haltijaa kunnallisen jäteyhtiön järjestämän palvelun osalta.

Kaikki jätehuoltomääräysten vaatimukset eivät koske niitä toimijoita, joiden jätteet eivät kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle. Osin vastaavia velvoitteita on kuitenkin kirjattu jäteasetukseen. Näin ollen esimerkiksi jätteiden erilliskeräys- ja kierrätysvelvoitteet sekä rakennus ja purkujätteiden keräys- ja hyödyntämisvelvoitteet on toteutettava jäteasetuksen 21–27 §:n mukaisesti

1.7 Roskaantumisen ehkäisy

Jätelain 72 §:ssä säädetään roskaamiskielto eli kielto jättää ympäristöön jätettä, hylätä esinettä tai päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai loukkaantumisen vaaraa. Ympäristöön ei saa jättää sinne kuulumattomia tavaroita. Siivoamisvelvollinen on jätelain 73 §:n mukaan ensisijaisesti roskaaja. Mikäli roskaaja laiminlyö siivoamisvelvollisuutensa, siivoamisvelvollisuus riippuu toiminnasta, jonka johdosta roskaantuminen on tapahtunut. Tarkemmat määräykset toissijaisesta siivoamisvelvollisuudesta ovat jätelain 74 §:ssä. Siivoamisvelvollisuus on esimerkiksi virkistysalueen haltijalla, yleisötilaisuuden järjestäjällä tai tien pitäjällä. Toissijainen siivoamisvelvollisuus on pääsääntöisesti alueen haltijalla, mikäli se ei jätelain mukaan kuulu muulle taholle.

Roskaantumisen ehkäisemiseksi on eri toimintojen yhteyteen varattava tarpeeksi jäteastioita ja muita jätehuollon palveluita. Esimerkiksi tapahtuma-alueen haltijan on järjestettävä riittävät jätehuollon palvelut kyseiselle alueelle. On huomattava, että roskaantumisen ehkäisemiseen liittyviä velvoitteita annetaan myös muussa lainsäädännössä, esimerkiksi kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (669/1978).

1.8 Lisätietoa jätehuollosta ja yhteystietoja

Jätehuoltoa säätelevä lainsäädäntö: Suomen lainsäädäntö on luettavissa sähköisesti Finlex-palvelussa osoitteessa www.finlex.fi. Keskeisimmät jätehuoltoa ja jätehuoltomääräysten alaa koskevat lait ja asetukset ovat jätelaki (646/2011) ja jäteasetus (978/2021).

Jätteenkeräyspisteet: Tietoa yleisistä jätteiden keräyspisteistä on osoitteessa www.kierratys.info.

1. Jäteneuvonta / Metsäsairila Oy puh. 044 722 2300 www.metsasairila.fi
2. Jätehuoltoviranomainen jatehuoltoviranomainen@mikkeli.fi, www.mikkeli.fi/jatehuolto Rakennusvalvonta, Maaherrankatu 9-11, 50101 Mikkeli, puh. +358 15 1941 (vaihde)
3. Kunnallinen jäteyhtiö Metsäsairila Oy jatehuolto@metsasairila.fi, www.metsasairila.fi Arkistokatu 12, 50100 Mikkeli, puh. 044 722 2300
4. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen / Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelut ymparistopalvelut@mikkeli.fi, puh. +358 15 1941 (vaihde)
5. Alueellinen ELY-keskus www.ely-keskus.fi/etela-savo
6. Jätehuoltomääräysten epäselvissä tulkintatilanteissa kirjallinen neuvontapyyntö jatehuoltoviranomainen@mikkeli.fi tai kirjaamo@mikkeli.fi tai vapaamuotoisena paperisena asiakirjana Mikkelin kaupungin kirjaamoon osoitettuna jätehuoltoviranomaiselle.

KUNNALLISET JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET

LUKU 1. SOVELTAMISALA JA YLEISET VELVOITTEET

1 § Soveltamisala

Sen lisäksi mitä jätelaissa (646/2011) ja sen nojalla on säädetty tai määrätty jätehuollon järjestämisestä, roskaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisestä sekä jätehuollon valvonnasta noudatetaan näitä sitovia jätehuoltomääräyksiä.

Nämä jätehuoltomääräykset ovat voimassa Mikkelin kaupungin alueella.

Näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluviin jätteisiin ja jätehuoltoon sekä kunnan toissijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluviin jätteisiin ja jätehuoltopalveluihin. Lisäksi näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien tuottajavastuunalaisten jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn toimittamiseen.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuulumatonta jätettä ja jätehuoltoa koskevat seuraavat säännökset:

- 5 § Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella
- 18 § Kompostointi 1-5, 11-15 momentit
- 19 § Jätteen polttaminen
- 20 § Jätteen hautaaminen
- 22 § Jäteastiatyypit 1 ja 2 momentit
- 24 § Jäteastioiden täyttäminen
- 25 § Jäteastioiden tyhjennysvälit 1, 2 ja 7 momentit (sovelletaan yhdyskuntajätteiden osalta)
- 27 § Kunnossapito ja pesu
- 28 § Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 ja 11 momentit
- 31 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet
- 32 § Kuormaaminen
- 33 § Kuljettaminen
- 35 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat 3, 4 ja 5 momentit
- 36 § Erotuskaivot ja erotuskaivojätteet 1, 2 ja 3 momentit
- 37 § Jätevesilietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi 1–6 momentit

- 38 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse
- 41 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto 1, 2, 3, 5 ja 6 momentit
- 42 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla
- 43 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto 1, 2, 6 ja 8 momentit
- 44 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä
- 45 § Erityisjätteet
- 46 § Tiedottamisvelvoite
- 47 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta
- 48 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä
- 49 § Voimaantulo

Jätteen käsittelyyn ei sovelleta näiden jätehuoltomääräysten 18–20 §:ää (kompostointi, jätteen polttaminen ja jätteen hautaaminen) siltä osin kuin jätteen käsittelystä on annettu määräyksiä ympäristöluvassa. Määräysten 25 §:n (jäteastioiden tyhjennysvälit) säännöksiä ei sovelleta, kun kyseessä on muu kuin yhdyskuntajäte.

Siltä osin kuin on muualla säädetty tai määrätty, näitä jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratorioiden, muiden tutkimus- ja hoitolaitosten sekä eläinlääkintälaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen tai viiltävän ja pistävän jätteen jätehuoltoon. Näitä määräyksiä ei sovelleta myöskään eläinperäisten sivutuotteiden jätehuollon järjestämiseen.

2 § Määritelmät

Näissä jätehuoltomääräyksissä tarkoitetaan:

Alueellisella jätteen keräyspisteellä kunnallisen jäteyhtiön järjestämiä sekajätteen keräyspisteitä ja tuottajien tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiä alueellisia keräyspaikkoja, kuten ekopisteitä, kiinteistöillä erikseen lajiteltavalle kierrätettävälle jätteelle.

Alueellisella biojätteen keräyksellä / bioaluekeräyspisteellä kunnallisen jäteyhtiön järjestämää biojätteen keräyspistettä. Bioaluekeräyspisteet ovat vain biojätteen aluekeräyspistemaksun maksaneiden kiinteistön haltijoiden käytössä.

Aluekeräyspisteellä kunnallisen jäteyhtiön järjestämää alueellista sekajätteen keräyspaikkaa, johon kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle jäävät kiinteistöt toimittavat sekajätteensä. Aluekeräyspisteet ovat vain aluekeräyspistemaksun maksaneiden kiinteistön haltijoiden käytössä.

Asuinkiinteistöllä kiinteistöä, jolla on vakinaisessa tai määräaikaisessa tai osittaisessa asuinkäytössä tai vapaa-ajan käytössä oleva rakennus.

Asumisessa syntyvällä jätteellä kaikkea vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sen lajista, laadusta ja määrästä riippumatta.

Asumisessa syntyvällä lietteellä asumisessa tai vastaavassa toiminnassa syntynyttä kiinteistön saostussäiliöihin, umpisäiliöihin, pienpuhdistamon lietesäiliöihin tai muihin käsittelyjärjestelmiin kerättyä laskeutuvaa tai kelluvaa ainesta, joka voidaan erottaa jätevedestä omana jakeena.

Asuntoaluekohtaisella jätteenkeräyksellä tietyille alueelle järjestettyä keskitettyä keräysjärjestelmää, jossa useat kiinteistöt käyttävät yhteistä jätteiden keräyspistettä (esim. korttelikeräys, jolloin jätteiden keräyspisteet järjestetään korttelikohtaisina tai usean korttelin yhteisinä). Asuntoaluekohtaisen jätteenkeräyksen käyttö todetaan alueen kaavassa tai muussa suunnitelmassa.

Aukollisella seinällä seinää, jossa on esimerkiksi ovi-, ikkuna- tai ilmanottoaukko.

Biojätteellä asumisessa, toimistoissa, ravintoloissa, tukkuliikkeissä, ruokaloissa, ateriapalveluissa ja vähittäisliikkeissä sekä muissa vastaavissa toiminnoissa syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä sekä elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä. (Määritelmä poikkeaa jätelain mukaisesta biojätteen määritelmästä siten, että se ei sisällä puutarha- ja puistojäätettä.)

Biojätteen erilliskeräyksellä jätekuljetusyrityksen tyhjentämää biojäteastiaa tai kuljetusyrityksen tyhjentämää kompostoria.

Ekopisteellä kunnallisen jäteyhtiön ja tuottajan järjestämiä alueellisia keräyspisteitä, joissa kerättävänä on ainakin yksi kierrätettävä jätelaji.

Elintarvikejätteellä ruoan valmistuksen tai tarjoilun yhteydessä käyttämättä jääneitä ruoka-aineksiä ja elintarvikkeita sekä ruoantähteitä samoin kuin elintarvikkeiden ja rehujen valmistuksessa sekä elintarvikkeiden kaupassa syntyvää biojätettä.

Erilliskeräyksellä jätekuljetusyrityksen toteuttamaa tietyn jätelajin kiinteistökohtaista keräystä tai tietyn jätelajin keräystä alueellisella keräyspaikalla siten, että lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet pidetään erillään lajitteluohjeissa määritellyllä tavalla.

Erityisjätteellä jätteitä, joita ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi, mutta jotka vaativat haitallisuutensa, laatunsa tai määränsä takia erityiskäsittelyn tai erityisiä toimenpiteitä keräyksen tai kuljetuksen aikana. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät, pistävät, haisevat, nestemäiset sekä pölyävät jätteet.

Haja-asutusalueella taajamien ulkopuolisia alueita.

Hyötyjätteellä (kierrätettävä jäte) kierrätystä tai muuta hyödyntämistä varten erilliskerättävää jätettä.

Jäteastialla tai jätessäiliöllä jätteiden keräykseen tarkoitettua kannellista jäteastiaa, maahan upotettavaa syväkeräyssäiliötä tai muuta jätteiden keräysvälinettä.

Jätehuoltoviranomaisella Mikkelin kaupungin kaupunkikehityslautakuntaa. Kunnan jätehuoltoviranomainen voi siirtää tässä laissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle siten kuin kuntalaissa säädetään. Viranhaltijaan sovelletaan, mitä näitä tehtäviä muutoin hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään.

Jätteen etusijajärjestyksellä jätteen haltijan veloitetta valmistella jäte ensisijaisesti uudelleen käyttöön tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin. Viimeisenä vaihtoehtona on loppusijoitus.

Jätteen haltijalla jätteen tuottajaa, kiinteistön omistajaa tai vuokraoikeuden haltijaa tai muuta, jonka hallussa jäte on, mukaan lukien saostus- ja umpisäiliöliete.

Jätevesilietteellä talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, laite- eli pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä (vastaava merkitys on myös käsitteellä saostus- ja umpisäiliöliete).

Kantovedellä vähäistä vesimäärää, jonka käytöstä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Kantovedellä varustetulla kiinteistöllä kiinteistöä, joka on veden käytön kannalta varustelultaan vaatimaton, ja jossa käytettävä talousvesi joko kannetaan tai pumpataan käsin kiinteistölle eikä veden käytöstä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Kartonkipakkauksilla käytöstä poistettuja tyhjiä erikseen kerättyjä kuitupakkausjätteitä, kuten maito- ja mehutölkkejä, kartonkisia kotelopakkauksia, paperipusseja sekä pahvia, jotka voidaan kierrättää.

Keräyspaikalla yhden tai useamman jätelajin keräystä varten muodostettua paikkaa, jossa on yksi tai useampi jäteastia kunkin jätelajin lyhytaikaista varastointia ja kuljetusta varten.

Kierrätettävällä jätteellä materiaalina hyötykäytettävää jätettä kuten biojätettä, poistotekstiilejä, lasi-, metalli-, muovi-, kartonki- ja paperipakkausjätteitä ja muita kierrätyskelpoisista materiaaleista koostuvia jätteitä, joille on järjestetty erilliskeräys ja vastaanotto näiden jätehuoltomääräysten mukaan.

Kimpalla kahden tai useamman lähikiinteistön yhteisessä käytössä ja säännöllisten tyhjennysten piirissä oleva jäteastia, jonka käytöstä kimppaan kuuluvat sopivat keskenään.

Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella kunnan tai kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta, jossa jätelajit noudetaan kiinteistöltä tai sen läheisyyteen sijoitetusta keräyspaikasta taikka kahden tai useamman kiinteistön yhteisestä keräyspaikasta taikka jätevesiliite kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän saostussäiliöstä tai umpisäiliöstä.

Kiinteistön haltijalla kiinteistön omistajaa tai vuokralaista tai kiinteistöllä olevan rakennuksen omistajaa tai vuokralaista, mikäli tämä on muu kuin kiinteistön omistaja tai vuokralainen.

Kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen hankkimisesta sopimalla asiasta yksityisen jätteenkuljetusyrityksen kanssa näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Kompostoinnilla biologisesti hajoavan jätteen käsittelyä hapellisissa olosuhteissa siten, että nopeutetaan sen luonnollista hajoamista.

Korttelikeräyksellä tietylle alueelle järjestettyä keskitettyä keräysjärjestelmää, jossa useat kiinteistöt käyttävät yhteistä jätteiden keräyspistettä. Jätteiden keräyspisteet järjestetään korttelikohtaisina tai usean korttelin yhteisinä. Korttelikeräyksen käyttö todetaan alueen kaavassa tai muussa suunnitelmassa.

Kuivakäymälällä vedetöntä käymälää, jonka tuotokset käsitellään kiinteistöllä esimerkiksi kompostoimalla. Kuivakäymälöitä ovat mm. kompostoiva käymälä, tuhkaava käymälä tai pakastava käymälä.

Kuljetusjärjestelmäpäätöksellä jätehuoltoviranomaisen tekemää päätöstä tiettyjen jätelajien ja alueiden kuulumisesta kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen piiriin. Voimassa oleva jätelaki mahdollistaa päätöksen tekemisen vain sekalaisen yhdyskuntajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen osalta niitä alueita koskien, joissa ne on kerätty kiinteistön haltijan järjestämänä 19.7.2021.

Kunnallisella jäteyhtiöllä kaupungin omistamaa jätehuoltoyhtiötä, Metsäsairila Oy:tä.

Kunnan järjestämällä jätteenkuljetuksella kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kunnallinen jäteyhtiö vastaa jätteenkuljetuksen järjestämisestä.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvalla jätteellä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvää yhdyskuntajätettä, mukaan lukien keräyksen ja kuljetuksen osalta tuottajavastuunalainen pakkausjäte, joka kerätään jätelain ja näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti kiinteistöittäisessä keräyksessä ja kunnallisen jäteyhtiön järjestämässä tuottajien keräystä täydentävissä ekopisteissä, kotitalouden pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvää jätettä sekä edellä mainituissa toiminnoissa syntyvää jätevesien saostus- ja umpisäiliölietettä ja lisäksi sitä liikehuoneistoissa syntyvää jätettä, joka kerätään yhdessä asumisessa tai kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden kanssa.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin toissijaisesti kuuluvalla jätteellä (TSV-jätteellä) elinkeinotoiminnan jätettä tai muuta kunnan ensisijaiselle vastuulle kuulumatonta jätettä, jonka haltija on pyytänyt liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi. Pyynnön kohteena oleva jäte on pystyttävä käsittelemään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä eli sen on sovellettava laadultaan ja määrältään kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Kunnan jätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä kiinteistöjä, joilla syntyy kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla jätteillä jätteitä, jotka jätelain nojalla kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin tai jotka käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella.

Kunnan jätehuoltojärjestelmällä kunnan järjestämän jätehuollon kokonaisuutta, jonka kautta kunta huolehtii kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvista jätteistä. Kunnan jätehuoltojärjestelmä koostuu keräys- ja vastaanottopisteistä, jätteenkuljetuksesta sekä jätteiden käsittelystä.

Lasipakkauksilla tuottajan lajitteluohjeen mukaan syntypaikkalajiteltuja tyhjiä ja pantittomia lasipakkauksia.

Metallilla käytöstä poistettuja, tyhjiä, pantittomia metallipakkauksia ja muuta pienikokoista metalliromua.

Metsäsairila Oy:llä kunnallista jäteyhtiötä.

Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskuksella jätteiden vastaanottoa.

Monilokerokeräyksellä kiinteistöittäistä jätteenkeräystä, jossa erikseen määritellyt jätelajit kerätään lokeroihin jaettuun jäteastiaan, joka tyhjennetään monilokeroiseen jäteautoon.

Muovipakkauksilla ja muovipakkausjätteellä tuottajan lajitteluohjeen mukaan syntypaikkalajiteltuja tyhjiä ja pantittomia muovisia pakkauksia, kääreitä (vaatteiden ja elintarvikkeiden ympärillä), kosmetiikkapakkauksia, muovikanistereita sekä muovipusseja.

Pakkausjätteellä pakkausta tai pakkausmateriaalia, joka on jätelaissa tarkoitettua jätettä, lukuun ottamatta pakkauksen valmistuksessa syntyvää jätettä.

Pahvilla puhdasta ja kuivaa kierrätyskelpoista ruskeaa pahvia, kuten aaltopahvilaatikoita ja ruskeaa kartonkia.

Paperilla puhdasta ja kuivaa kierrätyskelpoista paperia.

Pienjäteasemalla jätehuollon järjestäjän ylläpitämää valvottua pääasiassa kierrätettävien jätteiden tuontipaikkaa, jossa ei ole käsittelytoimintaa. Pienjäteasemalla vastaanotetaan sellaisia jätteitä, joita ei voi laittaa tavalliseen jäteastiaan niiden koon tai ominaisuuksien vuoksi.

Poistotekstiileillä käytöstä poistettuja puhtaita ja kuivia tekstiilejä, jotka eivät sovellu enää uudelleenkäyttöön, koska ne ovat rikkinäisiä tai loppuun kuluneita. Poistotekstiilit soveltuvat materiaali-hyötykäyttöön.

POP-jätteellä jätettä, joka sisältää pysyviä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 (POP-asetus) liitteessä IV lueteltuja yhdisteitä yli kyseisessä liitteessä säädetyn pitoisuusrajan. POP-yhdisteitä voivat sisältää mm. rakennusten purkujätteet, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, romuajoneuvot, tekstiilijätteet, sammutusvaahdot, valokuvaustuotteiden jätteet ja jätteiden mekaanisessa käsittelyssä syntyvät jätteet sekä edellä mainittujen tuotteiden valmistusteollisuudessa syntyvät jätteet.

Puutarhajätteellä pihan ja puutarhan hoidossa syntyvää maatuvaa pienijakeista jätettä, kuten ruohoja, puiden lehtiä, risuja ja oksia.

Rakennus- ja purkujätteellä rakennuksen tai muun kiinteän rakennelman uudis- ja korjausrakentamisessa, purkamisessa, maa- ja vesirakentamisessa sekä muissa rakennus- ja purkutoiminoissa syntyvää jätettä.

Saostus- ja umpisäiliölietteellä talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, laite- eli pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä (vastaava merkitys on myös käsitteellä jätevesiliete).

Sekajätteellä sekalaista yhdyskuntajätettä, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet, kuten kierrätettävät jätteet, vaaralliset jätteet ja erityisjätteet. Sekajäte ohjataan energiahyötykäyttöön.

Sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen alueella jätehuoltoviranomaisen päättämää aluetta, jolla jätteiden keräys- ja kuljetusolot ovat tavanomaiset ja kiinteistöjen sekajätteen jätehuolto voidaan järjestää kiinteistöittäisellä kuljetuksella.

Sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen ulkopuolisella alueella jätehuoltoviranomaisen päättämää aluetta, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä. Sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetusalueen ulkopuolisella alueella kiinteistöllä syntyvän sekajätteen jätehuolto järjestetään aluekeräyspisteen kautta tai mahdollisuuksien mukaan kiinteistöittäisellä kuljetuksella jätetaksan mukaisella poikkeamamaksulla.

Sähkö- ja elektroniikkaromulla (SER) käytöstä poistettuja laitteita, jotka ovat toimineet sähkövirralla, akulla, paristolla tai aurinkoenergialla. Myös kaikki lamput lukuun ottamatta hehku- ja halogenilamppuja luetaan sähkö- ja elektroniikkalaitteiksi.

Taajamalla erikseen määriteltyä tiheästi rakennettua aluetta, jonka pohjana on asemakaavoitetut alueet sekä yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmän (YKR) taajama-alueet eli rakennusryhmät, joissa on vähintään 200 asukasta ja joissa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä.

Tuottajavastuunalaisella jätteellä jätettä, jonka jätehuollosta ja siitä aiheutuvista kustannuksista vastaa jätelain 6 luvun mukaan käytöstä poistetun tuotteen markkinoille saattanut tuottaja tai sen

lukuun toimiva tuottajayhteisö. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, moottorikäyttöisten ajoneuvojen renkaat, sähkö- ja elektroniikkaromu, paristot ja akut, keräyspaperi sekä pakkaukset.

Täydentävällä keräyksellä, jätekuljetusyrityksen järjestämää jätehuoltopalvelua, mikäli Metsäsairila Oy ei järjestä kiinteistölle pyydettyä keräystä perustellusta syystä. 1-4 asuinhuoneiston kiinteistöllä on tällöin jätelain 41.3 §:n mukaisesti oikeus sopia täydentävästä keräyksestä jätekuljetusyrityksen kanssa. Kuljetustiedot ko. keräyksestä on toimitettava näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti jätehuoltoviranomaiselle neljännesvuosittain.

Vaarallisella jätteellä jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava vaaraominaisuus. Vaarallisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, loisteputket, energiansäästölamput ja useat sähkölaitteet, maalit, lakat, liimat ja liuottimet, osa puhdistusaineista, painekyllästetty puu, asbesti, torjunta-aineet, jäteöljyt ja öljyiset jätteet sekä lääkejätteet.

Vesihuoltolaitoksella Mikkelin Vesiliikelaitosta ja sen toimipisteitä.

Vähäisellä vesihuollolla varustetulla kiinteistöllä YSL 527/2014 155.2§ tarkoitetulla tavalla kuormitusvaikutukseltaan ja ympäristön pilaantumisen vaaran muodostumisen kannalta niin vähäisellä vesihuoltovarustuksella varustettua kiinteistöä, jossa ei jäteveden YSL 155 § mukaista käsittelyvaatimusta sovelleta. Kunnan ei tarvitse varautua jätehuoltotarpeen vähäisyyden takia tällaisen kiinteistön osalta rekisterinpidossa lietejätteitä koskevaan järjestettyyn jätehuoltoon (JL 646/2011 143 §).

Yhdyskuntajätteellä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätehuollon tavoitteena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti. Jätehuollolla tavoitellaan kestävä ja puhdasta materiaalikiertoa. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava syntypaikoiltaan käsittelyyn siten, että eri jätemateriaalit tulevat käsittelyyn mahdollisimman tehokkaasti eroteltuna ja laadultaan niin hyvänä, että ne soveltuvat materiaalina kierrätettäväksi tai turvallisesti energiana hyödynnettäväksi

Kaikkien toimijoiden ja jätteen tuottajien on kaikissa toimissaan pyrittävä ensisijaisesti vähentämään muodostuvan jätteen määrää ja sen haitallisuutta. Toissijaisesti jäte on valmistettava uudelleen käyttöä varten tai se on kierrätettävä. Kun kierrättäminen ei ole mahdollista, jäte on pyrittävä hyödyntämään esimerkiksi energiana. Viimeisenä vaihtoehtona on jätteen loppukäsittely eli käytännössä sijoittaminen kaatopaikalle. Tätä etusijajärjestystä noudatetaan siten, että saavutetaan kokonaisuuden kannalta paras lopputulos.

LUKU 2 KUNNAN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN LIITTYMINEN

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen on jätelain velvoittamina kuuluttava kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestettyyn jäteastiaan tai aluekeräyspisteeseen tehdyn palvelusopimuksen mukaisesti. Kunta vastaa asumisessa syntyvästä sekajätteestä ja biojätteestä. Pakkausjätteet ovat tuottajavastuunalaisia ja kunta vastaa niiden keräyksestä ja kuljetuksesta tuottajan järjestämään vastaanottoon jätelain mukaisesti. Sellaiset tuottajavastuunalaiset jätteet, joiden osalta kiinteistön haltija ei ole velvollinen järjestämään keräyspaikkaa, on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämään täydentävään keräykseen.

Liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu sopimalla jätehuollosta jätekuljetusyrityksen (kiinteistön haltijan järjestämä jätteen kuljetus) tai kunnallisen jäteyhtiön (kunnan järjestämä jätteenkuljetus) kanssa ja luovuttamalla jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kuljetetaan kiinteistön keräyspaikasta kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin vastaanottopaikkoihin ja tuottajavastuun alainen jäte tuottajan järjestämään vastaanottopaikkaan.

Jätehuoltoviranomainen voi päättää, ettei kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta järjestetä joillakin tietyillä alueilla kuljetusolosuhteista johtuen. Näillä alueilla sijaitsevan kiinteistön on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään jätehuoltomääräysten 6 § mukaisesti 7, 8 tai 9 §:ssä mainitulla järjestelyllä ja toimitettava jätteensä kunnan osoittamaan paikkaan.

Kiinteistöllä lajitellut ja erikseen kerätyt kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat kierrätettävät jätteet kuljetetaan kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä kuljetusjärjestelmäpäätöksen mukaisesti. Lajitellut ja erikseen kerätyt kierrätettävät jätteet on toimitettava kunnan jätehuoltojärjestelmään kuuluvaan 13 §:n mukaiseen vastaanottopaikkaan. Kunta toimittaa pakkausjätteet tuottajan järjestämään vastaanottoon.

5 § Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden (TSV) perusteella

Mikäli kyseessä on muusta kuin ennalta arvaamattomasta kiireestä johtuva jätehuoltopalvelun tarve, jonka arvonlisäveroton vuosiarvo on vähintään 2000 € tulee palvelutarjonnan puute osoittaa käyttämällä siihen tarkoitettua sähköistä tietoaalustaa (materiaalitori.fi) ennen toissijaista jätehuoltopalvelua koskevan sopimuksen tekemistä.

Kiinteistö tai muu jätteen tuottaja voi pyytää liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella. Jätehuolto järjestetään kunnan toissijaisen vastuun perusteella, jos arvioidaan, että yksityinen palvelutarjonta on puutteellista, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Palvelun tarpeesta ilmoittamiseen, palvelun pyytämiseen ja palvelusta sopimiseen liittyvistä menettelyistä on säädetty jätelaissa sekä -asetuksessa. Toissijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta kunnallinen jäteyhtiö tekee kiinteistön taikka muun

jätteen tuottajan tai haltijan kanssa jätelain edellyttämän määräaikaisen sopimuksen liittymisestä kunnan jätehuoltojärjestelmään sekä siitä, mitä palveluita kyseinen sopimus koskee.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella sekajätteen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kunnallinen jäteyhtiö 1.2.2025 alkaen. Ko. määräaikaan saakka Mikkelissä on käytössä jätehuollon kaksoisjärjestelmä (kunnan järjestämä jätehuolto on taajamien ulkopuolisilla alueilla sekä Kirkonvarkauden, Haukivuoren ja Suomenniemen alueella. Kiinteistön haltijan järjestämä jätehuolto on taajama-alueilla). Erilliskerättävät jätelajit siirtyvät kunnan vastuulle 1.7.2023 ja biojätteet 1.1.2024 jätelain mukaisesti.

Liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu sopimalla jätehuollosta jätteenkuljetusyrityksen (kiinteistön haltijan järjestämä jätteen kuljetus) tai kunnallisen jäteyhtiön (kunnan järjestämä jätteenkuljetus) kanssa ja luovuttamalla jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kuljetetaan kiinteistön keräyspaikasta kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin vastaanottoaikoihin ja tuottajavastuun alainen jäte tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan.

Kunnan kilpailuttamassa jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltija sopii kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyksistä tai aluekeräyspisteen asiakkuudesta ottamalla yhteyttä Metsäsairila Oy. Kiinteistökohtainen jäteastia voi olla myös lähikiinteistöjen yhteinen jäteastia (jätekimppa). Jätteenkuljetusta varten kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaikka sekä hankittava siihen näissä jätehuoltomääräyksissä määrätty jäteastiat. Kiinteistö voidaan liittää aluekeräyspisteen asiakkaaksi, mikäli kiinteistö ei ole liittynyt jätehuoltoon.

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltija sopii kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyksestä ottamalla yhteyttä jätteenkuljetusyritykseen, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Kiinteistön haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Tiedon voi tarkastaa Suomen ympäristökeskuksen jätehuoltokompassi.fi sivustolta. Kiinteistön haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin. Kiinteistön haltijan on tehtävä sopimus jätteiden noutamisesta ja kuljettamisesta kiinteistöltä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Sovittuaan jätteen kuljetuksesta, kiinteistön haltija järjestää kiinteistölle jätteiden keräyspaikan sekä hankkii siihen näissä jätehuoltomääräyksissä määrätty jäteastiat. Kiinteistö voidaan liittää aluekeräyspisteen asiakkaaksi, mikäli jätehuollosta ei ole tehty sopimusta.

Liittyminen jätteenkuljetukseen toteutetaan kiinteistökohtaisella jäteastialla, tai lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (jätekimppa), tai aluekeräyspisteen kautta. Taajamissa sijaitsevat omakotitalot ja paritalot voivat liittyä aluekeräyspisteeseen vain poikkeuksellisesti.

Jos kiinteistö sijaitsee asemakaava-alueen ulkopuolisella alueella, se voi liittyä järjestettyyn jätehuoltoon kiinteistökohtaisella tai lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (jätekimppa) vain, jos jäteastia sijoitetaan paikkaan, jonne voidaan liikennöidä jäteautolla (kulkuyhteyden on oltava esteetön ja jäteauton kantava). Jos kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ei ole mahdollinen, esim. saarikiinteistö, kiinteistö liittyy tai liitetään aluekeräyspisteen käyttäjäksi, mikäli muuta jätehuoltopalvelua ei ole saatavilla.

Mikäli kiinteistön haltija ei ole ilmoittanut liittymisestä järjestettyyn jätteenkuljetukseen tai kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei voida järjestää näiden määräysten mukaisesti, on kiinteistö aluekeräyspisteen asiakas. Kiinteistö on aluekeräyspisteen käyttäjä vastaavasti myös silloin, jos kiinteistön haltija on ilmoittanut liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, mutta jätettä ei viedä kiinteistökohtaiseen jäteastiaan tai kimppa-astiaan. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan liittämisestä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittämisestä seuraavat velvoitteet.

Tieto kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen liittymisestä ja kiinteistön jätehuollon järjestämisestä merkitään asiakasrekisteriin. Kiinteistön haltija / käyttäjä on velvollinen ilmoittamaan asiakasrekisteriin vaikuttavista muutoksista viipymättä.

Mikäli kiinteistö sijaitsee alueella, jossa on korttelikeräys / vastaava jätteiden keräysjärjestelmä, kiinteistön on kuuluttava siihen.

Jätelaji/ Kuljetus-järjestelmä	Sekajäte	Muovi-, kartonki- ja lasipakkausjäte sekä metalli	Biojäte	Saostus- ja umpisäiliöliete
Taajama-alueet	B 31.1.2025 asti A 1.2.2025 alkaen	A1	A2	B
Taajaman ulkopuoliset alueet (sekä Suomenniemi, Haukivuori ja Kirkonvarkaus)	A	A	A	B

A Metsäsairila Oy:n kilpailuttama jätteenkuljetus
A1 Metsäsairila Oy:n kilpailuttama jätteenkuljetus 1.7.2023 alkaen
A2 Metsäsairila Oy:n kilpailuttama jätteenkuljetus 1.1.2024 alkaen
B Kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Kun kiinteistön haltija ilmoittaa liittyvänsä kunnan järjestämään tai kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen kiinteistökohtaisella jäteastialla, kiinteistön haltija järjestää kiinteistölle jätteenkeräyspaikan sekä tilaa kiinteistölle jätehuoltomääräysten 22 §:n mukaisen jäteastian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen jätehuoltomääräysten mukaisille jätelajeille. Kiinteistön haltijan järjestämä jätehuolto päättyy Mikkelin kaupungin alueella 31.1.2025 sekajätteen osalta, biojätteen osalta 31.12.2023 ja erilliskerättävien jätteiden osalta 30.6.2023.

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla käytössään vähintään sekajätteelle tarkoitettu jäteastia. Lisäksi kiinteistöillä tulee olla käytössään jäteastiat näiden jätehuoltomääräysten 14 ja 16 §:n mukaisesti erilliskerättäville jätelajeille. Kiinteistökohtaista

jäteastiaa käyttävältä kiinteistöltä on sijoitettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistön jätteenkuljetusta varten järjestettyyn jäteastiaan.

Keräysvälinetilavuutta tulee varata vähintään seuraavasti:

Jätelaji	Vakituinen kotitalous	Vapaa-ajanasunto
Sekajäte	20 litraa / henkilö / viikko jos muovit erotellaan 10 litraa henkilö / viikko	30 litraa / kiinteistö / viikko
Biojäte	10 litraa / kiinteistö / viikko	10 litraa / kiinteistö / viikko

Hakemuksesta voidaan myöntää sekalaisen yhdyskuntajäteastian tyhjennysvälin pidennysten täytyessä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ohjeita ja määräyksiä jäteastian käytöstä, mikäli käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka roskaantumista tai haittaa jätehuollon järjestäjälle. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa asiaa koskevia ohjeita ja voi päätöksellään lakkauttaa myönnetyn tyhjennysvälin pidennykset kokonaan tai osittain, jos jäteastian ylläpidossa ja käytössä on toistuvia laiminlyöntejä, tai jätehuoltomääräysten edellytykset eivät täyty.

Jäteastioiden tulee olla koneellisesti tyhjennettävissä.

8 § Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (jätekimppa)

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa lähikiinteistöjen haltijat voivat edellytysten täytyessä ja keskinäisen sopimuksen perusteella käyttää yhteisiä jäteastioita, eli sopia jätekimppasta. Lähikiinteistöillä tarkoitetaan taajamissa samassa tai viereisissä kortteleissa sijaitsevia kiinteistöjä, haja-asutusalueella naapureita taikka tiekunnan tai muun vastaavan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavia kiinteistöjä.

Yhteisen jäteastian tai -astioiden käytöstä tai niistä luopumisesta on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti jätekuljetusyritykselle (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus) tai Metsäsairila Oy:lle (kunnan järjestämä jätteenkuljetus). 1.2.2025 alkaen kaikki jätehuoltoon liittyvät ilmoitukset osoitetaan Metsäsairila Oy:lle. Ilmoituksen tulee sisältää yhteisten jäteastioiden käytöstä ja ylläpidosta vastaavan henkilön yhteystiedot, jäteastioiden sijainti ja koko sekä tiedot yhteisiä jäteastioita käyttävistä kiinteistöistä.

Yhteisastialla voidaan kerätä sekajätettä, biojätettä, kartonki-, muovi- tai lasipakkauksia tai metallia siellä, missä näiden jätelajien keräystä muutoinkin järjestetään. Yhteisten jäteastioiden tyhjennysväleistä määrätään jätehuoltomääräysten 25 §:ssä. Erilliskeräys- ja lajitteluvälitteistä ja vapaaehtoisesta keräyksen järjestämisestä määrätään jätehuoltomääräysten 14 § ja 16 §:ssä.

Kun kiinteistön haltija liittyy jätteenkuljetukseen kimpan kautta, on kiinteistöjen haltijoiden sovittava tästä yhdessä. Kimpalle on valittava yhteyshenkilö. Kimpan perustamisesta sekä laskutuksen järjestämisestä on ilmoitettava etukäteen palveluntarjoajalle, jotta asia merkitään jätehuoltoviranomaiselle toimitettavaan rekisteriin. Ilmoituksen tulee sisältää kimppa-astian käytöstä ja ylläpidosta

vastaavan yhteyshenkilön yhteystiedot, kimppa-astian sijainti ja tilavuus, sekä tiedot kimppa-astiaa käyttävistä kiinteistöistä.

Kimppan yhteyshenkilö tilaa oikeutetulta palveluntarjoajalta (6 §) kimppa-astian tyhjentämisen ja jätekuorin kuljetuksen jätehuoltomääräysten mukaisille jätelajeille. Kimppan yhteyshenkilön on ilmoitettava kimpassa tapahtuvista muutoksista ja kimppa-astian käytöstä luopumisesta. Kimppaan ei voi liittyä ilman yhteyshenkilön suostumusta. Jos kimppan yhteyshenkilö vaihtuu, on tehtävässä lopettavan vastuuhenkilön ilmoitettava uusi vastuuhenkilö jäteyhtiölle ennen henkilön vaihtumista. Kimppa-astiaa käyttävältä kiinteistöltä on vietävä kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kimppa-astiaan.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ohjeita ja määräyksiä kimppa-astian käytöstä, mikäli käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka roskaantumista tai haittaa jätehuollon järjestäjälle. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa kimppaa koskevia ohjeita ja voi päätöksellään lakkauttaa kimppa-astian käytön kokonaan tai osittain, jos yhteisen jäteastian ylläpidossa ja käytössä on toistuvia laiminlyöntejä.

Kimppa-astiaa voidaan käyttää sekä sekajätteen että kierrätettävien jätelajien keräämiseen. Kimppa-astiassa on oltava riittävästi tilavuutta kutakin osakasta kohti. Yhteisten jäteastioiden käyttäjille tulee varata keräysvälinetilavuutta vähintään seuraavasti:

Jätelaji	Vakituinen kotitalous	Vapaa-ajanasunto
Sekajäte	20 litraa / henkilö / viikko jos muovit erotellaan 10 litraa henkilö / viikko	30 litraa / kiinteistö / viikko
Biojäte erilliskeräysastia	10 litraa / kiinteistö / viikko	10 litraa / kiinteistö / viikko

Hakemuksesta voidaan myöntää sekalaisen yhdyskuntajäteastian tyhjennysvälin pidennys edellytysten täytyessä.

Jäteastioiden tulee olla koneellisesti tyhjennettävissä.

9 § Aluekeräyspiste ja bioaluekeräyspiste

Kun kiinteistön haltija itse liittyy kunnan jätehuoltojärjestelmään aluekeräyspisteen kautta, kiinteistön haltija ilmoittaa käytettävästä aluekeräyspisteestä kunnalliselle jäteyhtiölle. Mikäli kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, eikä järjestänyt jätehuoltoa jätelain mukaisesti, ilmoitetaan kiinteistön haltijalle liittämistä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittämistä seuraavat velvoitteet.

Aluekeräyspistettä käyttävältä kiinteistöltä on vietävä kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte aluekeräyspisteeseen. Aluekeräyspisteen käyttöoikeus on ainoastaan jätetaksan mukaisen käyttömaksun maksavilla asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä, ja sinne voi toimittaa ainoastaan asumisessa syntyvää jätettä.

Jätteiden pienimuotoinen väliaikainen varastointi kiinteistöllä ennen aluekeräyspisteeseen toimittamista ei saa aiheuttaa hygieenisiä haittoja, hajuhaittoja tai muutakaan haittaa terveydelle tai ympäristölle. Sekajätettä ja biojätettä ei ole suositeltavaa varastoida kiinteistöllä pidempään kuin kaksi viikkoa.

Biojätettä ei saa sijoittaa sekajätteen joukkoon. Metsäsairila Oy on perustanut eri puolille Mikkeliä myös bioaluekeräyspisteitä, joiden käyttö on vaihtoehto biojätteen jätekuljetusyrityksen toteuttamalle keräykselle kiinteistöltä tai biokimppa-astiasta sekä kompostoinnille.

10 § Korttelikeräys

Korttelikeräys on käytössä sellaisilla asuinalueilla, joiden kaavassa tai muussa suunnittelussa on todettu alueelle toteutettava keskitetty jätteenkeräysjärjestelmä ja osoitettu paikat korttelikeräyspisteille. Korttelikeräyksen alueella sijaitsevat kiinteistöt (alle 5 huoneistoa) käyttävät alueelle järjestettyjä yhteisiä jätteenkeräyspaikkojen jäteastioita, joiden käytöstä peritään jätetaksan mukainen maksu. Vähintään viiden (5) huoneiston kohteet järjestävät määräysten mukaiset astiat omalle kiinteistölle.

11 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Kun kiinteistöllä syntyy jätteitä, jotka eivät suuren kokonsa, poikkeuksellisen laatunsa tai määränsä vuoksi sovellu kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai sovellu kerättäväksi aluekeräyspisteissä tai ekopisteissä, jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse taikka tilaamalla jätehuoltorekisteriin merkityn kuljettajan tarjoaman erillisen noutopalvelun. Jätteenkuljettaja voi kieltäytyä sellaisen jäteastian tyhjentämisestä, johon on sijoitettu näistä jätehuoltomääräyksistä poiketen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä. Tällöin kiinteistön haltijan on huolehdittava jäteastian tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta kunnallisen jäteyhtiön määräämään vastaanottoipaikkaan.

12 § Kiinteistön jätehuolto erityistapauksissa

Mikäli kiinteistön haltija jättää järjestämättä kiinteistön jätehuollon jätehuoltomääräysten mukaisesti kiinteistö liitetään aluekeräyspisteen asiakkaaksi. Mikäli kiinteistöllä ei ole jäteautolle soveltuvaa keräyspaikkaa tai kiinteistölle ei ole jäteautolla liikennöitävää tietä eikä kääntöpaikkaa tai kiinteistö ei muutoin voi liittyä kiinteistöittäiseen kuljetukseen liittyy se aluekeräyspisteen käyttäjäksi tai jättekimppan osakkaaksi tai järjestää oman astian luvalliseen keräyspaikkaan.

Normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusolotilanteessa noudatetaan kaupungin toimintaohjeita jätteiden keräämiseksi ja käsittelemiseksi. Valmiuslaki (1552/2011) velvoittaa valtion viranomaisia ja kuntia varmistamaan tehtäviensä mahdollisimman hyvän hoitamisen toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muilla toimenpiteillä valmiuslain määrittelemissä poikkeusoloissa. Jätehuollon järjestäminen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusolotilanteissa on huomioitu varautumissuunnitelmassa. On kirjattu, että ensisijaisesti syntyvän jätteen määrää on pyrittävä vähentämään, syntynyt jäte on pakattava tiiviisti ja mahdollisuuksien mukaan säilytettävä niin, että siitä ei aiheudu haittaa ennen poisvientä kiinteistöltä.

13 § Jätteiden vastaanottopaikat

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin paikkoihin. Vastaanottopaikkoja jätteille, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanoteta aluekeräyspisteissä, ovat kunnallisen jäteyhtiön järjestämät vastaanottopaikat, kuten Metsäsairila Oy:n lajittelu- ja kierrätyskeskus ja paikalliset pienjäteasemat.

Puutarhajätteille on kunnallisen jäteyhtiön järjestämiä vastaanottopaikkoja.

Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan tuottajien järjestämiin vastaanottopaikkoihin tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin täydentäviin vastaanottopaikkoihin, joista jätteet toimitetaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

Kunnallisen jäteyhtiön on pidettävä yllä ajantasaista listaa järjestämistään vastaanottopaikoista. Tieto kunnallisen jäteyhtiön osoittamista vastaanottopaikoista, on saatavana kunnallisen jäteyhtiön internet-sivuston kautta.

Jätteiden toimittaminen Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskukseen ja paikallisille pienjäteasemille on sallittu ilmoitettuina aukioloaikoina. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joka on vastaanotto- tai käsittelypaikan vastaanottoehtojen mukaista tai joille on varattu vastaanottopaikassa oma jäteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumatonta jätettä.

LUKU 3. JÄTTEIDEN KERÄÄMINEN KIINTEISTÖLLÄ

14 § Kiinteistöillä erikseen lajiteltavat jätelajit

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvästä yhdyskuntajätteestä on lajiteltava erikseen kierrätettävät jätteet ja muut tämän säännöksen mukaiset jätteet siltä osin kuin niiden keräys on järjestetty kiinteistöittäisesti, tai alueellisissa jätteen keräyspisteissä. Jätteen haltija huolehtii jätteiden lajittelusta ja keräykseen toimittamisesta.

Biojäte on lajiteltava erikseen kaikilla kiinteistöillä.

Kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli toimitetaan tuottajien tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämään ekopisteeseen taikka kiinteistöittäiseen jäteastiaan, jos kiinteistö kuuluu jätehuoltomääräysten 14 ja 16 §:n mukaan näiden jätteiden kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin tai kiinteistöllä on oma astia / kimppa-astia ko. jätėjakeille. Jos kiinteistö kuuluu korttelikeräysjärjestelmään, toimitetaan kierrätettävät jätteet korttelikeräyspisteeseen, kun pisteellä on vastaanotto ko. jätėjakeelle.

Poistotekstiilit toimitetaan Metsäsairila Oy:n järjestämiin keräyspisteisiin, mikäli niille ei ole järjestetty tuottajavastuulla olevaa keräystä.

Paperijäte on lajiteltava erikseen ja toimitettava tuottajavastuulla järjestettyyn keräysastiaan kiinteistöllä tai tuottajan alueelliseen keräyspisteeseen.

Myös muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin paperi ja pakkausjätteet (kuten paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkaromu sekä ajoneuvojen renkaat) on lajiteltava erikseen ja toimitettava

tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi näissä jätehuoltomääräyksissä erikseen luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti.

Puutarhajäte sekä risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottoaikaan.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirin kuuluvissa toiminnoissa, mukaan lukien asumisessa, syntyvä rakennus- ja purkujäte lajitellaan jäteasetuksen 26 §:n mukaisesti.

Mikäli rakennus- ja purkujäte on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta, jätteen haltijan on lajiteltava ja toimitettava syntyvä jäte kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottoaikaan (Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskus tai paikalliset pienjäteasemat).

15 § Sekajäte

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvä muu kuin lajiteltu erilliskerätyvä jäte on sijoitettava kiinteistön sekajäteastiaan. Sekajätteelle tarkoitettuun jäteastiaan ei kuitenkaan saa sijoittaa sinne kuulumattomia jätteitä, jotka on lueteltu jätehuoltomääräysten 24 §:ssä.

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä on oltava sekajätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kirjattu osuus kimppa-astiaan. Aluekeräyspisteen käyttäjien on vietävä sekajäte aluekeräyspisteeseen.

Pieniä määriä sellaista palamatonta ainetta, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöillä tai keräyspisteissä, voi laittaa sekajäteastiaan. Suuremmat palamatonta ainetta olevat jätteet ja jäte-erät on toimitettava Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskukseen tai paikalliselle pienjäteasemalle.

Vaarallista jätettä ei saa sijoittaa sekajäteastiaan edes pieniä määriä.

16 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteen kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Sekajäteastian lisäksi kiinteistöille on järjestettävä jäteastiat erilliskerättäville kierrätettäville jätelajeille seuraavasti:

Asuinhuoneistojen lukumäärä kiinteistöllä	Sekajäte	Biojäte	Kartonki-pakkausjäte	Metallijäte	Lasi-pakkausjäte	Muovi-pakkausjäte	Paperi
5 tai enemmän	x	x	x	x	x	x	Keräys, kuten jätelain
1-4	x	x					49 ja 50 § määräävät

Biojätteen erilliskeräysvelvoite jätekuljetusyrityksen toimesta kiinteistöllä ei koske 1- 4 asuinhuoneiston kiinteistöjä, joilla syntyvä biojäte kompostoidaan näiden jätehuoltomääräysten 18 §:n mukaisesti tai kiinteistön on liittynyt Metsäsairila Oy:n bioaluekeräyspisteen asiakkaaksi.

Mikäli ympärivuotisessa käytössä olevan kiinteistön biojäte kompostoidaan kiinteistöllä vain osan vuotta, on biojätteen jätehuolto järjestettävä muutoin koko sille ajanjaksolle, jolloin biojätettä ei kompostoida. Mikäli kiinteistölle ei järjestetä biojätteen erilliskeräystä tai kompostointia näiden määräysten mukaisesti, biojäte on kiinteistöltä toimitettava bioaluekeräyspisteeseen, jonka käyttämisestä tehdään erillinen sopimus Metsäsairila Oy:n kanssa. Mikäli kyseessä on vain ns. kesäaikaan käytössä oleva vapaa-ajankiinteistö, joka on käyttämättömänä kylminä vuodenaikoina, tulee kompostointi-ilmoitukselle liittää tieto vain kesäaikaisesta kompostoinnista kiinteistön vuotuisena käyttöaikana.

Mikkelin kaupungin alueella kunta vastaa 1.7.2023 kartonki-, muovi- tai lasipakkausten ja metallin sekä 1.1.2024 biojätteen kiinteistöittäisestä kuljetuksesta edellä olevan taulukon mukaisesti. Edellä määritellyt huoneistomäärät eivät koske jätekimppoja, koska velvoitteen perusteena on huoneistojen lukumäärä yksittäisellä kiinteistöllä. Mikäli 1-4 asuinhuoneiston kiinteistö haluaa kiinteistökohtaisen keräyksen, asiasta tulee sopia erikseen Metsäsairila Oy:n kanssa. Mikäli Metsäsairila Oy ei järjestä kiinteistölle pyydettyä keräystä perustellusta syystä, 1-4 asuinhuoneiston kiinteistöllä on oikeus jätelain 41.3 §:n mukaisesti sopia täydentävästä keräyksestä jätekuljetusyrityksen kanssa. Kuljetustiedot ko. keräyksestä on toimitettava näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti jätehuoltoviranomaiselle neljännesvuosittain.

Vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöllä tarkoitetaan

- Rakennusta, jossa on vähintään viisi (5) asuinhuoneistoa tai
- Pari-, rivi- tai kerrostaloja, jotka käyttävät yhteistä jätepistettä ja joiden yhteenlaskettu asuinhuoneistomäärä on viisi (5) tai enemmän.

17 § Muilla kuin kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien jätteen erilliskeräysvelvoitteet

Kunnan yhdyskuntajätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat muussa kuin asumisessa syntyvät kierrätettävät jätteet on lajiteltava ja erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin jäteastioihin jäteasetuksen mukaisesti seuraavasti:

Kierrätettävä jäte	Erilliskerättävä, jos
Biojäte	kiinteistöllä on ruoanvalmistusta, ruokala tai ravintola tai biojätettä syntyy muuten merkittäviä määriä (vähintään 10 kg viikossa)
Kartonkipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 5 kg / viikko
Metalli	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 2 kg / viikko
Lasipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 2 kg / viikko
Muovipakkaukset	kyseistä jätettä kertyy keskimäärin vähintään 5 kg / viikko
Paperi	kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät

Jätelain 49 § edellyttää, että tuottaja kerää paperin maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta muualta kuin pientalo- ja haja-asutusalueelta. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä kiinteistölle vastaanottopaikka paperin keräystä varten (velvoite ei koske pientaloja ja haja-asutusalueen kiinteistöjä)

Syntyviin jätemääriin perustuvia edellä kirjattuja keräysvelvoitteita sovelletaan myös asuntoloihin ja muuhun asumiseen, jos niissä syntyy kierrätettäviä jätteitä edellä esitettyjä määriä, vaikka asuinhuoneistojen määrä alittaa jätehuoltomääräysten 16 §:ssä asetetun huoneistojen lukumäärän.

LUKU 4. OMATOIMINEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

18 § Kompostointi

Kiinteistöllä saa kompostoida siellä syntyvää biojätettä ja puutarhajätettä sekä kuivakäymäläjätettä, lemmikkieläinten ulosteita ja näiden jätehuoltomääräysten 39 §:ssä tarkoitettuja pienpuhdistamolietteitä edellytysten täytyessä, mikäli kompostointia ei ole erikseen kielletty kaavamääräyksen, terveydensuojeluasetuksessa tai muissa säädöksissä. Kompostori on sijoitettava ja ylläpidettävä niin, että sen käytöstä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Kompostointi ei saa aiheuttaa roskaantumista. Kompostoriin ei saa laittaa muuta kuin kompostoituvaa jätettä sekä kompostoitumista edistävää kuiviketta, seosainetta tai kompostiherätettä. Kompostoriin ei saa laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden sellaisia osia, jotka voivat juurtua tai siementää.

Biojätettä saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa, lämpöeristetyssä, tarkoitukseen sopivassa, suljetussa, tukevarakenteisessa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, jossa on kansi sekä pohja tai pohjaverkko. Haittaeläinten pääsy kompostoriin on oltava estetty (kompostorissa ei saa olla yli 7 mm:n rakoja).

Mikäli biojätteet kompostoidaan kiinteistöllä ympärivuotisesti, tulee kiinteistön haltijan tällöin varmistaa kompostorin kunnossapidolla ja tarvittaessa lisälämpöeristämällä, ettei kompostori missään olosuhteessa pääse pitkäaikaisesti jäätymään. Kompostorin ympärivuotinen käyttö biojätteen käsittelyssä edellyttää, että kompostointiprosessi on käynnissä ympärivuotisesti.

Kompostorissa tulee kompostointitilavuutta olla vähintään 30 litraa/käyttäjä. Kompostorin tilavuuden tulee olla riittävä syntyville biojätteille huomioiden kylmien vuodenaikojen aiheuttama hidastuminen tai mahdollinen pysähtyminen kompostoitumisessa. Kompostoria on hoidettava niin, että biojäte kompostoituu ja kompostori on asianmukaisessa kunnossa. Jätteen voi poistaa kompostorista ja hyödyntää omatoimisesti vasta, kun se on maatunutta.

Biojätteen kompostoria on tyhjennettävä ennen sen täyttymistä. Kompostorista tyhjennettävä massa on tarvittaessa jälkikompostoitava riittävän pitkään ennen hyödyntämistä, mikäli poistettava aines ei ole täysin kompostoitunutta. Jälkikompostointi voidaan suorittaa esimerkiksi puutarhajätteille suunnitellussa kompostorissa, mikäli poistetun massan seassa ei ole sellaisia ruoantähteitä, jotka voivat houkuttaa haittaeläimiä. Kompostoitunut massa on hyödynnettävä omatoimisesti tai toimitettava Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskukseen.

Kompostori voi olla myös useamman lähikiinteistön kanssa yhteinen edellytysten täytyessä. Asemakaava-alueella lähikiinteistöillä tarkoitetaan esim. samassa tai viereisessä korttelissa tai saman kadun varrella sijaitsevia toiminnallisen kokonaisuuden muodostavia kiinteistöjä. Haja-asutusalueella voivat samassa jätekimpassa olevat kiinteistöt käyttää yhteisessä käytössä olevaa kompostoria edellytysten täytyessä. Kompostorille on valittava vastuhenkilö, jos kyseessä on usean kiinteistön yhteinen kompostori. Kompostorissa on oltava riittävästi tilavuutta kutakin kompostoria käytävää kotitaloutta kohti. Yhteinen kompostori on sijoitettava niin, että se on aina saavutettavissa kaikille sitä käyttäville kotitalouksille esteettömästi.

Käymisprosessoitu (kuten Bokashilla tai muulla vastaavalla menetelmällä fermentoitu) tai koneellisesti prosessoitu (jauhamalla, murskaamalla, kuivaamalla, tiivistämällä tai jäähdyttämällä) biojäte tulee jälkikäsitellä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti kompostoimalla ennen jätteen omatoimista hyödyntämistä. Matokompostorin pitäminen ei vapauta näiden jätehuoltomääräysten 14 § biojätteen erilliskeräysvelvoitteesta, sillä madot eivät hyödynnä kaikenlaista biojätettä.

Muun kuin puutarhajätteen kompostoria ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi kaivoa tai vesialuetta. Kompostori on sijoitettava vähintään 4 metrin etäisyydelle naapurirakennuspaikan rajasta, ellei sijoittamiseen lähemmäksi ole naapurin suostumusta. Mikäli sijoittaminen määräysten mukaiselle etäisyydelle ei ole mahdollista, eikä naapurin suostumusta sijoittamiseen ole saatu, sijoittamisesta päättää viranomainen. Kompostori voidaan aina sijoittaa hyväksytyissä rakennuslupapiirustuksissa merkittyy jätetuholle varattuun tilaan. Yleisesti kompostori on sijoitettava riittävän kauas rakennuksen ilmanottoaukoista sekä asuntojen ikkunoista.

KOMPOSTOINTIREKISTERI

Jätteen haltijalla on lainsäädännöllinen velvollisuus (Jätelaki 714/2021 § 41a) antaa tiedot kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta biojätteenkäsittelystä kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Jätteen haltijan on ilmoitettava jätehuoltoviranomaisen ylläpitämää rekisteriä varten kirjallisesti tai sähköisellä lomakkeella kahden kuukauden sisällä biojätteen kompostoinnin aloittamisesta tai jo aloitetusta kompostoinnista seuraavat tiedot:

1. kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja mahdollisuuksien mukaan kiinteistö- tai rakennustunnus;
2. rakennuksen tyyppi ja asuinhuoneistojen lukumäärä muusta kuin omakotitalosta;
3. kompostoinnista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot;
4. kompostorin käyttötilavuus ja laitteiston vuotuinen käyttökuukausien määrä;
5. tiedot kompostorin rakenteesta, ilmastoinnista ja tiivyydestä;
6. omatekoisen kompostorin valmistusmateriaali taikka tehdasvalmisteisen kompostorin malli ja merkki.

Jätteen haltijan on ilmoitettava myös kompostoinnissa tapahtuneista muutoksista tai kompostoinnin loppumisesta kahden kuukauden sisällä lopettamisesta.

Useamman talouden käyttäessä samaa kompostoria, tulee kompostoinnista vastaavan henkilön ilmoittaa edellä mainitut tiedot kaikkien kompostoria käyttävien osalta. Jos vastuuhenkilö vaihtuu, on lopettavan vastuuhenkilön ilmoitettava uusi vastuuhenkilö kunnalliselle jäteyhtiölle ennen tehtävässä lopettamista.

Ilmoitus biojätteen kompostoinnista on voimassa viisi vuotta. Jos biojätteen kompostointi kiinteistöllä jatkuu, on ilmoitus uusittava, kun sen voimassaolo päättyy. Mikäli ilmoitusta ei uusita tai kompostointi-ilmoitusta ei tehdä eikä kiinteistöllä ole kirjausta biojätteen erilliskeräyksestä, sekalaisen yhdyskuntajäteastian tyhjennysvälin mahdollinen pidennys päättyy ja kiinteistön jäteastian tyhjennysväli on kaksi (2) viikkoa. Aluekeräyspisteen asiakkaat liitetään bioaluekeräyspisteen asiakkaiksi.

Puutarhajätettä saa kompostoida kompostorissa, kompostointikehikossa tai aumassa. Puutarhajätettä ei saa kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille. Puutarhajätteen kompostiin ei saa laittaa vieraslajeja tai niiden sellaisia osia, jotka voivat juurtua tai siementää. Komposti on sijoitettava siten, ettei siitä aiheudu haittaa naapureille tai ympäristölle. Puutarhajäte, jota ei kompostoida tai muilla tavoin käsitellä omatoimisesti, on toimitettava Metsäsairila Oy:n osoittamaan paikkaan.

Jos kiinteistöllä on käytössään jäteauton kuormaukseen soveltuva ja koneellisesti tyhjennettävä kompostori, on se sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi kompostorin viereen.

Jätevesiviemäriin liitetyn jätemyllyn käyttäminen on kielletty. Rasvan johtaminen sekä muiden biojätteiden laittaminen jätevesiviemäriin on kielletty.

Kuivakäymäläjätettä, lemmikkieläinten ulosteita ja näiden jätehuoltomääräysten 39 §:ssä tarkoitettuja pienpuhdistamolietteitä saa kompostoida sitä varten suunnitellussa suljetussa, lämpöeristetyssä ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, joka on suojattu haittaeläinten pääsylvä ja jonka valumavesien pääsy maahan on estetty. Kuivakäymälää tai käymäläjätteen kompostoria tulee hoitaa siten, ettei siitä aiheudu haju- tai muutakaan haittaa ympäristölle tai terveydelle. Kuivakäymälässä tai käymäläjätteen kompostorissa on käytettävä riittävästi seosainetta hajuhaittojen ehkäisemiseksi. Ulosteperäisen jätteen kompostointiaika on vähintään yksi vuosi. Käymäläjätteen kompostointia ei merkitä kompostointirekisteriin (jätelaki 41a §).

Kuivakäymälä tai siinä syntyvän jätteen jälkikompostointiin tarkoitettu kompostori tai kompostori, jossa kompostoidaan lemmikkien ulosteita tai pienpuhdistamon lietteitä, ei saa sijaita oikeusvaikutteisen yleiskaavan määrittelemällä tulva-alueella eikä pohjavesialueilla. Uusia kuivakäymälöitä ja käymäläjätteenkompostoreita ei saa sijoittaa 20 m lähemmäs vesistöä eikä ilman naapurin suostumusta 5 m lähemmäs tontin rajaa. Kuivakäymälät, puutarhajätteen aumakompostit ja kompostorit tulee sijoittaa riittävän etäälle talousvesikaivosta. Kompostoimatonta käymäläjätettä ei saa haudata maahan eikä laittaa sekalaisen yhdyskuntajätteen tai biojätteen jäteastioihin. Kiinteistönhaltijan on kompostoitava kuivakäymäläjätteensä. Kompostoiija vastaa mullan asiallisesta hyödyntämisestä.

Muiden kuin pienkiinteistöjen käymäläjätteen pienimuotoisesta kompostoinnista on tehtävä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi kieltää kompostorin käytön, jos sen käytöstä aiheutuu ympäristö- tai terveyshaittaa.

Edellä kirjatut määräykset eivät koske kompostointia, johon on myönnetty ympäristölupa.

19 § Jätteen polttaminen

Jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty. Kielto ei koske sellaista jätteen hyödyntämistä, esim. jätteen laitosmaista energiahyödyntämistä, johon on saatu ympäristölupa tai muu viranomaisen hyväksyntä eikä sellaisia maa- ja metsätalouden jätteitä, joiden polttamiseen on valtakunnallinen tai EU:sta tuleva ohje esimerkiksi kasvitautien tai rikkakasvien torjunnan takia. Kielto ei koske polttavia käymälöitä.

Kiinteistön tulipesissä (keskuslämmityskattilassa tai muussa kiinteässä lämmityslaitteessa) tai grillissä ruuanvalmistustarkoituksessa muun polttoaineen joukossa saa polttaa käsittelemätöntä puujätettä, risuja ja oksia. Vähäisiä määriä paperia, pahvia ja kartonkia saa polttaa kiinteistön tulipesissä sytykkeenä. Käsittelemätön puu on kyllästämätön, pinnoittamaton ja sitä ei ole maalattu eikä se sisällä liima-aineita

Jätteiden avopoltto on kielletty. Asemakaava-alueen ulkopuolella sekä ranta-asemakaava-alueilla saa avopoltona polttaa vähäisissä määrin käsittelemätöntä puutavaraa, kuivia risuja ja oksia, sekä maa- ja metsätaloudessa syntyviä myrkyttömiä ja polttokelpoisia jätteitä, kuten kuivia olkia ja hakkuutähteitä kun metsäpalovaroitus ei ole voimassa. Myös vedestä nostettua kaislajätettä saa polttaa, mikäli ajoneuvolla ei pääse rantaan. Kaisloja ei saa polttaa jäällä. Polttojäte ei saa päätyä vesistöön. Polttaminen ei saa aiheuttaa naapurustolle tai ympäristölle savu-, noki-, haju- tai terveyshaittaa tai vaaraa palon leviämisestä. Mikäli haittaa tai vaaraa katsotaan aiheutuvan, voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai pelastusviranomainen keskeyttää avopolton.

20 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen

Jätteen hautaaminen maahan tai upottaminen vesistöön on kielletty.

Kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on sallittua koko maassa Ruokaviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti; kuolleet lemmikkieläimet hävitetään ensisijaisesti hautaamalla tai tuhkaamalla. Kuolleet pienikokoiset lemmikkieläimet ja luonnonvaraiset pieneläimet, joihin ei epäillä liittyvän ihmisiin tai eläimiin tarttuvan taudin riskiä, saa hävittää myös kiinteistön sekajäteastiaan.

Kuolleiden tuotantoeläinten (mukaan lukien lemmikkikanat ja minisiat) hautaamisesta tai muusta hävittämisestä saa tarkemmat ohjeet asiasta annetusta lainsäädännöstä tai kunnaneläinlääkäriltä.

21 § Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa

Omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen, ei-ammattimainen ja kertaluontoiseksi luokiteltava käyttö omassa maarakentamisessa on sallittu pohjavesialueen ulkopuolella, kun asiasta ilmoitetaan kirjallisesti vähintään kahta viikkoa ennen toimenpidettä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Edellytyksenä on, että tiili- ja betonimurskeen käyttö korvaa vastaavaan tarkoitukseen sopivien maa-ainesten käyttöä. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää toimenpiteen tai antaa määräyksiä jätteen hyödyntämisestä

LUKU 5. JÄTEASTIAT JA NIIDEN TYHJENTÄMINEN

22 § Jäteastiatyypit

Kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään riittävä määrä jäteastioita näiden jätehuoltomääräysten mukaista jätteiden keräystä varten.

Jäteastian on sovelluttava siihen kerättävälle jätelajille ja sen tilavuuden on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää. Erilliskerättävien kierrätettävien jätteiden keräyskapasiteettia on oltava kiinteistöllä niin paljon, ettei kierrätettäviä jätteitä ohjaudu liian vähäisen astiatilavuuden vuoksi sekajätteeseen. Jäteastiat on mitoittettava siten, että ne ovat aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen. Jäteastioiden käytöstä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle, eivätkä ne saa vaarantaa työturvallisuutta. Mahdollisten jäteastioihin lisättävien puristimien on täytettävä edellytetyt työturvallisuusvaatimukset.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastioina voidaan käyttää

1. käsin siirrettäviä, kannellisia tartuntakahvoin ja pyörin varustettuja jäteastioita, jotka soveltuvat puristinlaittein varustettujen jäteautojen koneelliseen kuormaukseen ja pesuun; Lisäksi niiden tulee olla voimassa olevien SFS-EN 840-1, SFS-EN 840-2 ja SFS-EN 840-3 mukaisia; jättesäkkilaineita ei saa käyttää.
2. kannellisia jätessäiliöitä, jotka tyhjennetään koneellisesti jäteautoon kiinteistöllä;

3. maahan upotettuja jätesäiliöitä, jotka tyhjenetään koneellisesti jäteautoon kiinteistöllä silloin, kun ne sopivat keräyslogistiikkaan ja sijoituspaikka on asianmukainen (sopivuus keräyslogistiikkaan on varmistettava palveluntarjoajalta ja pohjavesialueella säiliön sijoituspaikan sopivuus on varmistettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta);
4. poikkeuksellisten jäte-esineiden tai suurten jätemäärien tilapäiseen keräykseen soveltuvia muita jäteastioita (sopivuus keräyslogistiikkaan on varmistettava kunnalliselta jäteyhtiöltä);
5. vaihtolavasäiliöitä, jotka on varustettu kulloinkin voimassa olevan SFS standardin 4417 mukaisella koukku- tai vaijeritartunnalla ja joissa jätteet kuljetetaan käsittelypaikalle.

Rullakoita saa käyttää vain isokokoisten pahvipakkausten keräykseen.

Kiinteistön haltija vastaa jäteastioiden hankkimisesta kiinteistölle. Jäteastian on oltava kulloinkin voimassa olevan jäteastiastandardin mukainen.

Kunnallinen jäteyhtiö voi hyväksyä kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa muidenkin jäteastioiden käytön, mikäli siitä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä se vaaranna työturvallisuutta tai kalustoa.

23 § Jäteastian merkitseminen

Jätteen haltijan on huolehdittava, että jäteastian kanteen tai etuseinään kiinnitetään jäteasetuksen mukaisesti selkeästi erottuva merkintä kerättävästä jätelajista ja keräyksestä vastaavan yhteystiedot. Lisäksi jätteen haltijan on huolehdittava lajitteluohjeiden nähtävillä olosta jäteastiassa tai sen välittömässä läheisyydessä jäteasetuksen mukaisesti.

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on yksilöitävä kiinteistön tai kimpan osoitteella. Samoin on yksilöitävä jäteastia, joka sijaitsee keräyspaikassa, jossa on useamman jätteen haltijan jäteastioita. Kiinteistökohtaisen jäteastian yksilöintimerkinnän on velvollinen tekemään jätteen haltija. Kimppa-astian yksilöinnin on velvollinen tekemään kimpan yhteyshenkilö. Yksilöintimerkinnän tulee olla selkeästi erottuva ja se tulee olla jäteastian etuseinässä tai kannessa.

24 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastiaan saa laittaa vain siihen tarkoitettua jätettä. Käsin siirrettävää jäteastiaa ei saa täyttää siten, että sen tyhjentäminen sijaintipaikan olosuhteiden, jäteastian rakenteen, jätteen painon tai ominaisuuksien vuoksi aiheuttaa tyhjentäjälle työturvallisuusriskin.

Käsin siirrettäväksi tarkoitetut jäteastia saavat painaa korkeintaan 60 kg, lisäjätteen säkki saa painaa korkeintaan 15 kg.

Muiden kuin käsin siirrettävien jäteastioiden painorajat määräytyvät kuormausolosuhteista riippuen kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallisen jäteyhtiön kanssa tehtävän sopimuksen perusteella. Muussa kuin kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa painorajat määräytyvät jätteenkuljetusyrityksen kanssa tehtävän sopimuksen perusteella.

Sekajäte tulee pakata ennen sen laittamista jäteastiaan. Hienojakoinen ja pölyävä jäte on pakattava tiiviisti ennen sijoittamista jäteastiaan. Biojäte tulee pakata ennen sen sijoittamista biojäteastiaan. Biojätteen pakkauksen tulee olla biohajoava. Biojätteen keräämiseen tarkoitettuun jäteastiaan ei saa laittaa nestemäistä biojätettä. Jätteet on pakattava ennen jäteastiaan sijoittamista siten, että ne jäädy jäteastiaan kiinni. Jätteet on sijoitettava jäteastiaan siten, että koneellinen tyhjennys on aina mahdollista.

Kiinteistöittäisesti tyhjennettävän jäteastian ulkopuolelle saa jättää jätettä vain poikkeustapauksessa. Mikäli jäteastia on täyttymässä ennen seuraavaa tyhjennystä, tulee tilata lisätyhjennys. Jos jäte ei mahdu, tai sitä ei muusta syystä voi sijoittaa jäteastiaan, se voidaan sijoittaa tilapäisesti jätteen varatun keräyspaikan välittömään läheisyyteen (pl. biojäte). Tämä koskee ainoastaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettavia jätteitä. Jäte tulee pakata siten, että jäteauton kuljettaja saa kuormattua sen turvallisesti. Irtojätösäkki tai muu jätepakkaus saa painaa korkeintaan 15 kg, eikä se saa sisältää viiltäviä, pistäviä tai teräviä esineitä, eikä jäljempänä lueteltuja sekajäteastiaan soveltumattomia jätteitä. Jätteen on sovelluttava laatunsa, kokonsa ja määränsä puolesta kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Sekajäteastiaan ei saa laittaa:

- palo- tai räjähdysvaaran aiheuttavia jätteitä
- vaarallisia jätteitä (ml. lääkkeitä)
- jauhesammuttimia
- erityisjätteitä
- aineita tai esineitä, jotka painonsa, kokonsa, muotonsa, lujuutensa tai muun syyn takia voivat aiheuttaa vaaraa tai työturvallisuusriskin tyhjentäjälle, jätteen tuojalle, jäteastiaa käsitteleville tai jätteenkäsittelijälle
- aineita tai esineitä, jotka voivat vahingoittaa jäteastiaa tai jäteautoa tai vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormaamista tai purkamista
- nestemäisiä jätteitä
- hiekoitushiekkaa ja maa-aineksia
- suuria määriä rakennus- ja purkujätettä
- puutarhajätettä

Pieniä määriä sellaista palamatonta ainetta, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöillä tai keräyspisteissä, voi laittaa sekajäteastiaan. Suuremmat palamatonta ainetta olevat jätteet ja jäte-erät on toimitettava kunnallisen jätelyhtiön osoittamaan paikkaan (Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskus tai Metsäsairila Oyn paikallinen pienjäteasema). Vaarallista jätettä ei saa sijoittaa sekajäteastiaan edes pieniä määriä.

Kauttaaltaan jäähtynyttä ja kytemätöntä puun poltossa syntynyttä tuhkaa ja nokea saa sijoittaa sekajäteastiaan tiiviiseen ja kestäväan pakkaukseen pakattuna.

25 § Jäteastioiden tyhjennysvälit

Jäteastiat on tyhjennettävä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa säännöllisesti niin, ettei jäteastiasta aiheudu roskaantumista eikä haju- tai muuta haittaa ympäristölle tai terveydelle.

Jätelaji	Pisin mahdollinen tyhjennysväli
Sekajäte, jos kiinteistöllä ei ole biojätteen erilliskeräystä, bioaluekeräyspisteen asiakkuutta tai jätehuoltomääräyksissä hyväksyttyä kompostointia tai sekajäte sisältää biojätettä	2 viikkoa
Sekajäte edellytysten täytyessä, jos kiinteistöllä on biojätteen erilliskeräys, bio-aluekeräyspistesiakkuus tai jätehuoltomääräyksissä hyväksytty kompostointi (josta on voimassa kompostointi-ilmoitus)	8 viikkoa
Sekajäte, kun keräysvälineenä on syväkeräysastia	6 viikkoa
Biojäte Biojäte (alle 10 huoneistoa) talvikaudella (vk 41-17)	2 viikkoa 4 viikkoa
Biojäte, kun keräysvälineenä on syväkeräysastia, jäähdytettävä tai tuulettuva jäteastia	4 viikkoa
Kartonki ja muovi	8 viikkoa
Lasi ja metalli	16 viikkoa

Sekajäteastioiden tyhjennysväli määräytyy liittyjien määrän ja jäteastian kapasiteetin mukaan niin, että jätetilavuutta tulee olla 20 litraa / henkilö / viikko. Jos muovit erotellaan sekajätteestä, jätetilavuutta tulee olla 10 litraa / henkilö / viikko.

Jos kiinteistöllä on korkeintaan 240 litran sekajäteastia, syntyvä sekajättemäärä on vähäinen ja biojäte erilliskerätään, toimitetaan Metsäsairila Oy:n bioaluekeräyspisteeseen tai kompostoidaan asianmukaisesti kiinteistöllä ympäri vuoden, voi sekajäteastian tyhjennysväli olla maksimissaan kahdeksan (8) viikkoa edellytysten täytyessä. Sekajätteen jäteastian tyhjennysväliä voidaan pidentää tehtävän ilmoituksen perustella kahdesta (2) viikosta neljään (4) viikkoon.

Pidennetyssä tyhjennysväliässä sekajäteastiaan ei saa sijoittaa hajuhaittoja aiheuttavia jätteitä. Eri-tyisessä poikkeustapauksessa jätehuoltoviranomainen voi sallia edellä kirjattuja viikkomääriä

pidemmän tyhjennysvälin määräaikaisesti. Syntyvään jätemäärään nähden ylisuuren jäteastian käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen.

Jätehuoltomääräysten mukaiset tyhjennysvälit koskevat myös ympärivuotisesti käytettäviä vapaa-ajanasuntoja ympärivuotisesti sekä asemakaava-alueella sijaitsevia vapaa-ajan asuntoja kesäkaudella.

Asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevien vapaa-ajan kiinteistöjen erilliskerättävät sekajäteastiat on tyhjennettävä vuoden aikana vähintään neljä kertaa sinä aikana, kun vapaa-ajan kiinteistöä käytetään eniten. Vain kesäaikaan käytävissä olevien asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevien vapaa-ajan kiinteistöjen jäteastiatyhjennykset on ajoitettava kesäaikaan siten, että kesäajan käytön päättyessä jäteastia on tyhjä. Jäteastia on tyhjennettävä muutoin tarpeen mukaan, kun kiinteistöä käytetään. Jäte ei saa sijaita jäteastiassa yli kahdeksaa (8) viikkoa.

Erilliskerättävien kierrätettävien jätteiden jäteastiat on tyhjennettävä siten, ettei niiden täyttymisen seurauksena aiheudu kierrätettävien jätteiden sijoittamista sekajätteen joukkoon.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa ei saa olla sellaisia jäteastioiden tyhjennysvälejä, jotka vaikeuttavat jätteenkuljetuksen logistiikkaa.

Jos kunnallinen jäteyhtiö järjestää kiinteistön käyttöön monilokeroastian, jossa kerätään kahta tai useampaa jätelajia yhtä aikaa, ja astia tyhjenetään yhdellä kertaa monilokeroiseen jäteautoon, jäteastian vähimmäistyhjennysväli määräytyy sen jätelajin mukaan, jolle on asetettu määräyksissä tihein tyhjennysväli.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ohjeita ja määräyksiä jäteastian käytöstä ja tyhjennysväleistä, mikäli jätteistä aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka roskaantumista. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa jäteastian käyttöä ja tyhjennysvälejä koskevia ohjeita, ja voi päätöksellään tihentää jäteastian tyhjennysväliä, jos jätteiden lajittelussa on toistuvia laiminlyöntejä tai jäteasiasta aiheutuu haittaa esimerkiksi jätteenkuljetukselle.

Jätteet, joiden säilyttäminen kiinteistöllä aiheuttaa hygieenistä tai muuta terveyshaittaa, on kuljetettava viivytyksettä asianmukaiseen käsittelyyn.

Kartonki-, muovi-, lasipakkausten ja metallin (1.7.2023 alkaen) tyhjennyksestä tulee sopia Metsäsairila Oy:n kanssa. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella biojätteen keräyksestä sovitaan 31.12.2023 saakka valitun palveluntarjoajan kanssa ja 1.1.2024 alkaen Metsäsairila Oy:n kanssa. Sekajätteen tyhjennysvälistä tulee sopia näiden jätehuoltomääräysten 6 § taulukon mukaisesti. (1.2.2025 alkaen Metsäsairila koko Mikkelin alueella).

26 § Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen

Vakituisen asuinkiinteistön ja muun ympärivuotisessa käytössä olevan kiinteistön sekä taajamassa sijaitsevan vapaa-ajankiinteistön kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää määräajaksi (korkeintaan kuudeksi (6) kuukaudeksi) kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä. Jäteastia on aina tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista. Keskeytysajalla jäteastian on oltava tyhjä.

Määräaikaisen keskeytyksen kestäessä vähintään neljä (4) viikkoa ja korkeintaan kuusi (6) kuukautta, asiassa haetaan jätehuoltoviranomaisen päätös. Kun kuljetusjärjestelmä alueella muuttuu 1.2.2025 alkaen, asiasta sovitaan kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Toistuvia keskeytyksiä ei myönnetä; kiinteistö määrätään aluekeräyspisteen asiakkaaksi ja edellytysten täytyessä jätemaksuja

voidaan kohtuullistaa tai jättää perimättä jätehuoltoviranomaisen päätöksellä. Keskeytystä haettaessa tulee eritellä perusteet kiinteistön käyttämättömyydelle.

Keskeytystarpeesta on ilmoitettava vähintään neljätoista (14) arkipäivää ja aikaisintaan kuusi (6) kuukautta ennen toivottua keskeytyksen alkamista. Keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistöllä on käytössään kiinteistökohtainen jäteastia ja kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella tilapäisesti kokonaan käyttämätön. Jäteastian tyhjennysten keskeyttämistä ei saa käyttää siten, että sillä pidennetään näiden jätehuoltomääräysten 25 §:n mukaista jäteastian tyhjennysväliä kiinteistön ollessa käytössä.

Asumisessa syntyvien lietteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttämiseen on haettava poikkeamista näistä jätehuoltomääräyksistä Mikkelin kaupungin jätehuoltoviranomaiselta.

27 § Kunnossapito ja pesu

Jätteen haltijan on huolehdittava käytössään olevan jäteastian korjauksesta, kunnossapidosta ja puhdistamisesta.

Jätteen haltijan on huolehdittava, etteivät jäteastiat pääse siirtymään paikoiltaan ja että jäteastioiden kannet pysyvät kaikissa sääolosuhteissa suljettuina. Jätteen haltijan on tarkistettava jäteastioiden siisteys, kunto ja tiiveys säännöllisesti. Jäteastioita tulee uusida ajoittain, sillä astioiden on kestettävä koneellinen kuormaus.

Yhdyskuntajätteiden jäteastiat tulee pestä tarpeen mukaan, sekajäteastiat kuitenkin vähintään kerran (1) vuodessa ja biojäteastiat vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa.

LUKU 6. JÄTTEEN KERÄYSPAIKAT

28 § Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä

Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätteiden keräyspaikka, johon voidaan sijoittaa riittävä määrä näiden jätehuoltomääräysten 22 §:n mukaisia jäteastioita. Keräyspaikka on sijoitettava siten, että jäteastiat ovat turvallisesti ja esteettömästi tyhjennettävissä. Kiinteistön haltija huolehtii jäteastioiden sijoituspaikan asianmukaisesta varustuksesta, kunnosta ja siisteydestä.

Jäteastiat on sijoitettava keräyspaikkaan, joka tulee valita siten, ettei jäteastioiden tyhjennyksestä aiheudu tarpeetonta vaaraa tai haittaa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Keräyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla raskaalle ajokalustolle riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka ellei kiinteistö sijaitse läpiajettavan tien varrella. Kiinteistöllä sijaitsevan ajoväylän tulee kantaa tieliikenneläin ja sen nojalla annettujen asetusten sallimat ajoneuvojen painot. Ajoväylän varrella sijaitsevat rakenteet tai kasvillisuus eivät saa aiheuttaa haittaa jätteenkuljetukselle.

Jos jäteastian tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Jotta jäteauto tai lietteenkuljetuskalusto voi liikkua tiellä kaikkina vuodenaikoina, myös kelirikkokaudella, tulee tienpitäjän osoittaa mahdollisten painorajoitusten aikana lupa kuljetusten suorittamiselle liikennemerkkein sekä tiedottamalla asiasta tyhjennyksistä vastaavalle. Mikäli tie ei ole osaan kiinteistöistä lainkaan ko. ajoneuvoilla liikennöitävissä, niin tiekunta tai mikäli

kiinteistöt eivät ole järjestäytyneet tiekunnaksi, tietä käyttävät kiinteistöt voivat perustaa yhteisen jätekimpan näiden määräysten 8 §:n mukaisesti.

Jäteastioiden sijoittamisessa kiinteistölle ja jätetilan rakentamisessa tulee noudattaa lainsäädäntöä sekä kunnan rakennusjärjestystä, ympäristönsuojelumääräyksiä, kaavamääräyksiä sekä laitevalmistajan ohjeita. Lisäksi tulee huomioida pelastusviranomaisen ohjeet ja määräykset.

Kiinteistöä suunniteltaessa suunnittelija on velvollinen selvittämään ja ottamaan huomioon jätehuollon ja jätteenkuljetuksen mitoitus- ja kantavuusvaatimukset.

Yleisesti jäteastiat on sijoitettava riittävälle etäisyydelle muista rakennuksista ja lähikiinteistöistä niin, että mahdollisesta hajusta ei aiheudu haittaa asumisviihtyisyydelle ja terveydelle. Keräyspaikka on sijoitettava riittävän kauas rakennuksen ilmanottoaukoista sekä asuntojen ikkunoista.

Käsin siirrettävät pyörälliset jäteastiat on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi ja turvallisesti vähintään 10 metrin etäisyydelle jäteastioista. Omakotitalo-, paritalo- ja vapaa-ajan kiinteistöillä keräyspaikka tulee sijoittaa kiinteistölle johtavan kulkuyhteyden liittymään siten, että se on enintään 10 metrin päässä jäteauton ajoreitistä. Kiinteistölle vievän ajoväylän tulee kantaa jäteauton paino ja olla riittävän väljä. Väylän on oltava vähintään 4 metriä leveä sekä 4 metriä korkea.

Kiinteistö voi sopia edellä mainitusta poiketen palvelutarjoajan kanssa keräyspaikan sijainnista kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Tällöin jäteastian siirrosta tai lisäkuljetuksesta voidaan periä lisämaksu. Jäteastiat, jotka eivät ole käsin siirrettävissä on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettä tyhjentämään jäteastiat.

Yleisesti käsin siirrettävät jäteastiat tulee sijoittaa kiinteistölle tai tulotien varteen. Mikäli kiinteistöllä ei ole keräyspaikaksi soveltuvaa paikkaa, on selvittävä keräyspaikan perustamismahdollisuudet kiinteistön välittömään läheisyyteen. Mikäli alue, jolle jäteastia sijoitetaan, ei ole jäteastian haltijan omistuksessa tai hallinnassa, jäteastian sijoittamiseen on oltava maa-alueen omistajan tai haltijan suostumus. Mikäli kiinteistön haltija ei pysty järjestämään keräyspaikkaa kiinteistölle tai saa naapurin lupaa sijoittaa sitä lähialueelle, kiinteistö voidaan liittää aluekeräyspisteen käyttäjäksi näiden jätehuoltomääräysten 11 §:n mukaisesti. Jos asemakaavan toteuttaminen vaatii usean kiinteistön yhteisiä järjestelyjä, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi yhden kiinteistön omistajan aloitteesta ja muita kiinteistön omistajia tai haltijoita kuultuaan rakentamisen yhteydessä tai muutoin määrätä korttelialueen tai sen osan taikka kiinteistöön liittyvän tilan yhteisestä käytöstä.

Jäteastiat voidaan sijoittaa ulkotilaan avoimeen paikkaan, aitaukseen, katokseen, erilliseen suojarakennukseen tai rakennuksessa olevaan jätehuoneeseen. Jäteastiat on sijoitettava tasaiselle, vaakasuoralle, kulutusta kestäväälle ja jäteastioiden siirtoon sopivalle kantavalle alustalle. Jäteastiat eivät saa jäätyä alustaansa kiinni. Jäteastian haltijan on huolehdittava siitä, etteivät jäteastiat pääse siirtymään paikoiltaan ja että astioiden kannet pysyvät kaikissa sääolosuhteissa suljettuina. Keräyspaikan on oltava esteetön ja sen on oltava saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä. Alueiden ja väylien, joilla jäteastioita siirretään jätteiden kuormausta ja kuljetusta varten, tulee olla riittävän kantavia, kovapintaisia ja tasaisia. Jäteastian siirtoväylän kaltevuuden ylittäessä 1:5, kiinteistön haltijan on huolehdittava, että tyhjentäjän käytössä on siirtoa helpottavat laitteet tai rakenteet. Keräyspaikka on pyrittävä siten, että eri jätelajien jäteastiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Keräyspaikalla tulee olla riittävä valaistus. Kiinteistössä sijaitsevassa jätehuoneessa tulee olla asianmukainen ilmanvaihto, valaistus ja viemärointi.

Keräyspaikalle johtava ovi on varustettava laitteella, jolla ovi saadaan pysymään auki. Oviaukkojen on oltava riittävän leveät niin, ettei jäteastioiden siirtäminen aiheuta vaurioita rakenteisiin. Jos keräyspaikka on katoksessa tai jätehuoneessa, tulee sisäänkäynnin tilaan olla suoraan ulkotiloista.

Jätteiden keräyspaikkaa ei saa käyttää muuna varastona. Keräyspaikkaan tai sen välittömään läheisyyteen, ei saa sijoittaa jätettä tai tavaraa, jota ei ole tarkoitettu kuljetettavaksi

kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Kiinteistöllä olevia jäteastioita ei saa käyttää muun kuin jätteen säilytykseen siten, että jätteenkuljettaja voi erehtyä kuormaamaan jätteenä kuljetettavaksi tavaraa, jota ei ole siihen tarkoitettu.

Kiinteistön haltija vastaa keräyspaikan ja jäteastioiden siirtoväylien asianmukaisesta varustuksesta, kunnossapidosta ja siisteydestä. Lumen aeraus ja liukkaudentorjunta on hoidettava siten, että jätteastioiden siirtäminen ja tyhjentäminen on turvallista ja toimivaa.

Jäteastioiden sijoituspaikkaa valittaessa tulee ottaa huomioon paloturvallisuus sekä riittävä etäisyys rakennusten ikkunoihin ja ilmanottoaukkoihin. Pelastusviranomaisen antama ohjeistus ja määräykset tulee huomioida. Jäteastioiden sijoittelusta annetaan ohjeistusta mm. pientalon, rivitalon ja kerrostalon paloturvallisuusoppaissa. Lisäksi uudisrakennusten jätetiloja rakennettaessa on suositeltavaa noudattaa kulloinkin voimassa olevaa RT-korttia asuinkiinteistöjen jätehuollosta (RT 69-11190). Siirtoväylien suunnitteluun voi käyttää RT 98-10915, ajoväylät, hitaasti liikennöivät ja RT 98-10914, ajoneuvojen mittoja koskevia ohjeita.

29 § Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen

Jos kiinteistön haltija tai muun jätteen haltija on lukinnut jätteen keräyspaikalle johtavan reitin tai jäteastian, ja kiinteistö kuuluu kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin, on lukitus järjestettävä siten, että jätehuollon yleisavain sopii lukkoon. Lukituksessa on käytettävä kaksoispesälukkoa. Jos tämä ei ole mahdollista, voidaan käyttää avainsäiliötä, johon jätehuollon ko. yleisavain sopii ja johon sijoitetaan tarvittava avain. Avainsäiliö on sijoitettava keräyspaikalle johtavan reitin välittömään läheisyyteen. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää numerokoodilukitusta. Kiinteistön on ilmoitettava koodi keräyksestä vastaavalle. Keräyspaikan lukituksen tulee olla avattavissa keräyspaikan sisäpuolelta ilman avainta.

Kiinteistön haltija vastaa lukituksen asennus- ja huoltokustannuksista sekä lukituksen toimintakuntoisuudesta ympärivuotisesti (mm. lukkojen jäätyminen estäminen).

30 § Keräyspaikan suojaaminen

Taajamissa keräyspaikat, joissa käsin siirrettäviä jäteastioita on useampia, tulee sijoittaa ensisijaisesti jätekatokseen tai jätetiasuojaan. Tyhjennyksen vaatima tila tulee huomioida.

Jätteiden keräyspaikkojen suunnittelussa ja sijoittamisessa tulee kiinnittää huomiota paloturvallisuuteen ja ilkvallan estämiseen. Jäteastiat tulee sijoittaa paloturvallisesti. Mikäli jätteastioiden sijoitusta ei saada turvallisiksi, tulee rakenteellisesti varmistua paloturvallisuudesta (rakenteellinen suoja tai paloturvallinen jätetila). Jätetilan paloturvallisuutta edistävät mm. riittävä etäisyys jätetilan ja rakennuksen sekä autokatoksen välillä, umpinaiset ulkoseinät, ulkona olevan jätetilan aitaaminen ja lukitseminen niin, että asiattomien pääsy estetään.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää rakennuksen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu (Pelastuslaki 379/2011 9.2 §).

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön julkaisu ”SPEK opastaa 17: Pihan jäteastiat ja tuhopolttojen torjunta” -julkaisuun on kirjattu seuraavat jätessäiliöiden ja -suojarakennelmien paloturvallisuudesta johtuvat suojaetäisyydet aukollisiin seiniin:

- yksittäinen jätessäiliö, metallinen jäteastia ja syväkeräysastia, alle 1,5 metriä leveät ja korkeat palavista materiaaleista tehdyt rakennelmat ja esineet 4 m
- jätessäiliöryhmä ja pahvirullakot, kahdesta neljään metriä leveät ja korkeat palavista materiaaleista tehdyt rakennelmat sekä palavien materiaalien varastokasat 6 m
- palavaa materiaalia sisältävät vaihtolavat (avolavat), suuret jätessäiliöt ja vastaavat 8 m
- palavasta materiaalista tehdyt palo-osastoimattomat jätekatokset 8 m

Mikäli edellä mainitut turvaetäisyydet eivät täyty, tulee palon leviäminen rakennukseen estää rakenteellisin keinoin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi palo-osastoidun jätekatoksen rakentamista. Saatavilla on myös palo-osastoituja jäteastioita tai jäteastian päälle asennettavia osastoivia kuoria. Näitä käytettäessä tulee varmistua siitä, että jäteastia tai sen kuori on asianmukaisesti testattu ja sen palo-osastoinnista on hyväksytyn tarkastuslaitoksen antama todistus. Palo-osastoiduilla astioilla voi edelleen olla valmistajan määrittämä suojaetäisyys rakennuksen seinästä ja/tai aukoista, jota tulee noudattaa.

Rakennukseen kiinteästi liittyvän jätteiden jätetilan (jätehuoneen, -katoksen, -astiasuojan) osastoinnissa noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta (848/2017) rakennusten paloturvallisuudesta. Rakennuksesta erillään olevan jätetilan paloturvallisuudesta antaa ohjeita pelastusviranomaisen.

Yleisesti rakennus ja sen ympäristö tulee suunnitella, rakentaa ja pitää kunnossa siten, että tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara on mahdollisimman vähäinen ja että pelastustoiminta on onnettomuuden sattuessa mahdollista. Jos rakennusten välinen etäisyys on alle 8 metriä, tulee rakenteellisin tai muilla keinoin huolehtia palon leviämisen rajoittamisesta.

31 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Alueellisia jätteiden keräyspisteitä koskevat määräykset ovat voimassa sekä kunnallisen jäteyhtiön, tuottajien että mahdollisten muiden tahojen järjestämillä alueellisilla keräyspisteillä, kuten aluekeräyspisteillä ja ekopisteillä.

Alueelliselle keräyspisteelle saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, jota varten jäteasteella on jäteastia. Jätteet tulee toimittaa keräyspisteeseen riittävän usein ja niin, ettei keräyspisteeseen aiheudu ylitäyttöä liian suurten kertaerien vuoksi. Jätteitä ei saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle. Mikäli jäteastiat ovat täysiä, jätteet tulee toimittaa toiselle alueelliselle jätteiden keräyspisteelle.

Alueellisesta jätteiden keräyspisteestä vastaavan tahon on huolehdittava keräyspisteen ylläpidosta, puhdistamisesta ja tyhjentämisestä siten, että keräyspisteestä ei aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön likaantumista tai roskaantumista. Keräyspisteestä vastaavalla taholla on velvollisuus pitää keräyspiste ja sen ympäristö siistinä ja kunnossa. Alueellisella jätteiden keräyspisteellä tulee olla siitä vastaavan tahon yhteystiedot.

LUKU 7. JÄTTEENKULJETUS

32 § Kuormaaminen

Jätteiden kuormaaminen asuinkiinteistöllä tai sen lähistöllä on sallittu arkisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 8-18. Jätteiden kuormaaminen on sallittu poikkeuksellisesti myös pyhäpäivinä klo 9-18. Jätteiden kuormaamisesta ei saa aiheutua roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle.

Tilanteista, kun jätehuolto on järjestettävä edellä kirjattujen aikojen ulkopuolella (esim. kalustorikko tai tapahtuman ylimääräinen tyhjennys tai pyhäpäivätyhjennys) on kunnallisen jäteyhtiön ja muun jätteenkuljetuspalvelun toteuttajan toimitettava jätehuoltoviranomaiselle tiedot vuosittain siitä, kuinka monena päivänä ja mistä syistä poikkeuksellista laajempaa kuljetusaikaa on käytetty. Edellisen vuoden tiedot on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle tammikuun loppuun mennessä.

33 § Kuljettaminen

Jätteet on kuljetettava säiliössä tai peitettävä siten, että jätteitä ei pääse kuljetuksen aikana leviämään ympäristöön, eivätkä ne aiheuta tapaturmavaaraa. Kuljetettaessa pölyävää, kevyttä, pienikoista tai nestemäistä jätettä on varmistuttava säiliön tiiveydestä. Jätteenkuljettaja vastaa siitä, että jätettä ei pääse leviämään ympäristöön kuljetuksen aikana.

Kuljetustapa tai -välineet eivät saa heikentää erilliskerättävien jätelajien kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisvelvoitteesta, joka koskee mm. saostus- ja umpisäiliölietteiden, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Siirtoasiakirjavelvoite koskee myös POP-jätettä. Pysyviä orgaanisia yhdisteitä on mm. palonsuoja-aineissa, muovin- ja kumin pehmentimissä, eristeaineissa ja hydraulikkaöljyissä. Ympäristöministeriö on laatinut muistion 2.3.2023: Siirtoasiakirjankäyttö tiettyjen jätteiden kuljetuksessa.

Jätehuoltokompassi, joka on jätehuoltorekisterin ja tuottajarekisterin tietoja kokoava verkkopalvelu, on julkaistu maaliskuussa 2023 ja sieltä on tiedot jätehuoltorekisteriin merkityistä toiminnanharjoittajista. Jätehuoltokompassin verkkosivusto: <https://jatehuoltokompassi.fi>

34 § Kuljetustietojen toimittaminen

Jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eriteltyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä jätelain 39 §:n ja jäteasetuksen 42 §:n mukaisesti. Kiinteistön ja sillä sijaitsevan asuin-, vapaa-ajan- tai kunnan hallinto- tai palvelurakennuksen yksilöimiseksi jätteenkuljettajan tulee asetuksen mukaan antaa raportissaan kiinteistöjen rakennus- tai kiinteistötunnukset.

Tiedot on toimitettava vähintään neljännesvuosittain. Tiedot on toimitettava ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Jätehuoltoviranomainen ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä, jonne edellä mainitut tiedot merkitään.

Tiedot on toimitettava alla olevan mukaisena raportointipäivänä tai kyseistä päivää seuraavana arkipäivänä, jos raportointipäivä on viikonloppuna tai pyhäpäivänä:

- Raportointikausi 1.1.–31.3., raportointipäivä viimeistään 15.4.
- Raportointikausi 1.4.–30.6., raportointipäivä viimeistään 15.7.
- Raportointikausi 1.7.–30.9., raportointipäivä viimeistään 15.10.
- Raportointikausi 1.10.–31.12., raportointipäivä viimeistään 15.1 (31.12 tilanteen mukaisesti)

Metsäsairila Oy toimittaa tiedot kilpailuttamistaan jätekuljetuksista.

Kuljetustietojen toimittamisvelvollisuus edellä kirjatuin raportointivälein ei koske saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusta koskevien tietojen toimittamista. Saostus- ja umpisäiliölietteen kuljettajan tulee toimittaa kaikki jäteasetuksessa vaaditut tiedot lietteen kuljetuksesta ja käsittelystä jätelain 39 §:ssä tarkoitetut tiedot jätelain 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun rekisterin välityksellä (SIIRTO-rekisteri). Mikäli toimitetut tiedot ovat puutteelliset, voi jätehuoltoviranomainen vaatia toimittamaan tiedot sille erikseen.

35 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Jätteenkuljettajan on kuljetettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin vastaanottoaikoihin. Erilliskerättyjen pakkausjätteiden osalta jätteet on kuljetettava tuottajien järjestämään vastaanottoaikaan.

Jätteenkuljettaja ei saa välivarastoida kuljettamiaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä, ellei välivarastoinnista ole sovittu kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Välivarastointipaikalla on lisäksi oltava tarvittavat luvat (ympäristölupa tai jätelain 100 §:n mukainen rekisteröinti).

Jätteiden toimittaminen vastaanotto- ja käsittelypaikoille on sallittu ilmoitettuina aukioloaikoina. Jätteiden toimittamisessa on noudatettava vastaanottoaikojen antamia ohjeita. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta jätettä, mikäli jäte ei ole vastaanottoaikojen mukaista tai jos paikkaa ei ole hyväksytty kyseisen jätelajin vastaanotto- tai käsittelypaikaksi.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin ei saa toimittaa sekajätteen seassa sellaisia jätelajeja, joille on järjestetty vastaanottoaika muualla.

LUKU 8. EROTUSKAIVOJÄTTEET JA JÄTEVESILIETTEET

36 § Erotuskaivot ja erotuskaivojätteet

Hiekanerotuskaivot, öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot sekä niiden hälyttimet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Hiekanerotuskaivot, öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot on tyhjennettävä säännöllisin välein, kuitenkin aina tarvittaessa ja

käytössä olevat öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot vähintään kerran vuodessa. Hulevesijärjestelmistä liete on tyhjennettävä tarvittaessa.

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa erotuskaivojätteiden poistoista ja hälyttimien tarkastuksista. Nämä tiedot on pyydettäessä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Erotuskaivojätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin ko. jätelajin kuljettajaksi. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Jätteen haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin. Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat erotuskaivojätteet on toimitettava Mikkelin Vesilaitoksen osoittamaan vastaanottopaikkaan.

37 § Jätevesilietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi

Asumisessa syntyvillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöiden ja -kaivojen, pienpuhdistamoiden tms. jätevesien käsittelyjärjestelmien lietteitä sekä umpisäiliöiden lietteitä.

Saostussäiliöistä, laitepuhdistamojen lietetiloista ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Pelkkiä harmaita vesiä sisältävät lietetilat on tarkistettava vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa.

Lietteenpoisto on tehtävä kuitenkin aina näitä edellä kirjattuja vähimmäisvelvoitteita useammin, mikäli niin on edellytetty laitteiston valmistajan käyttö- ja huolto-ohjeissa, jotta jätevesienkäsittelyjärjestelmä toimii asianmukaisesti.

Mikäli kiinteistöllä on käytössä erotteleva kuivakäymälä ja virtsa ohjataan tiiviiseen varastosäiliöön, tulee jätevesiliete poistaa näistä säiliöistä tarvittaessa. Erottelevan kuivakäymälän virtsoja ei saa johtaa harmaiden vesien käsittelyyn eikä poistaa siten, että niitä johdetaan käsittelemättömänä ympäristöön. Erottelevan kuivakäymälän virtsojen käsittelyssä tulee noudattaa voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä (YSM 18 §).

Jätteen haltijan on seurattava umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa säännöllisesti käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt on tyhjennettävä ennen niiden täyttymistä, kuitenkin vähintään kolmen (3) vuoden välein.

Hiekan- ja öljynerotuskaivot on tyhjennettävä tarvittaessa. Rasvanerotuskaivot on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa.

Fosforinpoistokaivot on tarkistettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Fosforinpoistokaivot on tyhjennettävä tarvittaessa.

Jätevesijärjestelmien fosforinpoistokaivojätteet ja muissa kiinteistökohtaisissa talousjätevesien laitepuhdistamoissa syntyvät lietemassat sekä umpisäiliöiden jätevedet ovat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä, ja ne on toimitettava Mikkelin vesilaitoksen osoittamaan vastaanottopaikkaan tai kunnan osoittamaan käsittely- tai hyötykäyttöluvan omaavaan vastaanottopaikkaan.

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa lietteenpoistosta ja säilytettävä kolme (3) vuotta tositteet lietteen luovuttamisesta kuljetettavaksi (Jätelaki 121 §). Nämä tiedot on pyydettyessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Näiden jätehuoltomääräysten voimaastumishetkellä Mikkelissä on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätehuolto asumisessa syntyvien lietteiden osalta. Jätevesilietteen ja umpisäiliöiden jätevedet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin ko. jätelajin kuljettajaksi. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. Tiedon voi tarkastaa Suomen Ympäristökeskuksen ylläpitämältä jätehuoltokompassi.fi sivustolta. Jätteen haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin. Tyhjennyksistä on oltava siirtoasiakirjat, jotka tulee toimittaa Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään SIIRTO-rekisterin. Edellä mainitut lietteet on toimitettava kunnan osoittamaan käsittely- tai hyötykäyttöluvan omaavaan vastaanottoaikaan.

Jätehuoltoviranomainen voi tehdä hakemuksesta ja edellytysten täytyessä päätöksen lietetilöiden tyhjennysvälin pidentämisestä.

38 § Saostus- ja umpisäiliölietteiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Kiinteistön haltijan on huolehdittava, että kiinteistön jätevesiliettesäiliöt ja niihin liittyvät rakenteet ovat ehjiä, turvallisia ja tarkoitukseensa sopivia. Lietetilän on oltava rakenteeltaan ja kunnoltaan sellainen, että siitä ei tyhjentämisen yhteydessä pääse tyhjennyskalustoon maa-aineksia. Kiinteistön haltija vastaa siitä, että jätevesiliettesäiliöiden luokse pääsee esteettömästi ja turvallisesti yleisesti käytössä olevalla jätevesilietteiden kuljetuskalustolla.

Säiliöiden sijainti tulee olla sellainen, ettei tyhjennyksestä aiheudu tarpeetonta vaaraa tai haittaa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Tyhjennyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla raskaalle ajokalustolle riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka. Kiinteistöllä sijaitsevan ajoväylän tulee kantaa tieliikenneläin ja sen nojalla annettujen asetusten sallimat ajoneuvojen painot. Ajoväylän varrella sijaitsevat rakenteet tai kasvillisuus eivät saa aiheuttaa haittaa jätteenkuljetukselle. Mikäli tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Jotta lietteenkuljetuskalusto voi liikkua tiellä kaikkina vuodenaikoina, myös kelirikkaudella, tulee tienpitäjän osoittaa mahdollisten painorajoitusten aikana lupa kuljetusten suorittamiselle liikennemerkkein. Mikäli tie ei ole osaan kiinteistöistä lainkaan ko. ajoneuvoilla liikennöitävissä, on jätevesihuolto järjestettävä ja aikataulutettava sen mukaisesti.

Jos kiinteistön haltija ei voi järjestää yleisesti käytössä olevalle kalustolle kulkuyhteyttä kiinteistölle, kiinteistöllä on käytettävä talousjätevesihuoltoon sellaista jätevesijärjestelmää, jossa syntyvät jätevesilietteet on mahdollista käsitellä omaehtoista lietteen käsittelyä koskevien määräysten mukaisesti (18 §, 39 §). Vaihtoehtoisesti lietejätteen käsittelylle on haettava poikkeamista jätehuoltomääräyksistä (48 §)

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on annettava jätevesiliettesäiliön tyhjentäjälle tarvittavat ohjeet tyhjennyksen suorittamiseksi. Lietetilän sijainti on oltava tyhjennysajankohtana selkeästi merkittynä ja tyhjennettävien säiliöiden kannet tulee olla näkyvissä. Jätevesiliettesäiliöiden kansien pitää olla käsin tai käsikäyttöisellä apuvälineellä tyhjentäjän aukaistavissa työturvallisuuden vaarantumatta. Tyhjentäjän on suljettava kansi huolellisesti. Kiinteistön haltija vastaa muista liettesäiliön tyhjennyksen jälkeisistä toimenpiteistä, kuten säiliön mahdollisesta lukitsemisesta.

39 § Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely

Talousjätevesien käsittelyssä syntyvä liete on jätettä, jonka käsittelyyn sisältyy terveys- ja ympäristön pilaantumisen vaaraan liittyviä vaara- ja vastuutekijöitä. Saostuskaivojen, pienpuhdistamoiden, umpisäiliöiden ja vastaavien lietetilojen jätevesilietteiden omatoiminen käsittely on pääsääntöisesti kielletty pois lukien ympäristöluvitetut toimintakohteet.

Lietteen omatoiminen käsittely kiinteistöllä on sallittu rajoitetusti, mikäli seuraavat edellytystekijät toteutuvat:

- Kyse on pelkästään vesihuoltovarustukseltaan kantovedellä / vähäisellä vesihuoltovarustuksella varustetun kiinteistön jätevesijärjestelmänliettilöihin tai laitteisiin kertyvästä vähäisestä lietteestä. Lietteen määrän katsotaan olevan vähäinen, jos sitä syntyy vähemmän kuin 20 litraa tyhjennyskertaa kohden ja vähemmän kuin 120 litraa vuodessa
- Kiinteistön vesihuoltovarusteet, kiinteistöllä syntyvän lietejätteen laatu ja määrä sekä niistä aiheutuva kuormitusvaikutus ja terveyshaitan vaara on vähäinen
- Kiinteistöllä tehtävästä omatoimisesta lietejätteen käsittelystä on tehty kirjallinen ilmoitus kunnan jätehuoltoviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 14 vuorokautta ennen suunnitellun käsittelyn aloittamista. Omatoimisesta käsittelystä tehtävästä ilmoituksesta tulee käydä ilmi tiedot mm. lietteen määrästä, alkuperästä, lietteen käsittelystä ja käytötavasta sekä etäisyyksistä käsittelypaikalta lähimpiin kaivoihin, vesijuoksuisiin ojiin ja vesistöihin. Ilmoitus on voimassa korkeintaan viisi (5) vuotta kerrallaan.

Liete tulee käsitellä haitattomaksi rakenteeltaan ja mitoitukseltaan näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti tarkoitukseen soveltuvassa kompostorissa (18 §). Lisäksi on huomioitava kunnan rakennusmääräykset, ympäristömääräykset sekä alueen kaavamääräykset.

Kunnan jätehuoltoviranomainen tai jätehuoltomääräyksiä valvova kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voivat antaa yksittäisessä asiassa kiinteistön omaehtoista lietejätteen käsittelyä koskevia tarkempia ohjeita ja määräyksiä.

Mikäli omaehtoisesti tehtävän lietteenkäsittelyn määräyksiin kirjatut edellytykset eivät täyty ja lietehuollon järjestämiseen kiinteistöllä omaehtoisesti on olemassa välttämätön tarve, ratkaistaan asia näitä jätehuoltomääräyksiä koskevana poikkeamisena (48§).

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää saostus- ja umpisäiliölietteen omatoimisen käsittelyn, mikäli käsittelystä aiheutuu ympäristö- tai terveyshaittaa.

Saostuskaivojen, pienpuhdistamoiden, umpisäiliöiden ja vastaavien jätevesilietteitä tai jätevesiä ei saa levittää vesistöihin, metsään tai muualle maastoon.

40 § Käymäläjäte

Kuivakäymäläjätteet tulee käsitellä näiden jätehuoltomääräysten 18 §:n mukaisesti kiinteistöllä tai toimittaa Metsäsairila Oy:n osoittamaan vastaanottopaikkaan. Käymäläjätettä ei saa sijoittaa kiinteistön jäteastioihin, viedä aluekeräyspisteisiin tai haudata maahan kompostoimatta. Kuivakäymälät, joissa jätettä ei käsitellä haitattomaan muotoon, on varustettava kertakäyttöisillä, tiiviillä pakkauksilla, jotka on toimitettava erikseen Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskukseen.

Kemiallisten käymälöiden käymäläjäte on toimitettava kunnan viemäriverkkoon vesihuoltolaitoksen ohjeiden mukaisesti, tai muuhun luvalliseen paikkaan.

LUKU 9. ROSKAANTUMISEN EHKÄISEMINEN

41 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuden järjestäjä vastaa järjestettävän tilaisuuden jätehuollosta. Järjestäjä vastaa myös jätehuoltoon liittyvästä neuvonnasta tilaisuuden aikana sekä jätteiden lajittelusta ja erilliskeräämisestä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Yleisötilaisuus on suunniteltava siten, että syntyvän jätteen määrä on mahdollisimman vähäinen. Tapahtuma-alueelle on sijoitettava riittävästi ja kattavasti jäteastioita eri jätelajien keräämistä varten. Jäteastiat on tyhjennettävä ja alue siivottava välittömästi tilaisuuden päätyttyä sekä tarvittaessa tilaisuuden aikana.

Jäteastiat on tyhjennettävä aina niiden täytyessä. Monipäiväisissä tilaisuuksissa jäteastiat on lähtökohtaisesti tyhjennettävä ja alue siivottava vähintään kerran päivässä. Roskaantuneen alueen toissijaisen siivoamisvastuun osalta yleisötilaisuuden järjestäjänä pidetään myös tilaisuuden tai tapahtuman kokoonkutsujaa.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräys on järjestettävä yleisötilaisuudessa näiden jätehuoltomääräyksien 17 §:ssä jätteen arvioituun syntymäärään perustuvien edellytyksien. Biojäte on lajiteltava ja erilliskerättävä aina, kun yleisötilaisuudessa tarjotaan elintarvikkeita ja biojätettä syntyy arviolta vähintään 10 kg tapahtumaa kohden.

Yli 1000 henkilön yleisötilaisuudesta on laadittava jätehuoltosuunnitelma ja esitettävä se pyydettyessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Suurista yleisötilaisuuksista on tarvittaessa oltava yhteydessä myös kunnan terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaiseen.

42 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Roskaaminen ja jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla on kielletty. Jäteastian ylläpitäjän on huolehdittava jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä.

LUKU 10. VAARALLISET JÄTTEET JA ERITYISJÄTTEET

43 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Erilaatuiset vaaralliset jätteet on lajiteltava ja kerättävä erikseen.

Kiinteistöillä kerättävät ja varastoitavat vaaralliset jätteet on toimitettava niille tarkoitettuihin vastaanottopaikkoihin vähintään kerran vuodessa. Vaarallista jätettä ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, eikä niitä saa toimittaa aluekeräyspisteisiin.

Asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön niille järjestämään vastaanottopaikkaan. Maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden osalta tämä koskee kohtuullista jättemäärää, muutoin syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

Tuottajavastuunalaiset vaaralliset jätteet (esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromu sekä paristot ja akut) on toimitettava tuottajien niille järjestämiin vastaanottopaikkoihin. Lääkejätteet on toimitettava apteekkiin, joka on sopinut niiden vastaanottoaikan järjestämisestä kunnallisen jäteyhtiön kanssa tai kunnallisen jäteyhtiön niille osoittamaan paikkaan.

Muilla kiinteistöillä syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

Määrältään suurten vaarallista jätettä olevien erien toimittamisesta on sovittava etukäteen vastaanottajan kanssa. Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä säädetään jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaarallinen jäte on pakattava alkuperäispakkaukseensa, mikäli se on mahdollista ja turvallista.

Pelastusviranomaiselle tulee tehdä ilmoitus vähäisestä vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista kemikaaliturvallisuuslain (39012005) 24 §:n ja valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 33 §:n nojalla. Ilmoitusvelvollisuus koskee vain toiminnanharjoittajia. Vaarallisten kemikaalien ilmoitusraja määräytyy kemikaalien varastointimäärän ja vaaraluokitusten mukaan. Asetuksessa (685/2015) säädetään ilmoitusrajoista. Asetuksen liitteen 1 kohdassa 7 on mainittu vaaralliset jätteet: Jos tuotantolaitoksessa on tai voi olla vaarallisia kemikaaleja, joita CLP-asetus ei koske, esimerkiksi jätteet, mutta joilla kuitenkin on tai voi olla tuotantolaitoksen olosuhteissa vastaavanlaisia ominaisuuksia suuronnettomuuden mahdollisuuden kannalta, luokitellaan ne väliaikaisesti mainituissa asetuksissa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

44 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä

Muilla kuin omakotitalo-, paritalo- tai vapaa-ajan kiinteistöillä järjestettävän vaarallisen jätteen keräämisen tulee tapahtua erillisessä lukitussa tai valvotussa tilassa tai vaarallinen jäte tulee kerätä sellaisiin kaappeihin ja astioihin, joista sitä ei voi vapaasti poistaa. Kutakin vaarallista jätelajia varten tulee olla oma merkitty jäteastiansa.

Nestemäiset vaaralliset jätteet on säilytettävä ehjissä tiiviisti suljetuissa niille tarkoitetuissa astioissa. Nestemäistä vaarallista jätettä sisältävät astiat on sijoitettava nestettä läpäisemätöntä materiaalia olevalle alustalle siten, että pääsy maaperään ja vesistöön sekä viemäriin on estetty. Mahdolliset vuodot on pystyttävä keräämään talteen. Kiinteistön haltijan on asetettava vaarallisten jätteiden keräyspisteen käyttöä koskevat ohjeet sellaiseen paikkaan, että ne ovat kaikkien tilaa käyttävien nähtävissä. Lisäksi kiinteistön haltijan on tiedotettava keräyspisteen käyttäjiä siitä, kuinka vaarallisten jätteiden keräys kiinteistöllä on järjestetty.

Vaarallisen jätteen varasto on aina merkittävä kiinteistöllä asianmukaisin varoitusmerkinnöin pelastushenkilöstön työturvallisuuden varmistamiseksi.

45 § Erityisjätteet

Erityisjätteet ovat jätteitä, joita ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi, mutta jotka vaativat haitallisuutensa, laatunsa tai määränsä takia erityiskäsittelyn tai erityisiä toimenpiteitä keräyksen tai kuljetuksen aikana.

Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät, pistävät, haisevat, nestemäiset sekä pölyävät jätteet. ko. erityisjäte on pidettävä erillään ja pakattava lujin ja tiivisti suljettuihin astioihin. Astioihin on merkittävä jätteen laatu, siitä mahdollisesti aiheutuva haitta ja siitä johtuvat toimenpiteet.

Terveystuon erityisjäte on pakattava ja pakkaukset on merkittävä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Merkinnöistä on käytävä ilmi, mitä pakkaus sisältää. Tunnistettava biologinen jäte ja tartuntavaarallinen jäte on toimitettava poltettavaksi tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn.

Pilaantuneet maat tulee toimittaa ympäristöluvanvaraiseen käsittely/vastaanottoaikkaan. Pilaantuneiden maiden kuljettajan tulee olla rekisteröitynyt jätehuoltorekisteriin. Siirrosta tulee laatia siirtoasiakirja.

LUKU 11. MUUT MÄÄRÄYKSET

46 § Tiedottamisvelvoite

Kiinteistön haltijan on tiedotettava kiinteistön asukkaille ja kiinteistöllä työskenteleville näiden jätehuoltomääräysten mukaisista jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä sekä seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä.

47 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta

Näiden määräysten noudattamista seuraa jätehuoltoviranomainen siltä osin kuin kyseessä on kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien kiinteistöjen jätehuollon järjestäminen. Määräysten noudattamista kokonaisuudessaan valvovat eli valvontaviranomaisina toimivat kunkin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä alueen ELY-keskukset.

48 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksissa perustelluista erityisistä syistä myöntää poikkeuksen näiden jätehuoltomääräysten noudattamisesta, tarvittaessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaista kuultuaan.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen ei saa vaarantaa asianmukaista jätehuollon järjestämistä, aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle, terveydelle tai turvallisuudelle taikka aiheuttaa roskaantumista.

49 § Voimaantulo

Nämä jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.7.2023. Näillä jätehuoltomääräyksillä kumotaan alueella aikaisemmin voimassa olleet määräykset (Rakennuslautakunta 20.8.2015 § 39 Voimaantulo: 27.11.2017). Nämä jätehuoltomääräykset astuvat voimaan, vaikka niiden hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta.

50 § Siirtymäsäännökset

Jätehuoltomääräysten 16 §:n mukainen muovi- ja kartonkipakkausten, lasipakkausten ja metallin kerääminen kunnan järjestämänä alkaa 1.7.2023 jätelain mukaisesti.

Jätehuoltomääräysten 16 §:n mukainen biojätteen erilliskeräys kunnan järjestämänä koko Mikkelin alueella alkaa 1.1.2024 (kaupunkikehityslautakunta 22.3.2022 tiedoksiannon hyväksyminen).

Sekalainen yhdyskuntajäte siirtyy kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan vastuulle 1.2.2025. (kaupunkikehityslautakunta 25.1.2022).

Mikkelin kaupungissa on voimassa kunnan järjestämä jätteenkuljetus (pl. asumisessa syntyvät lietteet) 1.2.2025 alkaen, jolloin siirtymäaika jätehuollon kaksoisjärjestelmästä on päättynyt. Mikkelin kaupungin kaupunkikehityslautakunta on kokouksessaan 25.1.2022 § 5 päättänyt sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta, että Mikkelissä poistetaan jätteenkuljetuksen kaksoisjärjestelmästä, ja että kaupunki siirtyy kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen koko Mikkelin alueella. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisajankohta on 31.1.2025 ja kaupungin järjestämän jätteenkuljetuksen alkamisajankohta 1.2.2025 koko Mikkelin alueella.

3. KUNNALLISTEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

LUKU 1. SOVELTAMISALA JA YLEISET VELVOITTEET

1 § Soveltamisala

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (646/2011), jäteasetukseen (valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021) ja muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Jätehuoltomääräykset täydentävät ja tarkentavat lainsäädäntöä. Niissä määrätään sitovasti, miten alueella on toimittava jätehuollon järjestämisessä, roskaantumisen ja jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisessä sekä jätehuollon valvonnassa.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan Mikkelin kaupungin alueella.

Jätelain 91 §:ssä on määritelty, mistä asioista jätehuoltomääräyksiä voidaan antaa ja keitä ne koskevat. Ensisijaisesti jätehuoltomääräykset koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvastuulla olevaa jätehuoltoa. Osin määräykset koskevat myös muuta jätehuoltoa. Jätelain mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa myös muiden kuin kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien jätteiden osalta. Jätehuoltomääräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Näitä jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratorioden, muiden tutkimus- ja hoitolaitosten sekä eläinlääkintälaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen, viiltävän ja pistävän jätteen eikä eläinperäisen jätteen jätehuollon järjestämiseen siltä osin kuin niistä on muualla säädetty tai määrätty erikseen. Edellä mainittujen jätteiden osalta on jätehuollon järjestämisestä säädetty ja ohjeistettu osin erikseen ja nämä jätteet on ominaisuuksiensa vuoksi käsiteltävä erityisten säädösten ja ohjeiden mukaisesti. Jos jostakin asiasta ei ole kyseisten jätteiden osalta erikseen säädetty, sovelletaan tällöin jätehuoltomääräyksiä.

2 § Määritelmät

Jätehuoltomääräyksissä on määritelty ne käsitteet, joita jätehuoltomääräyksissä käytetään ja joiden ymmärtäminen on tärkeää jätehuoltomääräyksiä sovellettaessa. Säännöksessä on määritelmät muun muassa jätehuollon eri toimijoille, eri jätelajeille ja erilaisille jätteiden keräyspisteille. Siltä osin kuin käsitteitä käytetään myös jätelaissa tai jäteasetuksessa, ovat määritelmät pääosin yhteneväiset lainsäädännössä käytettyjen määritelmien kanssa.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätelaissa (8 §) kaikkia toimijoita velvoitetaan ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta ja ohjataan etusijajärjestyksen mukaiseen toimintaan. Jos jätteen syntyä ei pystytä välttämään, etusijajärjestyksen mukaan jäte tulee ensisijaisesti valmistella uudelleen käyttöön tai kierrätykseen. Ellei tämä ole mahdollista, jäte voidaan hyödyntää energiana.

Tavoitteita koskevassa säännöksessä ei anneta jätelakia tarkentavaa määräystä, vaan siinä käsitellään sitä, mihin pyritään tilanteessa, jossa jätettä on syntynyt ja jätehuoltoa ja jätehuoltomääräyksiä tarvitaan. Jätehuollon tarkoituksena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Tämän vuoksi jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti. Jätehuolto on myös osa kiertotaloutta, joten jätehuollolla tavoitellaan kestävää ja puhdasta materiaalikiertoa.

LUKU 2. KUNNAN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN LIITTYMINEN

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Jätelain 41 §:ssä edellytetään, että kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään. Näin jätteet saadaan kerättyä ja kuljetettua asianmukaiseen käsittelyyn, jossa niistä ei aiheudu roskaantumista taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle. Velvollisuus kuulua järjestetyn jätehuollon piiriin on kiinteistö- ja asuntokohtainen eli jos samalla kiinteistöllä sijaitsee monta eri asuinrakennusta tai vapaa-ajan asuinrakennusta, on jokaisen näistä rakennuksista oltava kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä.

Liittymisvelvollisuus kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään koskee kaikkia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä. Jätelaki ei mahdollista sitä, että asuin- tai vapaa-ajan kiinteistö vapautettaisiin liittymisvelvollisuudesta. Jättemaksua voidaan kohtuullistaa kiinteistön ollessa käyttämätön tai jättää perimättä, mikäli kiinteistö on käyttökelvoton. Jättemaksujen muutosasioissa tulee hakea jätehuoltoviranomaisen päätös jättemaksujen kohtuullistamisesta tai perimättä jättämisestä. Päätöksenteon yhteydessä arvioidaan kiinteistön käyttöolosuhteet. Mikäli käyttökelttomalle kiinteistölle on varastoitu asumisessa syntyneitä jätteitä, on sovittava näiden jätteiden noutamisesta tai toimitettava jätteet Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskukseen tai paikalliselle pienjäteasemalle.

Kiinteistön ollessa käyttökeltvoton, tulee hakijan suorittaa määrämuotoiset toimenpiteet Mikkelin kaupungin rakennusvalvontaan, jotta kiinteistö voidaan poistaa rakennusrekisteristä ja sitä kautta vapauttaa myös jätehuollon perusmaksusta. Purkuilmoitus tai purkulupa rakennuksen purkamiseksi haetaan www.lupapiste.fi -palvelun kautta. Yleisesti maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisuuden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä. Jos rakennuksen kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen korjattavaksi tai sen ympäristön siistittäväksi.

Muiden kuin asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan yhdyskuntajätteen osalta. Liittymisvelvollisuus koskee kaikkia niitä kiinteistöjä, joilla syntyy jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Tällaista jätettä on mm. kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte. Esimerkiksi kuntien virastojen, koulujen, päiväkotien ja liikuntapaikkojen on liityttävä kunnan järjestämään jätehuoltoon.

Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestämäänsä keräyspaikkaan tai aluekeräyspisteeseen. Jätelain nojalla kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä ei siis saa käsitellä itse (muutoin kuin jätehuoltomääräyksen 4 luvussa säädetyissä tapauksissa), eikä sitä saa luovuttaa millekään muulle toimijalle kuin kunnalliselle jätehuoltoyhtiölle. Näin varmistetaan kunnallisen jätehuollon toimivuus.

Jos kiinteistöllä on muutakin kuin kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvaa toimintaa, ei tässä toiminnassa syntyvää jätettä ole tarvetta luovuttaa kunnan järjestämään jätehuoltoon, jos sitä ei kerätä yhdessä kunnan vastuulle kuuluvan jätteen kanssa. Jos yhdyskuntajätteet kerätään kuitenkin yhdessä, kuuluvat ne kaikki kunnan järjestämään jätehuoltoon. Esimerkiksi, jos kiinteistöllä on sekä asumista että yritystoimintaa, ja yritykset käyttävät toiminnassaan syntyvälle yhdyskuntajätteelle samoja jäteastioita kuin kotitaloudet, kunta huolehtii koko tästä jätehuollon kokonaisuudesta.

5 § Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon (TSV) järjestämisvelvollisuuden perusteella

Jätelain 33 §:n mukaan kunnan on järjestettävä tietyin edellytyksin myös sellaisen toiminnan jätehuolto, joka ei muutoin kuulu kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Kunnan on järjestettävä esimerkiksi elinkeinotoiminnan taikka hyvinvointialueen, valtion tai seurakunnan kiinteistön jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Näin turvataan jätehuoltopalvelut näille jätteen tuottajille silloin, kun yksityistä jätehuoltopalvelua ei tietyllä alueella ole kohtuullisesti saatavilla. Käytännössä palvelun järjestää tällöin Metsäsairila Oy.

Jos toiminnanharjoittaja tarvitsee jätehuoltopalvelua kunnalta, noudatetaan palvelun tarpeesta ilmoittamiseen, palvelun pyytämiseen ja palvelusta sopimiseen jätelaissa säädettyjä menettelyjä. Koska näistä menettelyistä on määrätty jätelaissa, jätehuoltomääräyksissä viitataan tähän jätelain sääntelyyn. Jätteen haltijan palvelupyyntöön liittyvät menettelyt ovat erilaisia riippuen tarvittavan jätehuoltopalvelun vuotuisesta arvosta ja kiireellisyydestä. Kunnalliselta jäteyhtiöltä alle 2000 euron palvelun pyytämiseen liittyvät menettelyt ovat yksinkertaisemmat kuin vähintään 2000 euron palvelun.

Jos kyseessä on vähintään 2000 euron arvoinen vuotuinen palvelu, jätteen haltijan on osoitettava mahdollinen palvelunpuutetilanne tietoalustamenettelyn avulla. Palveluja tarvitsevan on ilmoitettava palvelun tarpeestaan jätelain 143 a §:n mukaisessa jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa eli Materiaalitorilla vähintään 14 vuorokauden ajan. Ellei palvelulle ole tullut markkinoilta tarjoutua kohtuullisin ehdoin tässä määräajassa, voi jätteen haltija pyytää kunnan toissijaista palvelua tekemällä tietoalustassa TSV-pyyntö. Jos jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään, on kunnallisen jäteyhtiön mahdollista järjestää pyydetty palvelu. Palvelusta tehdään sopimus, joka voi olla korkeintaan kolmen vuoden mittainen ja sen tulee olla määräaikaaisuudestaan huolimatta irtisanottavissa.

Jätteen haltijalla ei ole velvollisuutta ilmoittaa palvelun tarpeesta jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa, jos kunnalliselta jäteyhtiöltä hankittava palvelu on arvoltaan alle 2000 euroa vuodessa. Velvollisuutta ei ole myöskään silloin, jos palvelun tarve on yllättävä ja kiireellinen.

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustaa eli Materiaalitoria ylläpitävät Ympäristöministeriö ja Motiva, joilta saa myös Materiaalitorin käyttöä koskevaa neuvontaa.

6 § Liittyminen kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen

Mikkelin kaupungin alueella kunnan vastuulle kuuluvan sekajätteen, biojätteen sekä kartonkipakkausten, muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kunnallinen jäteyhtiö. Metsäsairila Oy on kilpailuttanut keskitetysti jätteen keräyksen ja kuljetuksen kiinteistöiltä. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella päättyy biojätteen osalta 31.12.2023 ja sekajätteen osalta 31.1.2025 (ko. jätelajit siirtyvät kunnan vastuulle). Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksissa

käytössä on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Jätevesilietteiden jätehuoltoa koskevat määräykset ovat jätehuoltomääräysten 8. luvussa.

Jätehuolto on järjestettävä kaikilla kiinteistöillä vähintään sekajätteelle. Kierrätettävien jätteiden ja muiden jätelajien lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteista säädetään jätehuoltomääräysten 3. luvussa.

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty, miten jätelain mukainen liittymisvelvollisuus kunnan jätehuoltojärjestelmään tulee käytännössä kiinteistöillä järjestää. Kiinteistö voi toteuttaa liittymisvelvollisuutensa kiinteistökohtaisella jäteastialla, lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (jätekimppa) tai tietyin edellytyksin aluekeräyspisteen kautta.

Etenkin asemakaava-alueella kiinteistöittäistä keräystä (ml. kimppoja) voidaan pitää liittymisessä lähtökohtana. Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus palvelee tyypillisesti kiinteistön tarpeita parhaiten, sillä keräyspaikka sijoitetaan kiinteistölle tai sen läheisyyteen. Haja-asutusalueilla aluekeräyspiste on laajasti käytetty jätehuoltoon liittymistapa omakotitaloille, paritaloille ja vapaa-ajan kiinteistöille. Tällöin kiinteistö käyttää alueelle järjestettyä, kunnallisen jäteyhtiön ylläpitämää keräyspistettä käyttömaksua vastaan. Määräyksissä on rajoitettu aluekeräyspisteen käytön mahdollisuutta siten, että taajamissa on omakoti- tai paritalojen järjestettävä jätehuolto ensisijaisesti oman jäteastian tai -kimpan kautta. Poikkeustapauksissa ne voivat liittyä aluekeräyspisteen käyttäjiksi, jos piste on taajamaan tai sen välittömään läheisyyteen järjestetty. Samoin kaikkien rivi- ja kerrostalojen sekä muiden kuin asuinkiinteistöjen on aina järjestettävä jätehuolto omalla jäteastialla tai kimppa-astialla.

Liittyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen tapahtuu ilmoittamalla liittymisestä kunnalliselle jäteyhtiölle, joka hoitaa kunnan vastuulla olevan jätehuollon käytännön toteuttamisen. Liittyminen perustuu jätelakiin ja jätehuoltomääräyksiin, ja maksut perustuvat jätehuoltoviranomaisen hyväksymään julkisoikeudelliseen jätetaksaan, joten liittymisestä ei tehdä sopimusta. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella liittymisestä sovitaan valitun jätekuljetusyrityksen kanssa.

Määräyksissä on säädetty, että mikäli kiinteistö, jota koskee liittymisvelvollisuus kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään, ei ole hoitanut kyseistä liittymisvelvollisuutta kiinteistökohtaisella tai kiinteistöjen yhteisellä jäteastialla, on kiinteistö aluekeräyspisteen käyttäjä. Tämä koskee omakotitaloja ja paritaloja, vapaa-ajan asuntoja ja niihin rinnastettavia vapaa-ajankohteita sekä kaikkia muita vastaavia kiinteistöjä, kuten asuinkäyttöön muutettuja liikeyhuseitoja sekä teollisuusrakennuksia, joissa on asunto. Näin ollen nekin kiinteistön haltijat, jotka eivät erikseen ilmoita liittymisestä, ovat suoraan jätehuoltomääräysten perusteella aluekeräyspisteen käyttäjiä ja jätelain mukaisesti kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä.

Jätehuoltoviranomainen / Metsäsairila Oy lähettää jätehuoltojärjestelmään liittymättömille kiinteistöille kehotuskirjeen, jossa kerrotaan liittymisvelvoitteesta ja annetaan liittymisvaihtoehdot. Tässä kirjeessä tiedotetaan siitä, että kiinteistö on tietyn määräajan jälkeen aluekeräyspisteen käyttäjä, jos muuta ei ilmoiteta. Liittämisen jälkeen kunnallinen jäteyhtiö lähettää laskun aluekeräyspisteen asiakkuudesta. Kiinteistö on aluekeräyspisteen käyttäjä myös niissä tapauksissa, kun kiinteistön haltija ilmoittaa liittymisestä järjestettyyn jätehuoltoon kiinteistöittäisellä keräyksellä, mutta jätehuoltoa ei järjestetä jätehuoltomääräysten mukaisesti. Kyseessä voi olla esimerkiksi tilanne, jossa kiinteistölle ei saada järjestettyä asianmukaista keräyspaikkaa, jäteastia on kiinteistölle tilattu, mutta sitä ei tyhjennettäessä löydy taikka jätettä ei toimiteta kiinteistökohtaiseen jäteastiaan tai kimppa-astiaan. Näissä tapauksissa kiinteistö siirretään asian selvittämisen, tiedottamisen ja tarpeen mukaan kuulemisen jälkeen aluekeräyspisteen käyttäjäksi.

Rivitalojen, kerrostalojen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen on aina liityttävä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Mikäli kyseessä on muu kuin yksittäinen omakotitalo, paritalo tai vapaa-ajan kiinteistö, ei kiinteistöä liitetä aluekeräyspisteen käyttäjäksi. Mikäli tällaisen kiinteistön haltija ei jätehuoltoviranomaisen kehotuksen myötä liity kunnalliseen

jätehuoltojärjestelmään kaikkien vaadittujen jätelajien osalta, valvova viranomainen velvoittaa liittymiseen tarvittaessa hallintopakkeinoja käyttäen.

Tieto kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen liittymisestä ja kiinteistön jätehuollon järjestämisestä merkitään jätehuollon asiakasrekisteriin. Jotta rekisteri pysyisi ajan tasalla, on kiinteistön haltijalle asetettu velvoite ilmoittaa asiakasrekisteriin vaikuttavista muutoksista jätehuoltoviranomaiselle tai kunnalliselle jäteyhtiölle.

Mikäli kiinteistöllä on tarve järjestää jätehuoltopalvelut Mikkelin kaupungin ulkopuoliselle alueelle, asiasta sovitaan Metsäsairila Oy:n kanssa.

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Yksi jätehuollon järjestämistapa on kiinteistökohtaisen jäteastian käyttö. Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla käytössään vähintään sekajätteelle tarkoitettu jäteastia. Lisäksi kiinteistöillä tulee olla käytössään jäteastiat kierrätystä varten erilliskerättäville jätelajeille, jos erilliskeräystä edellytetään jätehuoltomääräysten 16 tai 17 §:ssä.

Kiinteistön haltijan on itse järjestettävä jäteastialle näiden määräysten 27 §:n mukainen keräyspaikka kiinteistölle. Keräyspaikka voi olla myös kiinteistön ulkopuolella (esimerkiksi pihan sijaan isomman tien varressa), jos kiinteistön haltija sopii asiasta alueen maanomistajan kanssa. Kiinteistön haltijan on laitettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte omaan jäteastiaan. Sellaista jätettä, joka kuljetetaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, ei saa viedä muihin keräyspaikkoihin, kuten ekopisteisiin, aluekeräyspisteisiin tai lajitteluasemille.

8 § Kiinteistöjen yhteinen jäteastia (kimppa)

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittyminen voidaan järjestää säännöksen mukaisesti kiinteistökohtaisen jäteastian sijasta lähikiinteistöjen yhteisen jäteastian eli kimpan kautta. Kimppa sopii omakoti- ja paritalojen sekä vapaa-ajan kiinteistöjen lisäksi myös asunto-osakeyhtiöille. Kimppaastian käytön mahdollisuus on rajattu vain samalla alueella sijaitseville lähikiinteistöille, koska jätelain 41 §:n mukaisesti jätteet on luovutettava alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Säädös vastaa aikaisemman jätelain mukaista veloitetta liittyä alueella järjestettyyn jätteenkuljetukseen, minkä on katsottu oikeuskäytännössä tarkoittavan sitä, että jätehuolto on järjestettävä kiinteistön sijaintialueella. Kimpan muodostavat kiinteistöt eivät voi tämän vuoksi sijaita pitkän välimatkan päässä toisistaan.

Taajamissa lähikiinteistöiksi katsotaan samassa tai viereisessä korttelissa sijaitsevat kiinteistöt. Kimpan muodostavat kiinteistöt eivät voi sijaita tämän kauempana toisistaan, koska kiinteistöt sijaitsevat taajamissa hyvin lähellä toisiaan. Haja-asutusalueella lähikiinteistöiksi katsotaan naapurit taikka tiekunnan tai muun toiminnallisen kokonaisuuden muodostavat kiinteistöt. Haja-asutusalueilla lähtökohtaisesti ainakin alle viiden kilometrin päässä toisistaan sijaitsevat kiinteistöt voivat muodostaa kimpan. Olosuhteet huomioon ottaen kimpassa olevien kiinteistöjen välimatka voi olla tätä pidempikin. Esimerkiksi saman yksityistien varrella sijaitsevat kiinteistöt voivat aina muodostaa kimpan. Lisäksi kylätoimikunnat voivat olla sellaisia toiminnallisia kokonaisuuksia, jotka voivat muodostaa kimpan, ja näissä kimpissa kiinteistöjen välimatka toisiinsa nähden voi olla viittä kilometriä pidempi, jos kimpan jäteastia on sijoitettu keskeiselle paikalle kiinteistöjen tyypillisen kulkuyhteyden varrelle.

Silloinkin, kun kimppaa käyttää saman kiinteistön haltijan vakituinen asuinkiinteistö ja vapaa-ajan kiinteistö, on pääsääntönä se, että kiinteistöjen on oltava lähikiinteistöjä. Vapaa-ajan kiinteistön

jätehuolto ei voi säännönmukaisesti perustua jätteiden kuljettamiseen vakituiselle asuinkiinteistölle. Järjestely on jätelain vastainen. Lisäksi on otettava huomioon, että jos vakituisen asuinkiinteistön ja vapaa-ajan kiinteistön kimpat sallittaisiin esimerkiksi saman kunnan tai jäteyhtiön alueella, jouduttaisiin tilanteeseen, jossa ulkopaikkakuntalaiset olisivat eriarvoisessa asemassa, ja näin loukattaisiin Suomen perustuslain (731/1999) 6 §:ssä jokaiselle turvattua oikeutta yhdenvertaiseen kohteeseen.

Jos kiinteistö käyttää kimppa-astiaa, on jätteiden kuljettamiselle kimppa-astiaan oltava kimpan yhteys henkilön suostumus. Kun kimppa perustetaan, kiinteistön haltijat sopivat tästä yhdessä. Kimppa-astian on täytettävä edellytetyt kapasiteettivaatimukset liittyvien kiinteistöjen osalta. Kimppasta ilmoitetaan kirjallisesti kunnalliselle jäteyhtiölle, jotta jätehuollon asiakasrekisteriin saadaan riittävät ja oikeelliset tiedot kimpan perustamiseksi. 31.1.2025 saakka asiasta tulee ilmoittaa kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella valitulle jätekuljetusyritykselle. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella kimppasta ilmoitetaan Metsäsairila Oy:lle. Jotta jätehuollon asiakasrekisteri pysyy ajan tasalla, on myös kimpassa tapahtuvista muutoksista ilmoitettava viipymättä.

Kimpoilla on aina oltava nimettynä yhteys henkilö, josta käytetään kunnallisen jäteyhtiön viestinnässä myös nimitystä kimppaisäntä. Yhteys henkilön avulla varmistetaan, että jätehuoltoviranomaisella ja jäteyhtiöllä on tiedossa henkilö, joka on tietoinen kimppaan kuuluvista osakkaista. Koska kimppasta sovitaan kiinteistön haltijoiden kesken, ei siihen voida liittyä ilman, että liittymisestä on kimpan eli käytännössä yhteys henkilön suostumus. Kimpan yhteys henkilö huolehtii tarvittavasta kimpan osakkaiden tiedottamisesta, ja häneen voidaan olla yhteydessä asioissa, jotka liittyvät kimppaan sekä sen jäteastioihin ja keräyspaikkaan.

Yhteys henkilö tilaa kimpalle vastuulliselta palveluntarjoajalta kimppa-astian tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen jätehuoltomääräysten mukaisille jätelajeille hyväksytystä keräyspaikasta.

Useimmiten kimppa-astiaa käytetään sekajätteen keräämiseen. Yhteinen astia on käytännöllinen tapa myös esimerkiksi biojätteen erilliskeräykseen asemakaava-alueilla, koska yksittäisellä kiinteistöllä biojätettä syntyy tyypillisesti vähän vaadittuun tyhjennysväliin nähden.

Kun kimppa-astia on järjestetty kiinteistöittäisesti kuljetettavalle, kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvalla jätteelle, on jätteet toimitettava kiinteistöltä kimppa-astiaan. Sekajätteen kimppa-astialle on asetettu vähimmäiskeräystilavuus jätehuoltomääräyksessä. Vaatimuksella pyritään varmistamaan, että kimppa-astian tilavuus vastaa kiinteistöillä syntyvää jätemäärää, eikä yhteisen astian käyttö aiheuta epäasianmukaista jätteiden käsittelyä tai roskaantumista. Jos kimpan jäteastioiden kapasiteetti alittaa vaadittavan minimikapasiteetin, jäteastiat tulee vaihtaa suurempiin tai kimpalle tulee järjestää lisäastioita tai kimpan osakkaita vähentää.

Sekajätteen lisäksi vähimmäistilavarauksena on asetettu biojätteelle. Jos kimppa-astia on järjestetty muiden kierrätettävien jätteiden keräystä varten, on astiatilavuutta oltava niin paljon, ettei kierrätettäviä jätteitä ohjautu ylitäytön vuoksi sekajätteen joukkoon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi puuttua kimppa-astian käyttöön, mikäli käytöstä aiheutuu roskaantumista taikka haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jos esimerkiksi asetettu tilavuusvarauskaan ei riitä haittojen ehkäisemiseksi, ympäristönsuojeluviranomainen voi velvoittaa astiakoon kasvattamiseen tai tiheämpään tyhjennysväliin. Myös jätehuoltoviranomainen voi antaa kimppaa koskevia ohjeita ja voi päätöksellään lakkauttaa kimppa-astian käytön kokonaan tai osittain, jos kimppa-astian ylläpidossa ja käytössä on toistuvia laiminlyöntejä. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi se, että kimpan jäteastia on sijoitettu paikkaan, josta sitä ei saada toimivasti tyhjennettyä.

9 § Aluekeräyspiste

Aluekeräyspisteet ovat jäteyhtiön ylläpitämiä yhdyskuntajätteen keräyspaikkoja, joissa kerätään sekajätettä ja joissakin myös biojätettä. Kun kiinteistön haltija itse liittyy kunnan jätehuoltojärjestelmään aluekeräyspisteen kautta, kiinteistön haltija ilmoittaa käytettävästä aluekeräyspisteestä kunnalliselle jäteyhtiölle. Tiedon aluekeräyspisteistä saa liittymisen yhteydessä jäteyhtiöltä. Tavallisesti kiinteistön haltija käyttää lähintä aluekeräyspistettä, mutta myös muu asioinnin kannalta hyvin palveleva aluekeräyspiste on mahdollinen. Tieto ensisijaisesti käytettävästä pisteestä merkitään jätehuollon asiakasrekisteriin. Tieto on tarpeellinen, jotta kunkin aluekeräyspisteen kapasiteetti osataan mitoittaa oikein. Kiinteistön haltija voi kuitenkin käyttää pääasiallisen aluekeräyspisteen ohella myös muita aluekeräyspisteitä.

Aluekeräyspiste on kohtuullisesti saavutettavissa, jos se sijaitsee kiinteistön läheisyydessä tai vakituisen asunnon ja vapaa-ajan kiinteistön välisen matkan tai asiointimatkan (esim. kauppa) varrella siten, että siihen on korkeintaan muutaman kilometrin poikkeama.

Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, hänelle ilmoitetaan liittämisestä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittämisestä seuraavat velvoitteet. Aluekeräyspisteeseen liittäminen ei siis edellytä aina omaa ilmoitusta, vaan se voidaan tehdä jätehuoltoviranomaisen aloitteesta. Tällä tavoin nekin kiinteistön haltijat, jotka eivät oma-aloitteisesti ilmoita jätehuoltoon liittymisestä, tulevat kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piiriin. Kiinteistön haltijat saavat kuitenkin aina tiedon asiasta. Aluekeräyspisteen käyttöoikeus on ainoastaan jätetaksan mukaisen käyttömaksun maksaneilla asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä, koska näillä käyttömaksuilla katetaan aluekeräyspisteiden kulut. Käyttömaksu on asuntokohtainen. Pisteeseen voi tuoda ainoastaan asumisessa syntyvää jätettä, ei maataloudessa tai muussa yritystoiminnassa syntyvää jätettä. Näin ollen esimerkiksi maataloilla, joissa asuinrakennus on aluekeräyspisteen käyttäjä, on maataloudessa syntyvän jätteen keräys järjestettävä jollakin muulla tavalla, kuten erillisen kiinteistökohtaisen jäteastian kautta.

Jätteet tulee toimittaa aluekeräyspisteeseen kiinteistöltä riittävän usein, lähtökohtaisesti vähintään kahden viikon välein, jottei niistä aiheudu haittoja. Pienet poikkeamat tästä määräajasta voivat olla mahdollisia kiinteistön olosuhteet huomioon ottaen, mutta paljon tätä pidempiä määräaikoja ei jätteitä tule kiinteistöllä varastoida. Määräaika on annettu myös siksi, ettei liian suurista kertaeristä aiheudu aluekeräyspisteissä ylitäyttöä. Suositeltavaa on, että jätteet vietään aluekeräyspisteeseen viikoittain pienissä jätepusseissa ylitäytön ehkäisemiseksi.

10 § Korttelikeräys

Korttelikeräysjärjestelmiä eli asuntoaluekohtaisia jätteenkeräysjärjestelmiä voidaan järjestää asuinalueille. Näissä järjestelmissä käytetään korttelikohtaisia tai usean korttelin yhteisiä vastaanotto-paikkoja yhdyskuntajätteelle. Järjestelmillä pyritään kierrätysasteen kasvattamiseen, ympäristöhaittojen minimointiin ja jätehuollon tehokkaaseen toteuttamiseen.

Toimiakseen korttelikeräys vaatii jäteastioita varten tehdyn aluevarauksen asemakaavassa tai muussa alueen käyttöä ohjaavassa suunnitelmassa sekä selkeän vastuutahon investoinnille. Tällä alueella vastuutahona on Metsäsairila Oy. Korttelikeräys soveltuu järjestelmänä lähinnä uusille, tiiviisti rakennettaville asuinalueille. Jätehuoltoviranomainen tarkastelee korttelikeräyksen soveltuvuuden suunniteltavalle alueelle kaavoitusprosessin yhteydessä.

Korttelikeräys voidaan tulkita kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen muodoksi, jossa liittymisvelvoite hoidetaan liittymällä järjestelmän käyttäjäksi. Jotta järjestelmä on toimiva, kaikkien alueen kiinteistöjen on liityttävä nimenomaan alueella olevan järjestelmän käyttäjiksi. Jos tällaista velvoitetta ei olisi ja samalle alueelle järjestettäisiin myös kiinteistökohtaisia jäteastioita, ei saavutettaisi niitä tehokkuus- ja ympäristöhyötyjä, joita keskitetyillä ratkaisuilla tavoitellaan. Uusilla alueilla velvoite

liittyä keskitettyyn jätteenkeräysjärjestelmään annetaan tyypillisesti myös tontinluovutussovittimusten ehdoissa. Asuinkiinteistön liittyminen järjestelmään on hoidettava, kun kiinteistö voidaan ottaa asuinkäyttöön. Rakentamisen aikana järjestelmää ei voi käyttää, sillä järjestelmä ei ole tarkoitettu rakennusjätteille.

Lähtökohtaisesti kiinteistön haltijat itse ilmoittavat liittymisestä korttelikeräykseen. Kun kiinteistön haltija ei ole itse ilmoittanut liittymisestä, hänelle ilmoitetaan liittämistä ja kerrotaan liittämisen perusteet sekä liittämistä seuraavat velvoitteet. Korttelikeräykseen liittämisen ei siis edellytä aina omaa ilmoitusta, vaan se voidaan tehdä viranomaisen aloitteesta. Tällä tavoin nekin kiinteistön haltijat, jotka eivät oma-aloitteisesti ilmoita jätehuoltoon liittymisestä, tulevat alueella käytössä olevan jätehuoltojärjestelmän piiriin. Kiinteistön haltijat saavat kuitenkin aina tiedon asiasta.

11 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Kaikkia jätteitä ei voida kuljettaa pakkaavilla jäteautoilla toteutettavassa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanottaa eko- tai aluekeräyspisteissä. Tällaisia kokonsa, määränsä tai muun vastaavan ominaisuuden vuoksi tavanomaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ovat esimerkiksi käytöstä poistetut huonekalut ja muut suurikokoiset esineet sekä puutarha- ja remonttijätteet. Jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse taikka tilaamalla kunnallisen jäteyhtiön tai jätehuoltorekisteriin merkityn kuljettajan mahdollisesti tarjoaman erillisen noutopalvelun. Kunnallisen jäteyhtiön lisäksi muutkin tahot voivat tarjota kuljetuspalveluita itse määrittelemällä hinnalla. Kun kuljetus on ammattimaista, on kuljettajan oltava hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Jos kuljetus ei ole ammattimaista (esim. tuttavien tarjoama kuljetusapu), ei jätehuoltorekisteriin merkitsemistä tarvita.

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ei saa sijoittaa kiinteistökohtaiseen jäteastiaan, kimppa-astiaan tai aluekeräyspisteeseen, eikä niitä voi viedä myöskään ekopisteeseen. Työturvallisuuden ja jätteiden keräyksen toimivuuden vuoksi jätteenkuljettaja voi kieltäytyä sellaisen jäteastian tyhjentämisestä, johon on sijoitettu tällaista jätettä. Jos kuljettaja ei voi tyhjentää jäteastiaa, on kiinteistön haltijan itse huolehdittava jäteastian tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta sellaisin välinein, jotka mahdollistavat turvallisen ja haittoja aiheuttamattoman kuljetuksen.

12 § Kiinteistön jätehuolto erityistapauksissa

Jätelain mukaisesti kiinteistöjen on kuuluttava järjestetyn jätehuollon piiriin. Mikäli kiinteistön haltija ei järjestä kiinteistön jätehuoltoa, kiinteistö liitetään aluekeräyspisteen asiakkaaksi. Mikäli kiinteistöllä ei ole jäteautolle soveltuvaa keräyspaikkaa tai kiinteistölle ei ole jäteautolla liikennöitävää tietä tai kiinteistö ei muutoin voi liittyä kiinteistöittäiseen kuljetukseen liittyy se aluekeräyspisteen käyttäjäksi tai jätekimpan osakkaaksi tai järjestää oman astian luvalliseen keräyspaikkaan.

Normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusolotilanteissa noudatetaan kaupungin toimintaohjeita jätteiden keräämiseksi ja käsittelyä varten. Valmiuslaki (1552/2011) velvoittaa valtion viranomaisia ja kuntia varmistamaan tehtäviensä mahdollisimman hyvän hoitamisen toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muilla toimenpiteillä valmiuslain määrittelemissä poikkeusoloissa. Jätehuollon järjestäminen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusolotilanteissa on huomioitu varautumissuunnitelmassa. On kirjattu, että ensisijaisesti syntyvän jätteen määrää on pyrittävä vähentämään, syntyneet jäte on pakattava tiiviisti ja mahdollisuuksien mukaan säilytettävä niin, että siitä ei aiheudu haittaa ennen poisvientiä kiinteistöltä.

13 § Jätteiden vastaanottoaikat

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin paikkoihin. Velvoite on asetettu, jotta jätteet ohjautuvat asianmukaisesti niille tarkoitettuun käsittelyyn.

Vastaanottoaikoja jätteille, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanoteta aluekeräyspisteissä, ovat kunnallisen jäteyhtiön järjestämät paikat, kuten Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskus ja pienjäteasemat. Metsäsairila Oy:n lajittelu- ja kierrätyskeskuksella ja paikallisilla pienjäteasemilla vastaanotetaan vaarallisia jätteitä sekä isokokoisia jäte-esineitä ja muita jäte-eriä, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa (esim. rakennus- ja remontointijätteitä). Puutarhajäte, risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava kunnan osoittamaan vastaanottoaikaan.

Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan tuottajien järjestämiin vastaanottoaikkoihin tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin täydentäviin vastaanottoaikkoihin, joista jätteet toimitetaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Tuottajavastuunalaista jätteitä ovat esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromu sekä akut ja paristot. Myös pakkausjätteet kuuluvat tuottajavastuulle, ja siltä osin kuin niitä ei kerätä kiinteistöittäisesti, ne toimitetaan tuottajan tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin ekopisteisiin.

Kunnallisen jäteyhtiön on pidettävä yllä ajantasaista listaa järjestämistään vastaanottoaikoista. Lista kunnallisen jäteyhtiön osoittamista vastaanottoaikoista on saatavana kunnallisen jäteyhtiön internet-sivuston kautta. Lisäksi internet-sivustolla www.kierratys.info on saatavissa tietoa sekä kunnallisen jäteyhtiön että tuottajien järjestämistä keräyspisteistä. Näin kiinteistön haltija / käyttäjä saa kätevästi tiedon siitä, mikä on kunkin jätelajin oikea vastaanottoaika.

Jätteiden toimittaminen yleisille vastaanotto- ja käsittelypaikoille on määräyksessä sallittu vain paikan pitäjän antamien ohjeiden mukaisesti ja ilmoitettuina aukioloaikoina. Muina aikoina jätteitä ei voida tuoda, jottei niistä aiheudu roskaantumista tai muuta haittaa. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin, jotta jatkokäsittelystä voidaan vaivattomasti huolehtia.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joka on vastaanotto tai käsittelypaikan vastaanottoehtojen mukaista tai joille on varattu vastaanottoaikaan oma jäteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumattomaa jätettä, sillä vastaanottoaikaan soveltumattoman jätteen kuljetuksen ja käsittelyn järjestäminen voi aiheuttaa merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia ja haittoja vastaanottoaikaan toiminnalle.

LUKU 3. JÄTTEIDEN KERÄÄMINEN KIIINTEISTÖLLÄ

14 § Kiinteistöillä erikseen lajiteltavat jätelajit

Jätehuoltomääräyksissä veloitetaan jätteen haltijat erottamaan materiaalina kierrätyskelpoiset jätteet energiana hyödynnettävästä sekajätteestä ja toimittamaan ne joko kiinteistön jäteastioihin tai alueellisiin jätteen keräyspisteisiin sen mukaan mitä myöhempanä määräyksissä on kiinteistökohtaisesta erilliskeräyksestä määrätty.

Yleinen kierrätettävien jätteiden lajitteluvollisuus koskee kaikkia siltä osin kuin eri jätelajeille on järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti, korttelikeräyspisteissä, ekopisteissä tai muissa alueellisissa keräyspisteissä. Lajittelu- ja erilliskeräysveloitteet edistävät jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista ja jäteasetuksen mukaisten kierrätystavoitteiden täyttymistä. Jätteet tulee

lajitella ja toimittaa etusijajärjestyksen mukaisesti materiaalihyötykäyttöön, jotta säästetään luonnonvaroja ja vähennetään jätteistä aiheutuvia haittoja.

Asumisessa tai kunnan palvelu- ja hallintotoiminnoissa syntyneet biojätteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämistä varten. Biojäte on lajiteltava erikseen kaikilla kiinteistöillä. Kiinteistöillä, jotka kuuluvat biojätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin, biojätteet sijoitetaan kuljetusyrityksen tyhjentämään erilliskeräysastiaan. Mikäli kiinteistöllä ei ole, eikä siltä edellytetä, biojätteen kiinteistöittäistä jätehuoltoyritykseltä tilattua erilliskeräystä, tulee biojätteet kompostoida näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti tai tehdä sopimus bioalueräyspisteen käytöstä Metsäsairila Oy:n kanssa. Biojäte on lajiteltava erikseen kaikilla aluekeräyspisteisiin liittyneillä kiinteistöillä

Biojätettä kompostoitaessa kiinteistöllä, kiinteistön haltijalla on lainsäädännöllinen velvollisuus tehdä kompostointi-ilmoitus. Kun kiinteistön haltija ilmoittaa kompostoivansa biojätteet, on biojäte lajiteltava ja sijoitettava lämpöeristettyyn kompostoriin. Niillä kiinteistöillä, joilla ei ole käytössä biojätteen erilliskeräystä, eikä sitä myöskään kompostoida, eikä kiinteistöllä ole sopimusta biojätteen aluekeräyspisteen käytöstä, biojäte sijoitetaan sekajäteastiaan.

Sekajätteestä erikseen lajiteltavia pakkausjätteitä ovat kartonki-, muovi-, lasi- ja metallijätteet. Jätelaissa on määrätty tuottajien ja kuntien yhteistoiminnasta pakkausjätteiden keräämisessä kiinteistöiltä (49 a ja 49 b §). Yhteistoiminta toteutetaan niin, että kunta järjestää kierrätyskelpoisen pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen vähintään taajamien kiinteistöiltä tuottajien järjestämään käsittelyyn ja kierrätykseen. Kun keräys on järjestetty kiinteistöittäisesti, sijoitetaan lajitellut jätteet kiinteistön jäteastioihin. Kiinteistökohtaisen kuljetuksen ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen pakkausjätteiden keräys järjestetään ekopisteissä, joita järjestää alueella Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy ja Metsäsairila Oy. Ekopisteiden sijainnit ovat osoitteessa www.kierratys.info.

Kunnan järjestämä lakisääteinen poistotekstiilien keräys on aloitettu vuoden 2023 alussa. Poistotekstiilit toimitetaan Metsäsairila Oy:n määrittelemiin keräyspisteisiin tai tuottajavastuunalaiseen keräyspaikkaan, mikäli sellaisia on järjestetty.

Paperijätteen jätehuolto on kokonaan tuottajien järjestämää. Jos kiinteistöllä on käytössään paperintuottajien järjestämä paperinkeräysastia, on paperijäte laitettava siihen. Muutoin kiinteistöjen käytössä on tuottajien järjestämä paperijätteen alueellinen keräys. Keräys on järjestetty tavallisesti ekopisteille, joilla kerätään muitakin kierrätettäviä jätteitä.

Jotta kierrätettävät jätteet saadaan hyödynnettyä materiaalina, on lajittelussa noudatettava lajitteluohjeita. Pakkausjätteiden osalta noudatetaan tuottajien lajitteluohjeita, jotka löytyvät Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n internet-sivuilta www.rinkiin.fi. Metsäsairila Oy:n lajitteluohjeet ovat näiden ohjeiden kanssa yhtenäiset. Kartongin, muovin ja lasin keräykseen ei saa laittaa muita kuin pakkauksia, jotta varmistetaan jätelajin soveltuvuus tuottajan järjestämään kierrätykseen. Metallin osalta keräykseen otetaan vastaan sekä metallipakkaukset että muu asumisessa syntyvä pienmetalli. Jos kuitenkin lajitteluohjeet muuttuvat, noudatetaan uusia ohjeita. Tulevaisuudessa voi esimerkiksi olla mahdollista, että kunnat ja tuottajat sopivat pakkausmuovin ja muun muovijätteen keräämisestä yhdessä.

Myös muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin pakkausjätteet ja paperi on kerättävä erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottoon. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkaromu ja ajoneuvojen renkaat. Kun ne toimitetaan tuottajien vastaanottoon, ne saadaan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin, josta ne saadaan toimitettua uusio- tai materiaalihyötykäyttöön.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi jätehuoltomääräysten luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti, sillä nämä jätteet voivat aiheuttaa terveys- ja ympäristöhaittoja, jos ne sijoitetaan sekajätteen joukkoon,

Puutarhajäte, risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava säännöksen mukaisesti kunnan osoittamaan vastaanottopaikkaan. Jätteiden sallitusta omatoimisesta käsittelystä, kuten puhtaan puun polttamisesta kiinteistön tulisijoissa ja puutarhajätteen kompostoinnista, on säännökset jätehuoltomääräysten 18 ja 19 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksessa jätteistä (978/2021) annetaan rakennus- ja purkujätteelle (25 §) määrän ja haitallisuuden vähentämiseen ja käsittelyyn liittyviä määräyksiä sekä erilliskeräysvelvoitteita (26 §), jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta. Tämä jäte tulee toimittaa Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskukseen tai Metsäsairila Oy:n ylläpitämälle paikalliselle pienjäteasemalle. Mikäli remontin suorittaa remontointipalveluja tarjoava yritys tai palkattu työntekijä, rakennus- ja purkujätteet eivät kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvastuun piiriin.

15 § Sekajäte / sekalainen yhdyskuntajäte

Etusijajärjestyksen noudattamiseksi on tärkeää, että yhdyskuntajätteestä saadaan syntypaikkalajittelun ja erilliskeräyksen kautta eroteltua kaikki kierrätyskelpoiset jakeet. Vaikka jätteet lajitellaan huolellisesti, syntyy kiinteistöillä aina myös sellaista jätettä, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti tai keräyspisteissä. Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä onkin oltava sekajätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kimppa-astia. Aluekeräyspisteen käyttäjien on toimitettava sekajäte aluekeräyspisteeseen. Muihin pisteisiin sekajätettä ei voi toimittaa.

Sekajäte ohjautuu ensisijaisesti energiahyötykäyttöön. Sekajätteen joukkoon ei saa laittaa energiahyödyntämiseen soveltumattomia jätteitä. Esimerkiksi sekajätteen joukossa oleva metalli kasvattaa tuhka määrää ja sen metallipitoisuutta, kuluttaa laitteistoa sekä lisää tukosriskiä polttoaineen käsittelyssä. On huomattava, että vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa sekajäteastiaan. Sekajäteastiaan kuulumattomat jätteet on listattu tarkemmin jätehuoltomääräysten 24 §:ssä.

16 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Jätehuoltomääräyksissä on poikettu jäteasetuksen mukaisista velvoitteista laajempaan suuntaan noudattaen alueella aiemmin ollutta hyväksi todettua käytäntöä. Laajennusta on tehty jätehuollon etusijajärjestyksen edistämiseksi siltä osin kuin se on katsottu perustelluksi keräyksen ympäristövaikutusten kannalta.

Biojäte, kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli on erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin jäteastioihin vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöillä. Alle viiden huoneiston kiinteistöt voivat liittyä biojätteen keräykseen vapaaehtoisesti, tai liittyä bioaluekeräyspisteen asiakkaaksi tai kompostoida biojätteet näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jotta kompostointi voisi korvata kokonaan biojätteen jätekuljetusyrityksen toteuttaman erilliskeräyksen, on kompostoinnista huolehdittava ympärivuotisesti jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jos biojäte esimerkiksi kompostoidaan kiinteistöllä vain kesäaikaan, on biojätteen erilliskeräys järjestettävä talviajalle. Jos omatotalolle tai paritalolle ei järjestetä kiinteistökohtaista keräystä tai

kompostointia, on biojäte toimitettava bioaluekeräyspisteeseen, jonka käytöstä tehdään erillinen sopimus. Mikäli kiinteistö on vain kesäkäyttöinen, tulee kompostointi-ilmoitukselle liittää maininta asiasta.

Pakkausjätteet ja muu samaa materiaalia olevan jäte eli kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli on erilliskerättävä jäteasetuksen 18 ja 19 §:n ja näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti kaikilta vähintään viiden (5) asuinhuoneiston kiinteistöiltä. Nämä erilliskeräysvelvoitteet tulevat voimaan jätelain mukaisesti 1.7.2023.

Biojätteen ja pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoitteet koskevat sekä vakituisesti asuttuja kiinteistöjä että sellaisia vapaa-ajan kiinteistöjä, joilla on vähintään viisi (5) lomahuoneistoa tai vapaa-ajan asuinrakennusta.

Yksikkö, johon erilliskeräyksen velvoitteet kohdistuvat, on kiinteistö. Kiinteistön käsitettä tulkitaan jätteen keräyksen järjestämisen näkökulmasta. Tällöin kiinteistöllä sijaitsevaisi katsottavien huoneistojen lukumäärä ei ole jokaisessa tilanteessa yhteneväinen esimerkiksi kiinteistörekisteriin merkittyjen kiinteistöyksikköä koskevien tietojen kanssa, vaan merkitystä voidaan antaa myös kiinteistön ja sillä sijaitsevien rakennusten omistus- ja hallintasuhteille sekä jätepidettä käytännössä käytävien asuinhuoneistojen lukumäärälle. Olennaista on, että kiinteistö muodostaa jätehuollon järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Käytännössä samalla tontilla voi esimerkiksi olla viisi omakotitaloa tai paritaloa, mutta ilman asunto-osakeyhtiömuotoa. Jos kullakin talolla on oma jätepidettänsä, rinnastuu tilanne omalla tontilla sijaitseviin yksittäisiin omakotitaloihin tai paritaloihin, eivätkä vähintään viidelle asuinhuoneistolle säädetty erilliskeräysvelvoitteet koske tontilla sijaitsevia taloja. Toisaalta erilliskeräysvelvoite koskee niitä asunto-osakeyhtiöitä, joissa samaa jätepidettä käyttää vähintään viisi asuinhuoneistoa, riippumatta siitä, muodostuuko asunto-osakeyhtiö erillispientaloista tai esimerkiksi rivitaloista. Säännöksen mukaisen huoneistorajan laskennassa ei ole merkitystä sillä, kuinka monen tontin alueelle asunto-osakeyhtiöön kuuluvat rakennukset sijoittuvat.

Keräyspaperi kuuluu tuottajavastuun piiriin ja sen keräyksestä on säädetty erikseen jätelaissa. Jätelain 49 §:n mukaisesti tuottajan on järjestettävä paperin kuljetus maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta, jos kiinteistö sijaitsee muulla kuin pientalo- tai haja-asutusalueella. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaperin keräystä varten tarvittavat tilat kiinteistölle. Velvollisuus ei kuitenkaan koske pientaloja tai muita vastaavia kiinteistöjä eikä haja-asutusalueella sijaitsevia kiinteistöjä. Käytännössä taajamien asunto-osakeyhtiöt ovat paperin kiinteistöittäisen keräyksen piirissä.

Kunnallinen jäteyhtiö järjestää 1.7.2023 alkaen kartonkipakkausten, muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin sekä 1.1.2024 alkaen biojätteen, keräyksen ja kiinteistöittäisen kuljetuksen. Nekin kiinteistöt, joita em. kierrätettävien jätteen erilliskeräysvelvoitteet eivät koske, voivat liittyä Metsäsairila Oy:n järjestämään erilliskeräykseen vapaaehtoisesti palvelun ollessa tarjolla. Jätelain 41.3 §:n mukaisesti palvelun tarvitsijalla on mahdollisuus tilata täydentävä keräys myös yksityiseltä yritykseltä silloin, kun kunta ei erilliskeräystä tarjoa.

17 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteen erilliskeräysvelvoitteet

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu jäteasetuksen kanssa yhteneväiset erilliskeräysvelvoitteet myös muille kuin asuinhuoneistoille. Jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevia kiinteistöjä, kuten kuntien virastoja, kouluja ja päiväkotia. Jätehuoltomääräysten velvoitteita sovelletaan myös asuntoloihin ja muuhun vastaavaan asumiseen sellaisissa tilanteissa, joissa asuinhuoneistojen määrä alittaa 16 §:ssä asetetun

lukumäärän, mutta asukkaita on niin paljon, että jätteitä kuitenkin syntyy 17 §:ssä säädettyjä määriä.

Biojätteelle keräys on oltava aina, kun kiinteistöllä on ruoan valmistusta, ruokala tai ravintola taikka biojätettä syntyy muutoin merkittäviä määriä eli vähintään 10 kg viikossa. Tämä tarkoittaa noin 50 litraa biojätettä viikossa. Biojätettä koskien on otettava huomioon erilliskeräysvelvoitteiden lisäksi jätelain ja jäteasetuksen mukaiset elintarvikejätteen ehkäisy- ja kirjanpitovelvoitteet. Elintarvikealan toimijoiden eli esimerkiksi ravitsemuspalvelujen on jäteasetuksen 29 §:n mukaan luovutettava käyttämättä jääneet elintarvikkeet uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos se voidaan tehdä elintarviketurvallisuutta vaarantamatta ja kohtuullisin kustannuksin. Kun biojätettä syntyy, on toimijoiden pidettävä kirjaa elintarvikejätteen määrästä ja käsittelystä jätelain 118 a §:n ja jäteasetuksen 34 §:n mukaisesti.

Biojätteen lisäksi erilliskeräysvelvoitteet on asetettu lasipakkauksille ja metallille sekä muovi- ja kartonkipakkauksille. Lasipakkauksille ja metallille keräys on oltava järjestettynä, jos niitä syntyy vähintään 2 kg viikossa. Tämä tarkoittaa noin 5-10 litraa. Muovi- ja kartonkipakkauksille erilliskeräysvelvoitteen rajana on vähintään 5 kg:n kertymä viikossa. Tämä tarkoittaa noin parin sadan litran kertymää (tilavuuspainoon vaikuttaa paljon se, miten tiiviisti muovi- ja kartonkipakkausjätteet ovat jätteasiassa).

Vaikka jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet eivät koske elinkeinonharjoittajia ja muita kunnan jätehuollon järjestämismääräyksiin kuuluvaa toimijoita, on huomattava, että jäteasetuksessa säädetään niille täysin vastaavat erilliskeräysvelvoitteet. Kaikkien jätteen tuottajien on noudatettava jäteasetuksen mukaisia velvoitteita.

LUKU 4. OMATOIMINEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

18 § Kompostointi

Biohajoavat elintarvike- ja puutarhajätteet tulee kompostoida kiinteistöllä, jos kiinteistö ei ole biojätteen erilliskeräyksen piirissä tai bioaluekeräyspisteen tai korttelikeräyksen asiakas. Kompostoinnilla biojätteet saadaan hyödynnettyä kiinteistöllä. Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan biojätteen kompostointi, kun se tehdään määräysten mukaisesti siten, ettei haittoja aiheudu. Kiinteistöjä ei veloiteta kompostointiin, sillä väärin hoidettuna kompostoinnista voi olla enemmän haittaa kuin hyötyä. Kompostiin saa laittaa vain maatuvaan jätettä, koska vain tällainen jäte voidaan kompostoida käsitellä haittattomaksi.

Kompostoriin ei saa sijoittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden osia, jotteivat ne pääse leviämään kompostimullan mukana. Vieraslajeiksi luokitellut kasvit ovat sellaisia kasveja, joiden siirtymistä luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle ihmisen on tahattomasti tai tarkoituksella edesauttanut. Vieraslajit on lueteltu kansallisessa vieraslajiluettelossa (www.vieraslajit.fi). Vieraslajit voi hävittää sekajätteen mukana tai toimittaa Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskukseen tai paikalliselle pienjäteasemalle.

Biojätteen kompostointia varten on määräyksen mukaan oltava suljettu kompostori eli siinä on oltava pohjalevy tai -verkko sekä kansi. Pohjalevy tai -verkko estää haittaeläinten, kuten jyrsijöiden, pääsyn kompostoriin. Kansi ehkäisee mahdollisia kompostoinnin hajuhaittoja, suojaa kompostoria haittaeläimiltä ja estää sadevesien hallitsemattoman pääsyn kompostoriin. Kompostorin tulee olla ilmastoitu, mutta ilmastointiaukkojen koon ei tule olla yli 7 mm, jotta kompostoriin ei pääse haittaeläimiä. Käytettävän kompostorin tulee olla lämpöeristetty ja ko. käyttötarkoitukseen valmistettu. Huomioon on otettava, että kompostorin tilavuuden tulee olla riittävä kaikille kiinteistöllä syntyville biojätteille huomioiden talviaikaan tapahtuva kompostoitumisen hidastuminen. Kompostointitilavuutta kompostorissa on oltava 30 litraa / käyttäjä. Elintarvikejätteiden kompostointi ei ole

kompostorille asetettujen vaatimusten vuoksi sallittua esimerkiksi aumassa, kompostointikehikossa tai avolantalassa.

Jätehuoltomääräysten mukaisesti kompostorin tulee olla tarkoitukseen sopiva. Tämä tarkoittaa muun ohella sitä, että kompostorin tulee olla valmistettu sellaisista materiaaleista, joista ei ole haittaa ympäristölle. Kiinteistöillä on edelleen käytössä mm. kylmälaitteista tehtyjä kompostoreita, jotka eivät ole hyväksyttäviä ko. käyttötarkoitukseen, koska alkuperäisestä käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet määritellään sähkö- ja elektroniikkaromuksi (kts. valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta 519/2014). Sähkö- ja elektroniikkaromua pidetään lähtökohtaisesti vaarallisenä jätteenä. Kylmälaitteesta tehdyn kompostorin rakenteisiin sisältyy ympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita. Vaikka kylmäaineita olisi otettu talteen, niitä on myös eristeissä, joista ne voivat päästä ympäristöön. Kylmälaitteista tehdyt kompostorit voivat näin ollen aiheuttaa ympäristöhaittoja.

Jotta kyseessä olisi asianmukainen kompostointi, elintarvikejätteen tulee olla selvästi maaton ennen kuin se poistetaan kompostorista. Mikäli käytössä on sisäkompostori, jossa kompostointiaika on lyhyt, eivät elintarvikejätteet tavallisesti ehdi maata riittävästi tässä kompostorissa, vaan tyypillisesti tarvitaan vielä toinen suljettu kompostori kompostimassan jälkikompostointia varten. Viime vuosina yleistynyt Bokashi-menetelmä ei sekään ole yksin riittävä biojätteen käsittelyyn. Bokashi-menetelmässä eloperäinen jäte sijoitetaan tarkoitukseen suunniteltuun ämpäriin fermentoitumaan eli käymään hapettomassa tilassa. Tämän jälkeen Bokashista poistettu eloperäinen aines on vielä jälkikompostoitava asianmukaisessa kompostorissa ennen kuin sen voi hyödyntää omassa puutarhassa.

Kompostoria on tyhjennettävä ennen sen täyttymistä, niin että kiinteistöllä syntyvä biojäte mahtuu aina kompostoriin. Kompostoitunut massa on hyödynnettävä omatoimisesti, jotta kyseessä on aidosti biojätteen materiaalihyötykäyttö.

Kompostori voi olla myös kahden tai useamman naapurikiinteistön tai muun lähikiinteistön yhteinen. Kompostorissa on kuitenkin oltava riittävästi tilavuutta yhtä taloutta kohden. Jos kompostori on usean kiinteistön yhteinen, on huolehdittava siitä, että kompostori on sijoitettu paikkaan, jossa se on tosiasiallisesti aina käyttäjien saavutettavissa.

Jäteasetuksen 43 §:n mukaan jätteen haltijan on annettava biojätteen omatoimisesta käsittelystä tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Ilmoitus on annettava asetuksen mukaisesti vähintään kahden kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta ja samoin toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava vähintään kahden kuukauden kuluessa. Tietoja on päivitettävä vähintään viiden vuoden välein, vaikka muutoksia ei olisi tullut. Tietoja päivitettäessä riittää myös suullinen ilmoitus. Jos uutta ilmoitusta kompostoinnista ei tehdä, kompostointitieto poistetaan rekisteristä.

Kompostointi-ilmoituksen on sisällettävä tiedot mm. kompostorin rakenteesta, sijainnista ja käytöstä, jotta voidaan varmistua siitä, että kompostointi on järjestetty kiinteistöllä määräysten mukaisesti. Tarpeen mukaan ilmoituksen tekijää voidaan ohjeistaa korjausten tekemiseen. Ilmoituksen perusteella tieto kompostoinnista viedään rekisteriin ja se on käytettävissä sekä valvontaa, neuvontaa että raportointia varten. Kompostointitiedot otetaan huomioon mm. valtakunnallisessa yhdyskuntajätteen kierrätysasteen laskennassa.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu erityisiä velvoitteita kuivakäymäläjätteen, lemmikkieläinten ulosteiden ja laitepuhdistamolietteiden kompostointiin, sillä niitä kompostoitaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Kompostointi on tämän vuoksi sallittua vain tarkoitukseen sopivassa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, joka on suojattu haittaeläinten pääsylvästä ja jonka valumavesien pääsy maahan on estetty.

Puutarhajätettä saa kompostoida kompostorissa, kompostointikehikossa tai aumassa. Kompostoinnin tulee olla hallittua ja puutarhajätteiden kompostia tulee hoitaa, sillä pelkkä puutarhajätteiden läjittäminen ei ole kompostoimista. Puutarhajätteen kompostoriin ei saa laittaa vieraslajeja tai niiden osia siten, että ne voivat päästä leviämään ympäristöön. Puutarhajätettä ei saa kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille. Jos puutarhajätettä ei kompostoida omalla kiinteistöllä, se on kuljetettava kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämään vastaanottoipaikkaan määräysten 13 §:n mukaisesti.

Kompostorin sijoittamisessa on huomioitava se, ettei siitä saa aiheutua ympäristöhaittaa tai haittaa naapureille. Muun kuin pelkän puutarhajätteen kompostorin on oltava riittävän suojaetäisyyden päässä talousvesikaivosta ja vesialueesta, jottei veden pilaantumista pääse tapahtumaan. Jätehuoltomääräyksissä on asetettu kompostorille lisäksi 30 §:ssä säädettyjä jätteenkeräyspaikkojen suojaetäisyyksiä vastaavat etäisyydet, jottei kompostoinnista aiheudu haittoja esimerkiksi naapureille. Kompostori voidaan kuitenkin aina sijoittaa rakennuslupakuviin merkittyyn jätehuollolle varattuun tilaan, johon myös jäteastiat on sijoitettu.

Biojätettä voidaan mahdollisesti kompostoida uudenaikaisissa keräysvälineissä, jotka ovat kompostoinnin lisäksi suunniteltu koneelliseen tyhjennykseen kiinteistöittäisessä biojätteenkuljetuksessa. Tällaisesta keräysvälineestä kompostoituneen massan voi tyhjentää joko itse tai vaihtoehtoisesti biojätteen voi tyhjentää jäteautolla. Jotta tällaisen kompostorin tyhjennys voidaan suorittaa turvallisesti, on kompostori sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi kompostorin viereen.

Jätevesiviemäriin liitettyjen jätemyllyjen käyttäminen on kielletty, koska ne voivat aiheuttaa ongelmia viemäriverkostossa. Myös ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty, sillä se voi jähmettyä viemäreihin. Nestemäistä rasvaa ei voi laittaa myöskään biojätteen erilliskeräykseen tai sekajäteastiaan, vaan se on ensin kovetettava tai esimerkiksi imeytettävä paperiin. Pienet määrät ylimääräistä rasvaa voi kompostoida.

19 § Jätteen polttaminen

Jätteiden hävittäminen polttamalla on jätehuoltomääräyksissä pääsääntöisesti kielletty. Kiinteistön tulisijoissa voidaan polttaa risuja ja oksia sekä puhdasta, kuivaa, kyllästämätöntä ja maalaamattomaa puutavaraa eli puhdasta jätetuuta. Tällaista materiaalia voidaan polttaa ilman haittojen aiheutumista. Sen sijaan käsitellyn puun, kuten paine- ja pintakäsitellyn puun, lastulevyn ja muovipinnoitettujen puulevyjen poltto on vähäisessäkin määrin kiellettyä.

Paperia, pahvia ja kartonkia voidaan kiinteistöjen tulisijoissa polttaa vähäisiä määriä vain sytykkeenä. Tällöinkin on huomattava, ettei polteta aikakauslehtiä tai sellaisia kartonkipakkauksia, joissa on myös metalli- tai muovikalvot (esim. maito- ja mehupurkit). Muutoin kuin sytykkeenä jätettä ei saa polttaa lainkaan. Muovijätteiden poltto on kokonaan kielletty. Kun jätteitä poltetaan pienikiinteistöjen tulisijoissa, palamisolosuhteet eivät ole sellaisia, mitä hallitulta yhdyskuntajätteiden poltolta voidaan edellyttää. Savukaasujen mukana ympäristöön joutuu nokea ja hajua sekä terveydelle haitallisia yhdisteitä, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista ja viihtyisyyshaittoja.

Jätteiden avopoltto on kiellettyä. Avopoltolla tarkoitetaan myös jätteiden polttamista tynnyrissä tai vastaavassa astiassa. Avopolttona voidaan polttaa ainoastaan kuivia olkia, risuja, oksia, kantoja ja puhdasta puuta asemakaava-alueen ulkopuolella, mutta tällöinkin on huomioitava, ettei toiminnalla saa aiheuttaa haittaa ympäristölle tai naapureille. Taajamissa, joissa asuu ja oleskelee paljon ihmisiä, ei edes tällaisten pihanhoitotöissä syntyvien jätteiden polttaminen ole sallittua. Palamisolosuhteet ovat lähes poikkeuksetta sellaiset, että haittoja syntyy. Puutarhajätteiden vastaanotto Metsäsairila Oy:n toimesta on järjestetty, joten ne voidaan käsitellä asianmukaisesti ja kohtuullisin

kustannuksin muutenkin kuin polttamalla. Suuri osa puutarhajätteistä voidaan myös käsitellä kiinteistökohtaisesti kompostoimalla tai hakettamalla oksat ja risut katteeksi.

20 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen

Jätteiden sijoittaminen maahan tai upottaminen vesistöön on hallitsematonta jätteiden käsittelyä, joka on jätelain nojalla kiellettyä. Tästä voi myös aiheutua ympäristön pilaantumista. Tämän vuoksi jätteiden hautaaminen maahan tai vesistöön upottaminen, myös jälle vieminen, on määräyksessä erityisesti kielletty.

Kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on sallittua koko maassa Ruokaviraston ohjeistuksen mukaisesti. Hautaaminen ei saa aiheuttaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle. Kuolleita tuotantoeläimiä koskee oma sääntelynsä, josta tietoa saa Ruokavirastolta.

21 § Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa

Säännöksessä on mahdollistettu tietyin edellytyksin omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen ja kertaluontoiseksi luokiteltava käyttö omassa maarakentamisessa. Toiminta on mahdollista vain pohjavesialueen ulkopuolella, jottei ympäristöhaittoja aiheudu. Edellytyksenä on, että tiili- ja betonimurskeen käyttö korvaa vastaavaan tarkoitukseen sopivien maa-ainesten käyttöä ja säästää näin luonnonvaroja. Muutoin kyseessä on kielletty jätteen hautaaminen maahan.

Hyödyntämisestä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Hyödyntäminen on mahdollista vain, kun asiasta ilmoitetaan riittävän aikaisin. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää toimenpiteen tai asettaa sille ehtoja. Tällä varmistetaan toiminnan asianmukaisuus.

Muu kuin määräyksissä tarkoitettu omassa asumisessa syntyvän tiili- ja betonimurskeen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa ei ole jätehuoltomääräysten nojalla sallittua. Muu hyödyntäminen voi olla mahdollista kunnallisten ympäristönsuojelumääräysten mukaisin edellytyksin ja menettelyin. Kun kyse on laitospölystä tai ammattimaisesta hyödyntämisestä, noudatetaan valtioneuvoston asetusta eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (ns. MARA-asetus, 843/2017).

LUKU 5. JÄTEASTIAT JA NIIDEN TYHJENTÄMINEN

22 § Jäteastiatyypit

Jätehuoltomääräyksissä edellytetään, että kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään kiinteistöllä riittävä määrä jäteastioita määräysten mukaista jätteiden keräämistä varten. Tällä varmistetaan, että kiinteistöllä on syntyvään jätemäärään ja -laatuun nähden asianmukaiset keräysvälineet.

Määräyksen mukaan jäteastian on oltava sellainen, että se soveltuu kerättävälle jätelajille, jotta jätteet saadaan kuormattua toimivasti sekä turvallisesti jäteautoon. Jäteastian tilavuuden on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää ja astian on oltava aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen. Jos näin ei ole, jätteet voivat levitä ympäristöön aiheuttaen roskaantumista. Kiinteistön jäteastian tilavuus on valittava siten, että jätemäärän vaihdellessa jätteet mahtuvat aina jäteastiaan tyhjennysväli huomioon. Lisäksi erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että erilliskerättäviä kierrätettäviä jätteitä varten varataan riittävästi astiatilavuutta. Näin kierrätettäviä jätteitä ei ohjaudu ylitäytön vuoksi sekajätteeseen.

Suurimmaksi osaksi kiinteistöillä käytetään käsin siirrettäviä, pyörällisiä ja kannellisia enintään 660 litran jäteastioita. Jäteyhtiö voi tarjota kiinteistön haltijalle yhden jätelajin keräämiseen tarkoitettujen jäteastioiden lisäksi uudenlaisia, monelle jätelajille tarkoitettuja monilokeroastioita, niiden soveltuessa jäteyhtiön kilpailuttamiin jätteenkuljetuksiin. Yleisesti, jotta voidaan varmistaa jätteen koneellisen kuormaamisen turvallisuus ja sujuvuus, on kaikkien käytössä olevien astioiden oltava voimassa olevan jäteastiastandardin mukaisia. Näiden jätehuoltomääräysten hyväksymishetkellä koneellisesti kuormattaville jäteastioille noudatetaan standardia SFS-EN 840-1:2020, SFS-EN 840-2:2020, SFS-EN 840-3:2020 tai SFS-EN 840-4:2020. Ko. astioihin mahdollisesti lisättävien puristulaitteiden on oltava käyttö- ja työturvallisia, mikäli niitä käytetään.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa voidaan käyttää käsin siirrettävien jäteastioiden sijaan maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, mikäli ne sopivat keräyslogistiikkaan. Jos syväkeräyssäiliöt aiotaan sijoittaa pohjavesialueelle, on asiasta oltava etukäteen yhteydessä kunnan ympäristön- ja suojeluviranomaiseen ja varmistettava sijoituspaikan toimivuus.

Poikkeuksellisten jäte-esineiden ja suurten jätemäärien keräykseen voidaan käyttää myös muita jäteastioita kuin käsin siirrettäviä enintään 660 litran astioita ja syväkeräyssäiliöitä. Tällaiseen tarpeeseen voidaan käyttää esimerkiksi puristimia. Sopivuus keräyslogistiikkaan on varmistettava jäteyhtiöltä, jotta varmistetaan, että jäteastian tyhjennykset saadaan hoidettua ongelmitta.

Rullakoiden käyttö on sallittua vain tilanteissa, joissa rullakkoon kerätään ainoastaan isokokoisia pahvipakkauksia litistettyinä. Jos rullakoihin kerättäisiin myös muita jätteitä, kuten kartonkipakkauksia, jätteiden kuormaaminen jäteautoon olisi hankalaa ja jätteet leviäisivät helposti ympäristöön.

Kiinteistön haltijat vastaavat käsin siirrettävien jäteastioiden, syväkeräyssäiliöiden ja puristimien, hankinnasta ja ylläpidosta. Lisäksi ne elinkeinotoiminnan ja muut vastaavat kiinteistöt, joiden jätehuollosta kunnallinen jäteyhtiö huolehtii kunnan toissijaisen vastuun perusteella, hankkivat kaikki jäteastiat itse.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jäteyhtiö voi hyväksyä muunlaistenkin jäteastioiden käytön kuin määräyksissä on edellytetty. Näin huomioidaan eri kiinteistöjen erilaiset tarpeet erilaisille jäteastioille ja voidaan edistää uusien innovaatioiden käyttöön ottamista.

Jäteastioista, niiden käyttämisestä tai tyhjentämisestä, ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle, eivätkä ne saa vaarantaa työturvallisuutta.

23 § Jäteastian merkitseminen

Jäteastiat on määräyksen mukaan merkittävä kyseistä jätelajia osoittavalla merkinnällä, jotta sekä tyhjentäjälle että käyttäjälle on selvää, mitä jätettä kukin jäteastia sisältää. Lisäksi tyhjennyksistä vastaavan yhteystiedot on löydettävä jäteastioista tai niiden välittömästä läheisyydestä, jotta ongelmatilanteissa yhteystiedot ovat käyttäjille helposti nähtävissä. Jäteasetuksen mukaisesti myös jätehuoltomääräyksissä edellytetään, että jäteastiassa tai sen välittömässä läheisyydessä on riittävät jätteiden lajitteluohjeet, jotka ohjaavat jäteastioiden käyttäjiä.

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on yksilöitävä kiinteistön tai kimpun osoitteella. Samoin on yksilöitävä jäteastia, joka sijaitsee keräyspaikassa, jossa on useamman jätteen haltijan jäteastioita. Kiinteistökohtaisen jäteastian osalta merkitsemisvastuu on jäteastiaa käyttävällä jätteen haltijalla, kimpoissa yhteyshenkilöllä. Jäteastian yksilöinti varmistaa, että jätteenkuljettaja tyhjentää oikean jäteastian esimerkiksi sellaisissa paikoissa, joissa eri jätteen haltijoiden jäteastiat voivat muutoin sekoittua. Myös mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaasti, kun jäteastiat on yksilöity.

24 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastioiden täyttämistä koskevalla määräyksellä ohjataan sitä, että jäteastioihin sijoitetaan vain niihin kuuluvia jätteitä ja jäteastiat täytetään oikein. Jäteastioille ja irtojätösäkeille tai muille jäte-esineille on annettu myös enimmäispainorajat. Käytännössä painorajat edellyttävät, että painavien jätelajien, kuten biojätteen ja lasin, keräykseen käytetään pieniä jäteastioita (korkeintaan 240 litraa). Säännöksellä varmistetaan, ettei kuljettajan työturvallisuus vaarannu ja jätteet saadaan kuormattua ilman haittojen aiheutumista.

Jätteiden tulee aina mahtua kiinteistön jäteastioihin. Jos kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltuva jäte ei yksittäisessä poikkeustapauksessa mahdu kokonsa tai määränsä puolesta jäteastiaan, se voidaan määräyksen mukaan tilapäisesti sijoittaa jäteastian välittömään läheisyyteen, josta se kuormataan jäteauton kyytiin. Ylimääräinen jäte on pakattava niin, että jäteauton kuljettaja saa sen yksin turvallisesti ja helposti kuormattua, esimerkiksi vahvaan jätessäkkiin. Sellaisia jätteitä, joita kuljettaja ei voi yksin kuormata, kuten rikkoutuneita huonekaluja, ei voi jättää jäteastian viereen, vaan ne on kuljetettava jätehuoltomääräysten 11 §:n mukaisesti omatoimisesti. Jos ylimääräistä jätettä on poikkeuksellisesti huomattavasti normaalia enemmän, on sen poiskuljettamisesta sovittava jätehuoltopalvelua tarjoavan yrityksen kanssa etukäteen.

Määräyksessä on lueteltu ne aineet ja esineet, jotka on ennen jäteastiaan sijoittamista pakattava huolellisesti. Erityisesti sekajäte ja biojäte on pakattava, jottei niistä aiheudu esimerkiksi jäteastian likaantumista ja jätteiden leviämistä ympäristöön kuormattaessa. Lisäksi on määrätty, mitä jätteitä ei saa laittaa lainkaan yhdyskuntajätteen jäteastioihin. Luettelossa on mainittu esimerkiksi palo- ja räjähdysvaaraa aiheuttavat jätteet, vaaralliset jätteet ja nestemäiset jätteet. Ylipäättään mitään sellaista jätettä, joka voi aiheuttaa työturvallisuusriskin tyhjentäjälle tai vahingoittaa jäteastiaa tai kuljetuskalustoa taikka vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormausta tai purkamista, ei saa jäteastiaan laittaa. Jotkin jätteet, kuten vaaralliset jätteet, aiheuttavat haittaa tai vaaraa loppukäsittelyssä. Määräyksellä pyritään varmistamaan käyttäjän, jätehuollon toteuttajan ja ympäristön kannalta turvallinen ja toimiva jätehuolto.

25 § Jäteastioiden tyhjennysvälit

Tyhjennysvälejä koskevassa määräyksessä on säädetty, miten usein kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevat jäteastiat tulee tyhjentää. Määräys on annettu, koska säännölliset, riittävät tyhjennysvälit tukevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen logistiikkaa ja varmistavat, ettei jätteistä aiheudu haittoja ympäristölle tai terveydelle.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa biojäteastian tyhjennysvälin on oltava tiheä, koska jäte voi muutoin aiheuttaa hygieenistä haittaa ja hajua. Liian pitkään jäteastiassa oleva hajoava jäte voi myös houkuttaa haittaeläimiä, kuten kärpäsiä. Määräyksissä on kuitenkin mahdollistettu vähän biojätettä tuottaville kiinteistöille tai biokimpoille (jäteastia alle 10 asuinhuoneiston käytössä) pidempi, kahden (2) viikon tyhjennysväli kesäaikaan ja neljän (4) viikon tyhjennysväli talviaikaan. Näin erilliskeräys ei muodostu näillä kiinteistöillä kohtuuttomaksi syntyvään jätemäärään nähden hyvin tiheän tyhjennysvälin vuoksi.

Biojätettä voidaan mahdollisesti kerätä uudenaikaisissa keräysvälineissä, jotka soveltuvat sekä kompostointiin että koneelliseen tyhjennykseen kiinteistöittäisessä biojätteenkuljetuksessa. Kun biojätettä kompostoidaan asianmukaisesti, ei säännönmukaisia tyhjennyksiä tarvita. Tällöin kyseessä on lähtökohtaisesti kompostointi, jossa on noudatettava jätehuoltomääräysten 18 §:n mukaisia vaatimuksia. Kompostimassan voi poistaa keräysastiana toimivasta kompostorista itse tai sille voidaan tilata tyhjennys jäteautoon. Jos kompostoituvalla biojätteellä tilataan tyhjennys, on

huolehdittava siitä, että noudatetaan jätehuoltomääräysten luvun 5 jäteastioihin liittyviä määräyksiä, kuten määräyksiä koskien astioiden painorajoista työturvallisuuden takaamiseksi.

Biojäte on lajiteltava erikseen kaikilla kiinteistöillä. Sekajätteen tyhjennysväli on kaksi viikkoa, mikäli sekajäte sisältää biojätettä ja voi näin ollen aiheuttaa haittoja ympäristöön. Kun biojäte lajitellaan erikseen ja sijoitetaan biojätteen erilliskeräykseen tai kompostoidaan, voi sekajätteen tyhjennysväli olla pidempi eli neljästä (4) kahdeksaan (8) viikkoa ympäri vuoden. Vaikka biojäte lajiteltaisiin, voi sitä joutua vähäisiä määriä sekajäteastiaan esimerkiksi ruokapakkausten mukana. Lisäksi sekajäte sisältää tyypillisesti erilaisia hygieniatuotteita. Näiden syiden vuoksi tyhjennysvälin on oltava riittävän tiheä. Riittäväillä tyhjennysväleillä varmistetaan myös se, ettei jätteitä käsitellä kiinteistöllä määräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla tai viedä luvattomiin paikkoihin sen vuoksi, etteivät ne mahdu kiinteistön jäteastiaan pitkän tyhjennysvälin vuoksi.

Vähän jätettä tuottaville talouksille mahdollistetaan tietyin edellytyksin normaalia pidempi 8-12 viikon tyhjennysväli sekajäteastialle. Erityisen pitkä (12 viikkoa) tyhjennysväli on mahdollinen määräaikaaisesti jätehuoltoviranomaisen päätöksellä asuinkiinteistöillä, joilla syntyvä jätemäärä on vähäinen (jäte mahtuu vaivattomasti korkeintaan 240 litran jäteastiaan). Sekajäte ei saa sisältää biojätettä eikä muuta hygieniahaittaa aiheuttavaa jätettä (esim. vaippoja, siteitä, ulostetta, tms.). On huomattava, että jäteastialle voi tulla logistisista syistä poikkeava tyhjennysväli. Pidennetyillä tyhjennysväleillä pyritään kannustamaan jätteiden synnyn ehkäisyyn ja jätteiden lajitteluun. Samalla kuitenkin varmistetaan, että tyhjennysvälit ovat riittävän tiheät siten, ettei jätettä ohjaudu epäasianmukaiseen käsittelyyn, eikä jätteistä aiheudu haittaa. Jos kiinteistön sekajäteastia tyhjenetään pidennetysti ja kiinteistön olosuhteet muuttuvat niin, ettei pidennetylle tyhjennysvälille ole enää perusteita, muutetaan kiinteistön tyhjennysväli tiheämmäksi.

Kartonki- ja muovipakkauksilla tyhjennysväli voi olla kahdeksan (8) viikkoa. Kartonki ja muovipakkaukset sisältävät tyypillisesti ruokajätteen jäämiä ja niiden kertymä on suhteellisen suurta, joten tyhjennysvälien on oltava muita kierrätettäviä jätteitä tiheämmät. Lasi- ja metallipakkauksilla tyhjennysväli voi olla kuusitoista (16) viikkoa. Pitkä tyhjennysväli on mahdollinen, koska jätejakeen kertymä on tyypillisesti pieni ja materiaali on kohtalaisen helppo puhdistaa ennen jäteastiaan sijoittamista.

Vakituisesti asuttujen kiinteistöjen lisäksi myös vapaa-ajankiinteistöjen jäteastiat on tyhjennettävä riittävän usein. Vain kesäaikaan käytettävissä olevilla vapaa-ajan kiinteistöillä jäteastiat on tyhjennettävä vähintään neljä kertaa, korkeintaan neljän viikon välein viikkojen 18–44 välillä eli tyhjennykset ajoitetaan noin toukokuun alun ja lokakuun lopun välille. Vain kesäaikaiset tyhjennykset koskevat ainoastaan kiinteistöjä asemakaava-alueen ulkopuolisilla alueilla.

Myös vapaa-ajan kiinteistöille mahdollistetaan edellytysten täytyessä pidennetty kahdeksan (8) viikon tyhjennysväli, jos kiinteistöllä on käytössään korkeintaan 240 litran sekajäteastia, syntyvä sekajättemäärä on vähäinen ja biojäte erilliskerätään tai kompostoidaan asianmukaisesti kiinteistöllä.

Talviaikaan vapaa-ajan kiinteistön jäteastia on tyhjennettävä tarpeen mukaan, esimerkiksi vapaa-ajan kiinteistöllä vietetyn loman jälkeen. Jos vapaa-ajan kiinteistöllä vietetään aikaa säännöllisesti ympäri vuoden, on jäteastia tyhjennettävä säännöllisesti omakotitalon tyhjennysvälin mukaisesti. Jos taas vapaa-ajan kiinteistö on käytössä muulloin kuin kesäaikaan, voidaan vaadittavat tyhjennykset ajoittaa tälle ajanjaksolle. Muita tyhjennyksiä on tilattava lisäksi tarpeen mukaan, ettei jäteastiaan jää missään tilanteessa jätteitä pitkäksi aikaa (yli kahdeksaksi (8) viikoksi).

Jäteastioissa on oltava riittävästi tilavuutta syntyvään jätemäärään nähden. Jos jätettä syntyy vain vähän, on perusteltua valita korkeintaan 240 litran jäteastia. Syntyvään jätemäärään nähden liian suuren jäteastian käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen. Toisaalta ei tule käyttää liian pieniä jäteastioita.

Erikseen on säädetty, että kierrätettävien jätteiden jäteastiat on tyhjennettävä siten, ettei niiden täyttymisen seurauksena aiheudu kierrätettävien jätteiden sijoittamista sekajätteen joukkoon, sillä tällöin jätettä ohjautuisi turhaan etusijajärjestyksen vastaiseen käsittelyyn. Jätteet, joiden säilyttämisen kiinteistöllä voi aiheuttaa haittaa ympäristölle tai terveydelle, on kuljetettava määräyksen mukaan viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn.

Määräyksessä on kielletty sellaiset tyhjennysvälit, jotka vaikeuttavat kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen logistiikkaa. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa ajoreitit on suunniteltu siten, että reitityksessä on huomioitu sekä taloudelliset että ympäristölliset vaikutukset. Ns. Turhaa ajoa eri alueilla vältetään, joten alueet pyritään reitittämään siten, että koko alue pystytään keräämään tyhjennysvälien puitteissa samalla kertaa. Erityisesti haja-asutusalueella reitit ajetaan kahden (2) tai neljän (4) viikon välein, joten esimerkiksi 3, 5, 6 tai 7 viikon tyhjennysvälit eivät ole automaattisesti mahdollisia. Tiheästi rakennettuja keskeisiä taajamia ajetaan tarvittaessa viikoittain/useita kertoja viikossa, mutta näilläkin alueilla yli viikon mittaisten tyhjennysvälien tulee olla kahdella (2) jaollisia, jotta vältetään turhaa ajamista.

Säännöksen mukaan sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen että jätehuoltoviranomainen voivat antaa ohjeita jäteastioiden tyhjennysväleistä. Jos liian pitkästä tyhjennysvälistä aiheutuu haittoja, voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myös antaa asiasta määräyksiä. Lisäksi jätehuoltoviranomainen voi päätöksellään tihentää kiinteistön jäteastian tyhjennysväliä. On huomattava, että jäteastian tyhjennysväli voidaan tihentää palvelumuutoksena suoraan kunnallisessa jäteyhtiössä tilanteissa, joissa edellytykset pidennetylle tyhjennysvälille eivät määräysten mukaan täyty (esim. kiinteistöllä luovutaan kompostoinnista). Tällaisissa tilanteissa ei siis tarvita mitään viranomaispäätöstä tai -määräystä. Kunnallinen jäteyhtiö tiedottaa palvelumuutoksista asiakkaitaan.

26 § Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen

Kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää määräajaksi vakituudessa asuinkäytössä olevan kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä esimerkiksi lomamatkan tai muun syyn vuoksi. Keskeyttäminen on mahdollista myös muilla ympärivuotisessa käytössä olevilla kiinteistöillä, kuten kouluilla ja päiväkodeilla, jos ne ovat tietyn ajanjakson kokonaan käyttämättä. Tyhjennyksiä ei voi poistaa miltei vuodelta kokonaan, vaan tällöin edellytetään jätehuoltoviranomaisen ratkaisua pitkäaikaisesta keskeytyksestä.

Keskeyttämiselle mahdollistetaan joustot palveluun silloin, kun kiinteistöllä on olleet säännölliset jäteastian tyhjennykset, ja niitä ei tietynä määräaikana tarvita. Jotta jäteastian tyhjennykset voitaisiin keskeyttää siten, että tyhjennysväliksi tulee määräysten 25 §:ää pidempi aikaväli, on kiinteistön tyhjillään olon käytännössä kestettävä pidempään kuin mitä jäteastian normaali tyhjennysväli on. Jäteastia on lisäksi tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista, jottei jäteastiaan jää jätteitä pitkäksi ajaksi. Tämä tyhjennys voidaan tehdä joko normaalin tyhjennysrytmin mukaisesti tai se voidaan siirtää tarpeen mukaan aikaisemmaksi.

Määräaikaisen keskeytyksen kestäessä korkeintaan kuusi (6) kuukautta asiassa haetaan jätehuoltoviranomaisen päätös 31.1.2025 saakka. Jätehuollon siirryttyä kokonaisuudessaan kunnan vastuulle 1.2.2025 alkaen asiasta sovitaan kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Tällä tavoin normaalien lomamatkojen ja vastaavien yhteydessä asian saa sovittua jäteyhtiön asiakaspalvelun kautta. Yli kuuden (6) kuukauden keskeytykset myöntää jätehuoltoviranomainen, koska tällöin on selvitettävä tarkemmin pitkään kestävä keskeytyksen perusteet säädösten mukaisuuden varmistamiseksi. Kunnallinen jäteyhtiö ohjaa kiinteistön haltijaa / käyttäjää ottamaan yhteyttä jätehuoltoviranomaiseen myös esimerkiksi silloin, kun on epäselvyyttä siitä, onko kiinteistö todella pyydetyn keskeytyksen aikana käyttämätön.

Keskeytystarpeesta on ilmoitettava vähintään neljäätoista (14) arkipäivää ennen keskeytyksen toivottua alkamista, jotta kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen tyhjennysreitille ehditään tehdä tarvittavat muutokset. Ilmoitusta ei vastaanoteta aiemmin kuin kuusi (6) kuukautta ennen toivottua keskeytyksen aloitusajankohtaa. Tällä pyritään siihen, ettei keskeyttämisspyyntöjä tehdä pitkän ajan päähän, jolloin kiinteistön käyttötilanne voi muuttua.

Keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella tilapäisesti kokonaan käyttämätön. Keskeytystä ei voida käyttää, jos kiinteistöllä kuitenkin osin oleskellaan, ja jätettä voi syntyä. Jäteastian tyhjennysten keskeyttämisestä ei saa käyttää myöskään siten, että sillä pidennetään jäteastian tyhjennysväliä näiden määräysten vastaiseksi kiinteistön ollessa käytössä. Toistuvissa keskeytyspyynnöissä kunnallisesta jäteyhtiöstä ohjataan yhteydenotot jätehuoltoviranomaiselle, joka arvioi asiakkaan hakemuksen perusteella, onko keskeyttämiselle todelliset perusteet. Toistuvia peräkkäisiä keskeytyksiä ei ole mahdollista myöntää; mikäli kiinteistö on käyttämätön, se määrätään aluekeräyspisteen asiakkaaksi ja edellytysten täytyessä jätemaksuja voidaan kohtuullistaa tai jättää perimättä.

27 § Kunnossapito ja pesu

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty, että jätteen haltijalle kuuluu vastuu jäteastian korjauksesta, kunnossapidosta ja puhdistamisesta. Jätteen haltijan on tarkistettava jäteastioiden siisteys, kunto ja tiiveys säännöllisesti. Jäteastioissa ei esimerkiksi saa olla sellaisia aukkoja, joista haittaeläimet voivat päästä jäteastiaan. Jäteastiat on pestävä tarpeen mukaan, sekä jäteastiat kuitenkin vähintään vuosittain ja biojäteastiat kaksi kertaa vuodessa. Näin varmistetaan, ettei jäteastioista aiheudu haittaa käyttäjille, tyhjentäjälle tai ympäristölle.

LUKU 6. JÄTTEEN KERÄYSPAIKAT

28 § Jätteen keräyspaikka kiinteistöllä

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti poiskuljetusta varten. Jätehuoltomääräyksissä annetaan tarkempia määräyksiä keräyspaikan järjestämiseen ja jäteastioiden sijoittamiseen liittyen.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu keräyspaikalle vaatimukset, joilla varmistetaan toimiva jätteiden keräys ja kuljetus. Jätteiden keräykselle on valittava kiinteistöllä paikka, jossa jätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta ei aiheudu tarpeetonta haittaa tai vaaraa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Ajoväylien tulee olla kantavia, ja jätteenkuljetusten sujuvuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi keräyspaikan välittömässä läheisyydessä on oltava raskaalle kalustolle sopiva kääntöpaikka, mikäli kiinteistö ei sijaitse läpiajettavan tien varrella. Jäteauto tarvitsee kääntyäkseen 20 x 20 metriä laajuisen alueen. Koska määräyksessä vaaditaan välitöntä läheisyyttä, voi etäisyys keräyspaikalta kääntöpaikalle olla korkeintaan joitakin kymmeniä metrejä.

Jos jäteastian tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Tienpitäjä myös vastaa siitä, että tie kestää jäteauton painon (kuormatun jäteauton paino on 18–26 tonnia) ja että jäteautolla voi turvallisesti tiellä liikkua. Jätehuolto on yksi välttämättömistä peruspalveluista, joten mahdollisten painorajoitusten aikana kelirikkoaikana tienpitäjän tulee osoittaa lupa kuljetusten suorittamiselle liikennemerkein sekä ilmoittamalla asiasta palveluntarjoajalle. Jos tielle ei voida väliaikaisesti ajaa, on jäteastiat tuotava paikkaan, josta ne voidaan tyhjentää. Muutoin jätteet voivat jäädä pitkäksi aikaa kiinteistöille ja aiheuttaa haittoja. Jos ajoväylä ei

kestä lainkaan jäteautolla ajoa tai sitä rajoitetaan pitkinä ajanjaksoina, on keräyspaikka kiinteistöit-
täisessä jätteenkuljetuksessa järjestettävä muualle kantavan ja esteettömän kulkuyhteyden var-
relle. Jäteauton kuljettaja tekee aina arvion siitä, onko keräyspaikalle johtavaa tietä turvallista ajaa
ja on velvollinen jättämään tyhjennyksen tekemättä, mikäli tien kunto on niin heikko tai olosuhteet
muutoin niin haastavat, että tyhjennyksen suorittaminen voi aiheuttaa turvallisuusriskin.

Jätehuoltomääräyksissä on asetettu vaatimukset sille, miten lähelle jätteiden keräyspaikkaa jäteau-
ton on päästävä. Keräyspaikkaa järjestettäessä on otettava huomioon, että jäteauton tarvitsema
ajoväylän leveys on vähintään 4 metriä ja vapaa kulkukorkeus 4 metriä. Määräyksissä on säädetty
erikseen, miten lähelle jäteauton kuljetusreittiä keräyspaikka on omakotitalo-, paritalo- ja vapaa-
ajan kiinteistöillä sijoitettava. Enimmäisetaisyyksien määrittelemisellä varmistetaan kuljetusten su-
juvuus ja tehokkuus. Kiinteistön haltija voi kuitenkin sopia kunnallisen jäteyhtiön kanssa keräyspai-
kan sijoittamisesta säännöksestä poikkeavaan paikkaan. Tällöin tyhjennyksistä voidaan periä jäte-
taksan mukainen lisämaksu, koska jäteastioiden tyhjentämisestä aiheutuu tällaisissa paikoissa yli-
määräistä työtä ja lisäkustannuksia tavanomaisissa paikoissa sijaitseviin keräyspaikkoihin verrat-
tuna.

Jätehuoltomääräysten lisäksi jätteen keräyspaikkaa koskien on otettava huomioon rakentamismää-
räyskokoelma, kunnan rakennusjärjestys ja paloturvallisuusnäkökohdat. Suomen Pelastusalan
keskusjärjestö suosittelee yksittäisten korkeintaan 660 litran jäteastioiden vaakasuuntaiseksi turva-
etäisyydeksi rakennuksen räystääslinjasta 4 m, useamman astian 6 m ja jätetekosten 8 m. Lisätie-
toja on oppaassa ”Pihan jäteastiat ja tuhopolttojen torjunta” (Suomen Pelastusalan keskusjärjestö,
2020). Asuinkiinteistöjen keräyspaikkojen suunnittelussa ja rakentamisessa on lisäksi syytä ottaa
huomioon Rakennusteollisuuden ohjekortti RT 69-11190 Asuinkiinteistöjen jätehuolto, jossa on kat-
tava ohjeistus keräyspaikan järjestämisestä. Jäteastioiden suojaetäisyydellä rakennuksista varm-
istetaan, ettei jätteiden keräyspisteistä aiheudu haittaa kiinteistöissä oleskeleville. Mikäli kunnan ra-
kennusjärjestyksessä on poikkeavaa sääntelyä, noudatetaan rakennusjärjestystä.

Kiinteistön jäteastioiden luokse on oltava esteetön pääsy, jotta jäteastiat saadaan aina tyhjennet-
tyä. Mikäli keräyspaikalle pääsy on estynyt esimerkiksi väärin pysäköidyn ajoneuvon vuoksi, ei jät-
teenkuljettajan tarvitse tyhjennyksen yhteydessä lähteä selvittämään, saadaanko esteet pois jä-
teastioiden luota.

Keräyspaikka on jätehuoltomääräysten mukaan pyrittävä mitoittamaan siten, että eri jätelajien jä-
teastiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Mikäli keräyspaikka uusitaan,
on asia huomioitava mitoituksessa niin, että astioita ei ole tarvetta siirtää vaan tyhjennys voidaan
suorittaa esteettä. Kiinteistöillä on suositeltavaa varata keräyspaikkaan tilavuutta siten, että siihen
mahtuu nykytilannetta enemmänkin jäteastioita, koska lajitteluvaihtoivat voivat muuttua. Keräys-
paikkaan tulee olla esteetön pääsy, jotta kaikki keräyspaikan käyttäjät voivat tuoda jätteet jäteasti-
oihin vaivattomasti. Keräyspaikan on oltava saavutettavissa ilman kynnyksiä, porrasta tai muuta es-
tettä, sillä tällaiset esteet hankaloittavat jätteiden keräystä. Jos korkeuseroja on, on keräyspaikalle
järjestettävä riittävän loivat luiskat. Oviaukkojen on oltava riittävän leveät, jotta jäteastiat mahtuvat
siitä vaivatta. Ovien tulisi olla 400 mm suurinta jäteastiaa leveämmät sujuvan ja turvallisen tyhjen-
nyksen vuoksi. Käytännössä suurin 660 litran jäteastia vaatii 1250 mm kulkuaukon (kuljetusleveys
850 mm + varaus 400 mm).

Keräyspaikan pohjalle ja jäteastioiden siirtoväylille on annettu määräyksiä, joilla parannetaan jä-
teastioiden tyhjennettävyyttä ja kestävyttä sekä jätteenkuljettajien työturvallisuutta. Lisäksi keräys-
paikan kunnossapidolle, kuten lumitöille ja liukkauden estolle, on asetettu määräyksessä vaatimuk-
set. Keräyspaikan ylläpidosta on huolehdittava, jotta jätteenkuljettaja voi liikkua keräyspaikalla tur-
vallisesti ja jätteet saadaan tyhjennettyä toimivasti.

Väärinkäsitysten välttämiseksi määräyksessä on maininta siitä, että keräyspaikka on varattava ainoastaan jätehuollolle eli sitä ei voida käyttää muuna varastona. Keräyspaikan välittömään läheisyyteen ei saa jättää sellaista tavaraa, jota ei ole tarkoitettu vietäväksi jätteen käsittelypaikalle tai hyödynnettäväksi, sillä muutoin on vaarana, että tavarat kuormataan jätteenä jäteautoon. Muuta tavaraa kuin jätettä ei saa muutoinkaan säilyttää jäteastioissa kiinteistöllä siten, että jätteenkuljettaja voi erehtyä kuormaamaan tavarat jäteautoon.

29 § Keräyspaikan tai jäteastian lukitseminen

Monilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä keräyspaikka eli käytännössä jätekatos tai -huone taikka jäteastiat on lukittu. Määräyksen mukaan lukituksessa on käytettävä kaksoispesällistä lukkoa niin, että toiseen pesään sopii jätehuollon yleisavain. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää seinään upotettavaa avainsäilöä, johon jätehuollon ko. yleisavain sopii tai numerokoodilukitusta. Asiasta on aina ilmoitettava koodi keräyksestä vastaavalle. Tarkoituksena on, ettei jätteenkuljettajat voivat käyttää yhtä tai korkeintaan muutamaa sarja-avainta. Näin nopeutetaan jätteen keräystä ja vähennetään oikean avaimen puuttumisesta aiheutuvia viivytyksiä tyhjennyksissä. Keräyspaikan lukitus ei saa olla itsestään salpautuva ja lukkiutuva, jotta jätekatoksesta tai -huoneesta pääsee aina ulos ilman avainta. Kiinteistön haltija vastaa lukituksen asennus- ja huoltokustannuksista sekä lukituksen toimintakuntoisuudesta ympärivuotisesti (mm. lukkojen jäätyminen).

30 § Keräyspaikan suojaaminen

Määräyksessä on asetettu suositus sijoittaa keräyspaikat, joissa on useampia jäteastioita, ensisijaisesti jätekatokseen tai jäteastiasuojaan ympäristön siisteyden varmistamiseksi. Katokset helpottavat jätehuollon järjestämistä ja ehkäisevät roskaantumista. Jos käytössä on jäteastiasuoja, on kiinteistön haltijan huolehdittava suojan puhtaanapidosta niin, ettei jäteastioiden ja suojan väliin kerry jätteitä.

31 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Alueellisia jätteiden keräyspisteitä koskevat määräykset ovat voimassa sekä kunnallisen jäteyhtiön, tuottajien että mahdollisten muiden tahojen järjestämällä alueellisilla keräyspisteillä, kuten aluekeräyspisteillä sekä ekopisteillä. Näillä määräyksillä ohjataan sekä keräyspisteitä käyttäviä tahoja että keräyspisteiden pitäjiä.

Keräyspisteitä käyttäville asetetuilla vaatimuksilla liittyen vastaanotettaviin jätteisiin ja niiden sijoittamiseen varmistetaan, ettei keräyspaikoille tuoda jätteitä, joiden käsittelyyn ei ole varauduttu tai joille ei ole tilaa. Keräyspisteisiin kuulumattomat jätteet aiheuttavat hankaluuksia ja lisäkustannuksia jätteiden kuljettamiselle ja käsittelylle. Jos jäteastioihin ei enää sovi jätteitä, ei jätteitä voi jättää jäteastian viereen, vaan on käytettävä muuta keräyspistettä. Näin ehkäistään roskaantumista.

Keräyspisteiden pitäjille on asetettu vaatimuksia liittyen pisteen ylläpitoon ja jäteastioiden tyhjentämiseen, jotta voidaan estää terveyshaitat, ympäristön likaantuminen ja roskaantuminen. Alueellisissa keräyspisteissä on oltava säännöksen mukaan siitä vastaavan tahon yhteystiedot, jotta asiakkaat voivat helposti ilmoittaa ongelmatilanteista, kuten ylitäysistä jäteastioista.

LUKU 7. JÄTTEENKULJETUS

32 § Kuormaaminen

Määräyksessä on asetettu sallitut ajat jätteiden kuormaukselle asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä. Määräyksellä rajoitetaan kuormauksesta aiheutuvaa melua.

Kuormausaikoihin vaikuttavat merkittävästi meluntorjunnan tavoitteet. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) määrittelee melutason päiväajalle, jolla tarkoitetaan klo 7–22 välistä aikaa. Mahdollisuus kuormata jätteitä jo klo 6 alkaen on kuitenkin tarpeen toimintavarmuuden ylläpitämiseksi. Laajennettu kuormaamisaika helpottaa tyhjennysten suorittamista suunnitellusti. Aamulla kello 6 alkavalla kuormausajalla voidaan välttää mm. aamuruuhkaa ja parantaa tyhjennysten sujuvuutta. Jätehuolto on välttämättömyyspalvelu, joten sen toimiminen tulee varmistaa kaikissa olosuhteissa ja kuormausajan tulee olla riittävän laaja.

Tavallisesti jätteiden kuljetukset toteutetaan arkisin, mutta kuormaamista voi olla tarvetta tehdä myös lauantaisin ja poikkeuksellisesti pyhäpäivinä. Pyhäpäivien kuormausajat koskevat vuosittain vain yksittäisiä päiviä. Tarpeen vaatiessa on tärkeää, että mahdollistetaan riittävän pitkät kuormausajat, jotta tarvittavat kuljetukset saadaan toteutettua kattavasti.

Jotta jätehuoltoviranomainen voi seurata sitä, että poikkeuksellisille kuormausajoille on perusteet, on kunnallisen jäteyhtiön (ja jätteenkuljetusyrityksen 31.1.2025 saakka) raportoitava vuosittain 31.1. mennessä laajennettujen kuormausaikojen käytöstä edellisen vuoden aikana. Myös muun jätehuoltopalvelun tuottajan, kuten elinkeinotoiminnalle jätehuoltopalveluja tarjoavan yksityisen jätteenkuljetusyrityksen, on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle nämä tiedot.

Määräyksen mukaan jätteenkuljettajan on huolehdittava, että jätettä ei pääse leviämään kuormauksen aikana ympäristöön, jottei ympäristö roskaannu.

33 § Kuljettaminen

Säännöksessä on asetettu vaatimuksia sille, millaisessa säiliössä jätteet on kuljetettava tai miten jätteet on peitettävä, jottei jätettä pääse ympäristöön. Kuljetuksen aikana ympäristöön leviävä jäte voi aiheuttaa tapaturman vaaraa ja roskaantumista.

Kuljetustapa tai -välineet eivät saa heikentää erilliskerättävien jätejakeiden kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta. Jätelain 15 §:n mukaan erilliskerätyt tai erilaatuiset jätteet voidaan kuljettaa samassa säiliössä vain silloin, kuin se ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle ja tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta asiasta on sovittu tuottajien kanssa. Saman kuljetuskaluston käyttö vuoron perään eri jätejakeiden kuljetuksissa ei myöskään saa heikentää kerätyn jätejakeen kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisuutta. Erilliskerätty jättemateriaali ei siis saa esimerkiksi likaantua kuljetuskalustosta niin, että kierrätettävyyden heikentyä.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava määräyksen mukaan selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta, joka koskee asumisessa syntyvien lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Jätelain 121 §:n mukaisen siirtoasiakirjan tarkoituksena on turvata jätteiden toimitus asianmukaiseen käsittelyyn, minkä lisäksi siirtoasiakirja luo edellytyksiä jätteen kuljetusten seurantaan ja valvontaan.

34 § Kuljetustietojen toimittaminen

Jätelain 39 §:ssä määrätään jätteenkuljettajan velvollisuudesta ilmoittaa tiedot tehdyistä jätteenkuljetuksista. Velvoitetta on tarkennettu jäteasetuksen 42 §:ssä, minkä lisäksi tietojen toimittamisvelvollisuutta ja toimittamisen tapaa on täsmennetty jätehuoltomääräyksissä. Jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eriteltyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä neljännesvuosittain. Tiedot on toimitettava näissä jätehuoltomääräyksissä määritelyinä aikoina ja ensisijaisesti jätehuoltoviranomaisen raportointipohjalla. Tietojen tulee olla sähköisesti muokattavissa olevassa muodossa ja tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja. Kunnallinen jäteyhtiö toimittaa tiedot kilpailuttamistaan kuljetuksista.

Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen tiedot ovat jätehuoltoviranomaisen käytössä jatkuvasti ajantasaisena jätteenkuljetuksen tilaajan eli kunnallisen jäteyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen osin yhteisesti käyttämän ohjelmiston ansiosta. Kunnallinen jäteyhtiö saa myös kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa olevien saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetustiedot siirtoasiakirjoin, koska se toimii jätevesilietteiden käsittelypalvelun laskuttajana. Nämäkin kuljetustiedot ovat jätehuoltoviranomaisen käytettävissä yhteisesti käytettävän ohjelmiston ansiosta.

Sen lisäksi, että jätteenkuljetustiedot saadaan jätehuoltoviranomaiselle kunnalliselta jäteyhtiöltä, jätehuoltoviranomainen voi tarkastella saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetustietoja SIIRTO-rekisterin kautta. SIIRTO-rekisteri on Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämä rekisteri sähköisten siirtoasiakirjojen tiedoista. Velvollisuus toimittaa kuljetustietoja jätehuoltoviranomaiselle ei koske jätelainsäädännön mukaisesti saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetustietoja, jos kuljetustiedot on toimitettu SIIRTO-rekisteriin. Käytännössä tällä alueella sähköiset siirtoasiakirjatiedot siirtyvät Metsäsairila Oy:n järjestelmästä SIIRTO-rekisteriin. Paperisia siirtoasiakirjoja käyttävät kuljettajat syöttävät tiedot itse SIIRTO-rekisteriin ja toimittavat lisäksi siirtoasiakirjat Metsäsairila Oy:lle.

Jos tietoja on toimitettava erikseen jätehuoltoviranomaiselle sen vuoksi, että ne ovat muissa rekistereissä puutteelliset, tiedot on toimitettava taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja. Tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentaohjelmista on saatavilla ilmaisversioita, eikä tietojen toimittaminen tällä tavoin ole kuljettajille kohtuutonta.

35 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Säännöksessä on määrätty se, mihin jätteenkuljettajien on kerätyt jätteet toimitettava. Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet on kuljetettava kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan. Tuottajavastuunalaiset pakkausjätteet veloitetaan jätelain mukaisesti kuljettamaan kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen osoittamaan ja tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan. Näin varmistetaan, että jätteet ohjautuvat asiamukaisesti ja kattavasti sille taholle, joka vastaa jätelain mukaisesti jätteiden käsittelystä.

Jätteiden alkuperän ja hyödyntämiskelpoisuuden varmistamiseksi on tärkeää, että kunnan jätehuoltovastuun piiriin kuuluvat jätteet kuljetetaan suoraan jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottopaikkaan. Kuljettaja ei tämän vuoksi voi välivarastoida kuljettamaansa kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä, ellei kunnallinen jäteyhtiö ole katsonut välivarastointia tarpeelliseksi ja sopinut tästä kuljettajan kanssa. On lisäksi huomattava, että pelkkä jäteyhtiön lupa ei mahdollista jätteen vastaanottoa, joten välivarastointipaikalla on oltava lisäksi tarvittavat luvat (ympäristölupa tai jätelain 100 §:n mukainen rekisteröinti).

Säännöksessä tuodaan esille myös yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat veloitteet ja käytännöt. Määräyksellä pyritään siihen, että vastaanottopaikoille toimitetaan vain sinne tarkoitettua jätettä, jotta jatkokäsittely on toimivaa ja ympäristöhaittoja ei pääse syntymään.

LUKU 8. EROTUSKAIVOJÄTTEET JA JÄTEVESILIETTEET

36 § Erotuskaivot ja erotuskaivojätteet

Hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen tyhjentämisestä on huolehdittava säännöllisesti. Kyseisten kaivojen tyhjentäminen ja hoitaminen ovat ennakkoivia toimia, joilla ehkäistään ongelmia viemäriverkostossa. Myös hulevesijärjestelmistä liete on tyhjennettävä tarvittaessa. Kirjanpito vaatimus tyhjennyksistä on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

Erotuskaivojätteet saa luovuttaa säännöksen mukaisesti kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Kun lietteet luovutetaan tällaiselle kuljettajalle, varmistetaan kuljetusten asianmukaisuus ja jätteiden päätyminen luvalliseen käsittelypaikkaan. On huomattava, että öljynerotuskaivojen ja osin myös hiekanerotuskaivojen jätteet ovat vaarallista jätettä, joiden kuljetuksessa ja käsittelyssä vaaditaan erityistä huolellisuutta.

Säännöksessä veloitetaan kuljettamaan erotuskaivojätteet kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan vastaanottopaikkaan siltä osin kuin kyse on sellaisesta jätteestä, joka syntyy kunnan jätehuollon järjestämispiiriin kuuluvalla kiinteistöllä. Tämä veloite koskee jätteenkuljettajaa. Muilta kiinteistöiltä lietteet kuljetetaan valittuun luvalliseen vastaanottopaikkaan. Erotuskaivojätteiden kuljettaminen vastaanottopaikkoihin, joilla ei ole edellytyksiä käsitellä lietteitä asianmukaisesti, voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

37 § Jätevesilietteiden tyhjennys ja lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi

Saostussäiliöiden ja laitepuhdistamoiden liettilöiden lietteenpoiston vähimmäistyhjennysveloite on asetettu jätevesijärjestelmän häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi sekä ehkäisemään ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa haittaa. Saostussäiliöistä, laitepuhdistamoiden liettilöistä ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Jätevesilietteiden vähimmäistyhjennysväliä koskevat saostussäiliöiden lisäksi myös laite- eli pienpuhdistamoiden liettilöitä. Säännöllinen lietteenpoisto on niissäkin tärkeää, jotta puhdistustulos säilyy riittävänä. Jätehuoltoviranomaisen päätöksellä jätevesilietteiden poisto voidaan tehdä säädettyä harvemmin, jos jätteen haltija hakee jätehuoltomääräyksistä poikkeamista ja osoittaa hakemuksessaan, että harvempi tyhjennysväli on laitepuhdistamon suunnittelijan tai valmistajan antamien ohjeiden mukainen ja turvaa laitepuhdistamon asianmukaisen toiminnan. Jätehuoltoviranomaiselle on annettava pyydettäessä selvitys laitepuhdistamon käyttö- ja huolto-ohjeista ja niiden mukaisesti tehdyistä huoltotoimenpiteistä, jotta se voi varmistaa toiminnan asianmukaisuuden.

Umpisäiliöt on tyhjennettävä aina niiden täytyessä. Umpisäiliöiden tarkoitus on pitää jätevedet sisällään, joten taloudellisinta on suorittaa tyhjennys, kun säiliö on täytynyt. Umpisäiliöiden on oltava täysin ehjiä ja tiiviitä ja niiden kunnon tarkastaminen on myös helpointa tehdä tyhjennettäessä. Tyypillisesti tyhjennykset tehdään useaan kertaan vuodessa. Umpisäiliön kunnon varmistamiseksi ja kiinteistön jätevesien asianmukaisen käsittelyn turvaamiseksi myös umpisäiliöille on määrätty kolmen (3) vuoden vähimmäistyhjennysväli.

Lietteiden vähimmäistyhjennysväliä koskeva sääntely koskee kaikkia sellaisia kiinteistöjä, joita käytetään ja jätevesilietettä syntyy. Samalla varmistetaan, että lietteiden tyhjennysvälit ovat riittävän tiheät, ettei jätevesiliettestä aiheudu haittaa ympäristölle tai kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmälle. Liian pitkät tyhjennysvälit myös hankaloittaisivat tyhjennysten käytännön suorittamista, koska jätevesiliete kovettuu säiliössä. Mikäli kiinteistö on käyttämätön, asiassa tulee hakea jätehuoltoviranomaisen päätös poikkeuksellisesta liettilöiden tyhjentämisestä (asumisessa syntyvien lietteiden tyhjennysten keskeytys).

Saostussäiliöt, joihin johdetaan pelkästään harmaita jätevesiä, tulee tyhjentää vähintään kerran vuodessa ja tarkastaa vähintään kaksi kertaa vuodessa. Harmailla jätevesillä tarkoitetaan jätevettä, joka on peräisin ainoastaan pesemisestä, siivoamisesta, keittiöstä tai muusta vastaavasta toiminnasta. Harmaa jätevesi ei sisällä vesikäymälän huuhteluvettä tai esimerkiksi kuivakäymälän suotovesiä. Mustien jätevesien eli käymäläjätevesien käsittelyyn tarkoitetut saostussäiliöt on tyhjennettävä useamminkin, jos jätevesijärjestelmän suunnittelijan / valmistajan ohjeet näin edellyttävät. On tärkeää huomata, että vähimmäistyhjennysvälejä on noudatettava, vaikka lietteen käsittely tapahtuisi kiinteistöllä omatoimisesti.

Jätevesilietesäiliöihin kertyvän lietteen lisäksi on huolehdittava fosforinpoistokaivojen suodatinmassojen, biosuotimiin kertyvien massojen sekä maapuhdistamoiden massojen jätehuollosta.

Kirjanpito vaatimus on asetettu tyhjennysten valvontaa varten. Lietteet saa luovuttaa säännöksen mukaisesti kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin ko. jätelajin kuljettajaksi. Jätelain 94 § velvoittaa jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavat toimijat tekemään hakemuksen alueelliselle ELY-keskukselle toiminnan hyväksymiseksi tähän rekisteriin. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että kuljettaja toimii ammattimaisesti, lakien ja asetuksen mukaan, toiminnasta ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja kuljetuskalusto soveltuu käyttötarkoitukseensa. Kun lietteet luovutetaan tällaiselle kuljettajalle, varmistetaan kuljetusten asianmukaisuus. Jätteen haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys kuuluu jätehuoltorekisteriin. ELY-keskuksella on lista urakoitsijoista, jotka ovat jätehuoltorekisterissä ja tiedon voi tarkastaa Suomen Ympäristökeskuksen ylläpitämältä jätehuoltokompassi.fi sivustolta.

Säännöksessä veloitetaan kuljettamaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva jätevesiliete Mikkelin vesilaitoksen ylläpitämään määrättyyn vastaanotto paikkaan. Tämä veloite koskee lietteen kuljettajaa. Käytännössä vastaanotto paikkoina toimivat kunnalliset jätevedenpuhdistamot. Määräyksessä estetään lietteiden kuljettaminen esimerkiksi läheiselle maatilalle, joka ei ole kunnallisesti hyväksytty käsittelypaikka. Lietteiden kuljettaminen vastaanotto paikkoihin, joilla ei ole edellytyksiä käsitellä lietteitä asianmukaisesti, voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

38 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Saostus- ja umpisäiliöiden ehjyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä tyhjennysten mahdollistamiseksi jätehuoltomääräyksissä on annettu määräyksiä koskien lietesäiliöiden kunnossapitoa ja saavutettavuutta tyhjennettäessä. Saostus- ja umpisäiliöiden sekä muiden vastaavien jätevesilietesäiliöiden rakenteiden on oltava ehjiä, turvallisia ja tarkoitukseen sopivia, jotta säiliöt saadaan tyhjennettyä toimivasti, eikä lietettä pääse ympäristöön. Säiliöiden luokse on päästävä esteettömästi ja turvallisesti yleisesti käytössä olevalla tyhjennyskalustolla. Pääsyn säiliöiden luokse on oltava näin ollen kantava, eikä edessä saa olla esimerkiksi istutuksia tai piharakenteita.

Määräys säiliöiden kunnossapidosta ja esteettömän kulkuyhteyden varmistamisesta kohdistuu kiinteistön haltijaan. Tyhjennusedellytyksistä kiinteistöllä vastaa viimekädessä kiinteistön haltija, sillä edellytysten täyttäminen voi vaatia esimerkiksi puiden kaatoja tai muita isohkoja muutostöitä

kiinteistöllä. Tyhjennystä koskevien mahdollisten ohjeiden antamisesta voi vastata kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, kuten kiinteistöllä asuva tai sitä käyttävä henkilö, joka on tilannut tyhjennyksen.

Saareissa tai muutoin vailla riittävän kantavaa tieyhteyttä olevien kiinteistöjen jätevesilietteiden tyhjennykset ovat usein haasteellisia järjestää. Jos kiinteistön haltija ei voi järjestää yleisesti käytössä olevalle kalustolle kulkuyhteyttä kiinteistölle, on kiinteistöllä käytettävä jätevesijärjestelmää, jonka lietesäiliö tyhjenetään laitevalmistajan käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti itse ja säiliöistä poistettu jätevesiliete käsitellään omatoimisesti jätehuoltomääräysten mukaisesti tai toimitetaan jätehuollon osoittamaan vastaanottoaikaan.

39 § Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely

Talousjätevesien käsittelyssä syntyvä liete on jätettä, jonka käsittelyyn sisältyy terveys- ja ympäristön pilaantumisen vaaraan liittyviä vaara- ja vastuutekijöitä. Saostuskaivojen, pienpuhdistamoiden, umpisäiliöiden ja vastaavien lietetilöiden jätevesilietteiden omatoiminen käsittely on pääsääntöisesti kielletty pois lukien ympäristöluvitetut toimintakohteet.

Lietteen omatoiminen käsittely kiinteistöllä on sallittu rajoitetusti, mikäli seuraavat edellytystekijät toteutuvat:

- Kyse on pelkästään vesihuoltovarustukseltaan kantovedellä / vähäisellä vesihuoltovarustuksella varustetun kiinteistön jätevesijärjestelmänlietetiloihin tai laitteisiin kertyvästä vähäisestä lietteestä. Lietteen määrän katsotaan olevan vähäinen, jos sitä syntyy vähemmän kuin 20 litraa tyhjennyskertaa kohden ja vähemmän kuin 120 litraa vuodessa
- Kiinteistön vesihuoltovaruksella, kiinteistöllä syntyvän lietejätteen laatu ja määrä sekä niistä aiheutuva kuormitusvaikutus ja terveyshaitan vaara on vähäinen
- Kiinteistöllä tehtävästä omatoimisesta lietejätteen käsittelystä on tehty kirjallinen ilmoitus kunnan jätehuoltoviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 14 vuorokautta ennen suunnitellun käsittelyn aloittamista. Omatoimisesta käsittelystä tehtävästä ilmoituksesta tulee käydä ilmi tiedot mm. lietteen määrästä, alkuperästä, lietteen käsittelystä ja käyttötavasta sekä etäisyyksistä käsittelypaikalta lähimpiin kaivoihin, vesijuoksiin ojiin ja vesistöihin.

Liete tulee käsitellä haitattomaksi rakenteeltaan ja mitoitukseltaan näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti tarkoitukseen soveltuvassa kompostorissa (18 §). Lisäksi on huomioitava kunnan rakennusmääräykset, ympäristömääräykset sekä alueen kaavamääräykset.

Kunnan jätehuoltoviranomainen tai jätehuoltomääräyksiä valvova kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voivat antaa yksittäisessä asiassa kiinteistön omaehtoisesta lietejätteen käsittelyä koskevia tarkempia ohjeita ja määräyksiä. Mikäli omaehtoisesti tehtävän lietteenkäsittelyn määräyksiin kirjattut edellytykset eivät täyty ja lietehuollon järjestämiseen kiinteistöllä omaehtoisesti on olemassa välttämätön tarve, ratkaistaan asia näitä jätehuoltomääräyksiä koskevana poikkeamisena (48§). Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää saostus- ja umpisäiliölietteen omatoimisen käsittelyn, mikäli käsittelystä aiheutuu ympäristö- tai terveyshaittaa.

Saostuskaivojen, pienpuhdistamoiden, umpisäiliöiden ja vastaavien jätevesilietteitä tai jätevesiä ei saa levittää vesistöihin, metsään tai muualle maastoon, koska ko. levittäminen on jätelain nojalla kiellettyä hallitsematonta jätteiden käsittelyä, josta voi aiheutua ympäristön pilaantumista.

Tieto jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä merkitään jätehuollon asiakasrekisteriin. Ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä on voimassa viisi vuotta, minkä jälkeen jätehuoltoviranomaiselle on tehtävä uusi ilmoitus jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä. Määräaika on

asetettu, jotta rekisteritiedot pysyvät ajan tasalla. Jätevesilietteiden omatoimisessa käsittelyssä tapahtuneista muutoksista ei välttämättä muutoin ilmoiteta.

40 § Käymäläjäte

Kuivakäymäläjätteet on säännöksen mukaan kompostoitava jätehuoltomääräysten 18 §:n mukaisesti kiinteistöllä tai toimitettava kunnan osoittamaan vastaanottoaikaan. Käymäläjätteitä voidaan vastaanottaa tällä hetkellä ainakin Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskuksen yhteydessä olevalla biokaasulaitoksella ja niillä jätevedenpuhdistamoilla, joiden kanssa kunnallinen jäteyhtiö on sopinut vastaanotosta.

Käymäläjätettä ei saa laittaa kiinteistön jäteastioihin tai viedä aluekeräyspisteeseen, sillä tästä aiheutuisi hajuhaittaa ja vaikeuksia jätteiden asianmukaiselle käsittelemiselle. Jottei käymäläjätteestä aiheudu ympäristöhaittaa, sitä ei saa myöskään haudata kompostoimatta maahan.

Lisäksi kemiallisten käymälöiden (esim. asuntoautoissa ja -vaunuissa sekä veneissä) käymäläjäte on toimitettava kunnan viemäriverkkoon vesihuoltolaitoksen ohjeiden mukaisesti tai muuhun luvalliseen paikkaan. Asianmukaisella vastaanottoaikaan toimittamisella estetään mm. hygieeniset haitat.

LUKU 9. ROSKAANTUMISEN EHKÄISEMINEN

41 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta. Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta. Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jäteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan.

Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle. Varsinkin suuremmissa yleisötilaisuuksissa kierrätettäviä jätteitä syntyy niin paljon, että lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Määräysten mukaiset lajittelovelvoitteet koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä. Muilta osin paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi- ja biojätteen erilliskeräys ja kierrätys on järjestettävä jäteasetuksen 21 §:n mukaisesti.

Yleisötilaisuuden tai -tapahtuman siivoamisvelvollisuudesta on määrätty myös siltä osin kuin tilaisuudella ei ole selkeää järjestäjää. Esimerkkinä tällaisista tilaisuuksista ovat Facebook-tapahtumat, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu puistoon Facebookissa leviävän kutsun tai muun tiedon perusteella. Ensisijaisesti vastuu siivoamisesta on roskaajilla, mutta toissijaisesti tällaisen tapahtuman koollekutsujan on huolehdittava alueen siivoamisesta tapahtuman jälkeen.

Määräyksen mukaan suurimmista yleisötilaisuuksista on tehtävä jätehuoltosuunnitelma, joka esitetään pyydettäessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Määräyksellä pyritään edistämään jätehuollon järjestelyjen huomioon ottamista jo tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

42 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siivousvelvollinen eri tilanteissa. Säännöksessä annetaan näin ollen ainoastaan jätelain määräyksiä täsmentäviä velvoitteita.

Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa on korostettu säännöksessä kieltämällä jätteiden sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Yleisten alueiden jäteastioiden ylläpitäjiä on lisäksi velvoitettu huolehtimaan jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä. Koska yleisillä alueilla olevat jäteastiat voivat olla muidenkin tahojen kuin kunnan ylläpitovastuulla, määräys koskee myös näitä muita tahoja, kuten tienpitäjiä.

LUKU 10. VAARALLISET JÄTTEET JA ERITYISJÄTTEET

43 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat kaikkia toimijoita. Vaarallista jätettä koskevilla määräyksillä säädetään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä.

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan palo-, räjähdys-, terveydelle tai ympäristölle vaarallisia jätteitä. Tavallisimpia asumisessa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat mm:

- paristot
- erilaiset akut ja laitteet, joissa akku on kiinteästi liitettynä
- loisteputket ja elohopealamput (esim. energiansäästölamput)
- sähkö- ja elektroniikkaromu
- maalit, lakat, liimat ja liuottimet
- eräät puhdistusaineet
- kyllästetty ja käsitelty puu
- torjunta-aineet
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- lääkejätteet

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa tai muihin aineisiin tai jätteisiin. Vaikka jätelaissa ja -asetuksessa määrätään vaarallisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta, tämä tuodaan esille lyhyesti myös jätehuoltomääräyksissä, sillä tämä on erittäin tärkeää vaarallisten jätteiden asianmukaisen käsittelyn järjestämiseksi. Vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa kiinteistöittaisen keräyksen piirissä oleviin jäteastioihin tai aluekeräyspisteisiin.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty väliaikaista varastointia koskeva määräys. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta ennen jatkovastaanottoon toimittamista koskee kaikkia kiinteistöjä, myös esimerkiksi päivittäistavara-kaupoissa sijaitsevia kerätyn sähkö- ja elektroniikkaromun säilytykseen tarkoitettuja jäteastioita tai kontteja ja varmistaa osaltaan jätteen asianmukaista käsittelyä.

Vaaralliset jätteet on toimitettava niille erikseen järjestettyihin vastaanottoaikoihin. Kunnan on jätelain 32 §:n mukaisesti järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet on määrätty toimitettavaksi kunnallisen jäteyhtiön järjestämiin vastaanottoaikoihin. Jos maa- ja metsätaloudessa syntyvä vaarallisen jätteen määrä on niin suuri, ettei vastaanottoaikassa ole kapasiteettia sen vastaanottamiseen, voidaan katsoa, ettei kyse ole kohtuullisesta jätemäärästä. Kunnallinen jäteyhtiö on järjestänyt vaarallisten jätteiden vastaanoton mm. Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskuksella sekä pienjäteasemilla, joissa vaaralliset jätteet otetaan vastaan. Lääkejätteet toimitetaan apteekkeihin, joiden kanssa kunnallinen jäteyhtiö on sopinut vastaanotosta.

Vaarallisista jätteistä paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput sekä osa sähkölaitteista ovat tuottajavastuunalaisia jätteitä. Ne toimitetaan tuottajan tai jakelijan esimerkiksi päivittäistavarakaupissa olevaan keräykseen.

Muiden kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien kiinteistöjen, kuten kuntien virastojen, kunnallisten sairaaloiden ja terveysasemien sekä koulutuslaitosten on toimitettava vaaralliset jätteet sellaiselle vastaanottajalle, jolla on lupa vaarallisten jätteiden vastaanottamiseen. Sama velvoite koskee myös valtion ja seurakuntien kiinteistöjä sekä elinkeinonharjoittajia.

Isompien vaarallisten jätteiden erien tuomisesta on sovittava kunnallisen jäteyhtiön kanssa etukäteen, mikäli mahdollista. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jätemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin. Ilmoituksen kautta kunnallinen jäteyhtiö voi myös velvoittaa toimittamaan maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaarallista jätettä olevat merkittävät erät toimitettavaksi muualle, jos käsittely ei ole mahdollista kunnallisessa järjestelmässä.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä on säännökset jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaaralliset jätteet on pakattava tiiviisti kestäviin astioihin, mahdollisuuksien mukaan alkuperäiseen pakkaukseen. Pakkauksesta tulee käydä ilmi vaarallisen jätteen nimi sekä sen ominaisuudet. Tällä tavalla jätteen laatu ja ominaisuudet ovat varmasti tiedossa niin jätteen haltijalla kuin jätteen vastaanottajalla, ja jäte osataan ohjata vastaanottoaikalta oikeanlaiseen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei turvallisuuden vuoksi saa säilyttää merkitsemättömissä pakkauksissa. Etenkään elintarvikepakkauksiin vaarallisia jätteitä ei pidä koskaan pakata turvallisuusyistä.

Lääkejätteet vastaanotetaan apteekkeissa

44 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset koskevat kaikkia toimijoita, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen. Säännöksessä annetaan määräyksiä vaarallisten jätteiden säilyttämisestä turvallisesti asianmukaisissa astioissa, lukitussa tai valvotussa tilassa. Näin sellaisilla kiinteistöillä, joilla asuu tai työskentelee useita henkilöitä, huolehditaan keräyksen turvallisuudesta.

Säännöksessä veloitetaan kiinteistön haltijaa tiedottamaan keräyspaikan käyttäjiä sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaaralliset jätteet sijoitetaan keräyspaikalle oikein, jottei niiden keräämisestä aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

45 § Erityisjätteet

Erityisjätteet ovat muita kuin vaarallisia jätteitä, jotka vaativat kuitenkin haitallisuutensa tai muun laatunsa takia erityistoimia keräyksen, kuljetuksen tai käsittelyn aikana, kuten välitöntä peittämistä kaatopaikalla. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät ja pistävät jätteet (esimerkiksi neulat, ruiskut ja veitsenterät) sekä haisevat ja pölyävät jätteet. Jottei näistä jätteistä aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa ympäristölle, on määrätty pitämään ne muista jätteistä erillään ja pakkaamaan tiiviisiin, asianmukaisilla merkinnöillä varustettuihin astioihin.

LUKU 11. MUUT MÄÄRÄYKSET

46 § Tiedottamisvelvoite

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty kiinteistön haltijalle velvollisuus tiedottaa jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä kiinteistöllä asuville ja siellä työskenteleville. Tiedotusvelvollisuudella varmistetaan, että jätehuoltopalvelujen käyttäjät saavat tarvittavat tiedot jätehuollon asianmukaisesta hoitamisesta. Kiinteistön haltijan on määräyksen mukaan myös seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä. Näin ollen kiinteistön haltijalla on velvoite seurata mm. sitä, että jätteiden keräyspaikka täyttää jätehuoltomääräysten vaatimukset ja keräyspaikkaa käytetään oikein.

47 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta

Säädös jätehuoltomääräysten seurannasta ja valvonnasta on informatiivinen. Mikkelin kaupungin kaupunkikehityslautakunta / Mikkelin kaupungin nimetty viranhaltija hoitaa jätelain mukaiset viranomaistehtävät, joihin kuuluu myös jätehuoltomääräysten toteutumisen seuranta. Tätä seurantaa tehdään vain siltä osin kuin määräykset koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä.

Jätehuoltomääräysten valvonta kuuluu jätelain mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille ja ELY-keskukselle. Lisäksi on otettava huomioon, että jätelain mukaisesti jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisemisestä säädetään myös terveydensuojelulaissa, jonka mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisella on toimivaltaa, kun valvonta koskee jätteistä aiheutuvaa terveyshaittaa. Ympäristönsuojeluviranomaiset valvovat kaikkia toimijoita ja jätehuoltomääräysten toteutumista kokonaisuudessaan. Ensisijaisesti valvontavastuu on kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilla. Erityisesti, jos kyseessä on usean kunnan alueelle ulottuvat ympäristövaikutukset, myös ELY-keskukset valvovat määräysten toteutumista. Valvovilla viranomaisilla on mahdollisuus antaa valvontamääräyksiä jätehuoltomääräysten rikkomisesta ja käyttää tehosteena hallintopakkoa, kuten uhkasakkoa, teettämisuhkaa tai keskeyttämisuhkaa. Mahdollista on myös tutkintapyynnön tekeminen poliisille.

48 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätehuoltomääräykset ovat kunnallinen säädös, josta jätehuoltoviranomainen voi yksittäisessä tapauksessa erityisestä syystä myöntää poikkeuksen. Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti ja asia käsitellään hallintomenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Poikkeukselle on oltava jokin erityinen, perusteltu syy. Se voidaan myöntää vain niissä tapauksissa, joissa hakija kykenee

muulla kuin jätehuoltomääräyksissä säädetyllä tavalla toimimaan siten, ettei jätehuollon järjestäminen vaikeudu, eikä ympäristölle tai terveydelle aiheudu haittaa tai vaaraa.

Poikkeaminen ei saa vaarantaa myöskään jätteenkuljettajan, palvelun käyttäjän tai muiden henkilöiden turvallisuutta. Jos on epäselvyyttä siitä, voiko ympäristöhaittoja aiheutua, pyytää jätehuoltoviranomaisen lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselta ennen asian ratkaisemista.

49 § Voimaantulo

Jätehuoltomääräykset tulevat säännöksen mukaisesti voimaan 1.7.2023 ja niillä kumotaan aikaisemmin voimassa olleet kunnalliset jätehuoltomääräykset. Jätehuoltomääräykset tulevat voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta kuntalain 143 §:n mukaisesti.

50 § Siirtymäsäännökset

Jätehuoltomääräysten 16 §:n mukainen muovi- ja kartonkipakkausten, lasipakkausten ja metallin kerääminen kunnan järjestämänä alkaa 1.7.2023 jätelain mukaisesti.

Jätehuoltomääräysten 16 §:n mukainen biojätteen erilliskeräys kunnan järjestämänä aloitetaan 1.1.2024.

Sekalainen yhdyskuntajäte siirtyy kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan vastuulle 1.2.2025.